

Catalunya Cristiana

BON
NADAL

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

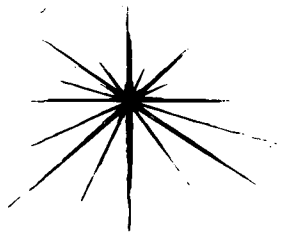

Presagis

Si, amb ulls d'infant, has albirat presagis
al cor mateix de basardosa nit,
alça't i emprèn, tenaç com els tres savis,
el llarg camí, seguint l'astre feliç.

I, quan feixuc de passes i marrades
hagis trobat el casalot forà,
descobriràs que el Rei, que tant cercaves,
és el captaire que no et vols mirar.

Joan Oriol

PAU A LA TERRA

Ens plau d'unir-nos a les celebracions que conformen la tradició del nostre poble i d'una manera especial a les Festes Nadalenques, perquè fan perdurable un Missatge que preconitza un objectiu amb el que hem de sentir-nos molt identificats: l'esperit de solidaritat.

AGRUPACIÓ MÚTUA
DEL COMERÇ I DE LA INDÚSTRIA

Gran Via de les Corts Catalanes, 621 - Telèfons 318 18 00 i 318 40 50
08010 Barcelona

Tothom ajuda tothom.

Edita:
Edicions Terra
Nostra, S.A.
C/ València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any VIII
N.º 378/379

Setmanes del 21 de desembre
del 1986 al 3 de
gener del 1987

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 75 Ptes.

Catalunya Cristiana

"L'àngel digué als
pastors: Us
anuncio una gran
alegria: avui us ha
nascut el Salvador
del món".

Litúrgia de Nadal

Caritas i Síndic de Greuges coincideixen a denunciar-ho

Encara tenim bosses de pobresa a Catalunya

Caritas diocesana denuncia les diverses formes de pobresa que constantment es manifesten al nostre país, des del camp de l'atur, cada vegada més acuitant, al de l'ancianitat desvalguda, passant pels infants necessitats d'amor, pels joves que desitgen obrir-se camí, pels disminuïts que sempre necessitaran d'una persona adulta que els guiï, i tantes formes més o menys encobertes de necessitat.

Aquest fet també ha estat denunciat pel Síndic de Greuges de Catalunya, en el seu informe adreçat a la Comissió del Parlament durant la sessió commemorativa del Dia Mundial dels Drets Humans, en el qual explica la manca d'una consciència cívica sense la qual no són possibles els Drets Humans, essent necessària una renovació dels valors cívics i de convivència per tal que no siguin possibles aquestes bosses de pobresa material que es manifesten a Catalunya. Segons l'informe esmentat és molta la tasca que cal fer al nostre país: cal no oblidar la realitat social, cal cercar la voluntat sincera d'apropament entre persones i grups socials.

D'acord amb Caritas, cal no oblidar els problemes que tenim plantejats i, entre tots, trobar les solucions adients.

Aquest diumenge i durant el temps d'aquest Nadal que volem celebrar, cal que no oblidem les necessitats que esperen el nostre ajut, oferint en tot moment el nostre esforç.

L'exercici dels drets humans a casa nostra topa amb situacions socialment injustes.

LA NOSTRA PORTADA

La Sagrada Família. Gravat indi, en estil Mogol, del 1650. La Mare de Déu porta una corona Mogol i un pentinat indi. Un mango ple de fruits i un ocell exòtic a les branques donen color local al paisatge. L'arribada dels jesuïtes a la cort d'Akbar, el 1580, despertà l'interès dels prínceps i artistes pels temes d'art cristià.

El dia 24, a les 12 de la nit, retransmissió per TV3, de la MISSA DEL GALL des de BETLEM. Comentaris a cura de Mn. Joan E. Jarque i Jutglar.

AFINANT

Nadal, història i misteri

JOAN E. JARQUE i JUTGLAR

Per Nadal, els cristians commemorem un aniversari. Ben cert, ja que la nostra fe s'arrela en la història. Però el Nadal cristià no és només la rememoració d'un fet passat com ho són les evocacions centenàries avui tant en voga. És la celebració d'un misteri. D'un fet certament històric, però que transcendeix la història.

Adorant l'Infant-Déu, els cristians confessem que d'aleshores ençà la relació entre l'home i Déu ja no és sols la del creat i el Creador, la del subjecte i la Llei, sinó la de l'amat i l'Amic, la de l'esposa i l'Espòs. Millor, la del fill i el Pare. El Verb de Déu, desposant en Jesucrist la "naturallesa" —la història, l'aventura— humana, n'ha assumit el risc i n'assegura l'èxit... Alhora que fa més tràgic el fracàs dels que el refusin.

Aquest, i cap més altre, és el marc de l'optimisme i del progressisme cristià. La Pau i la Felicitat que aquests dies ens atrevim a oferir a tot home rau en la convicció que la humanitat, des del Nadal, progressa indefectiblement, amb la col·laboració de molts i l'obstrucció d'alguns, gràcies a Jesucrist el Verb fet carn.

"Signes visibles de Crist Servidor"

Ordenats els quatre primers diaques permanents madrilenys

MADRID.— L'acte de l'ordenació dels quatre primers diaques permanents de la diòcesi de Madrid-Alcalà congrega fa poc, en el Seminari diocesà de Sant Bonaventura, representants de tota l'Església madrilenya. Alejandro Cuesta Sacristán, Juan García Biedma, Olegario Olayo, Agustino y Fernando Martínez Sabroso reberen l'ordre del diaconat de mans de monsenyor Angel Suquia, qui es va manifestar molt satisfet per aquest circumstància.

La capella del seminari es trobava completament plena. Entre els fidels hi havia en primer lloc les esposes i fills dels nous diaques i molts membres de les comunitats parroquials a les quals pertanyen. Concelebraren l'eucaristia, amb el cardenal Suquia, el rector, alguns formadors del seminari, sis vicaris episcopals i uns

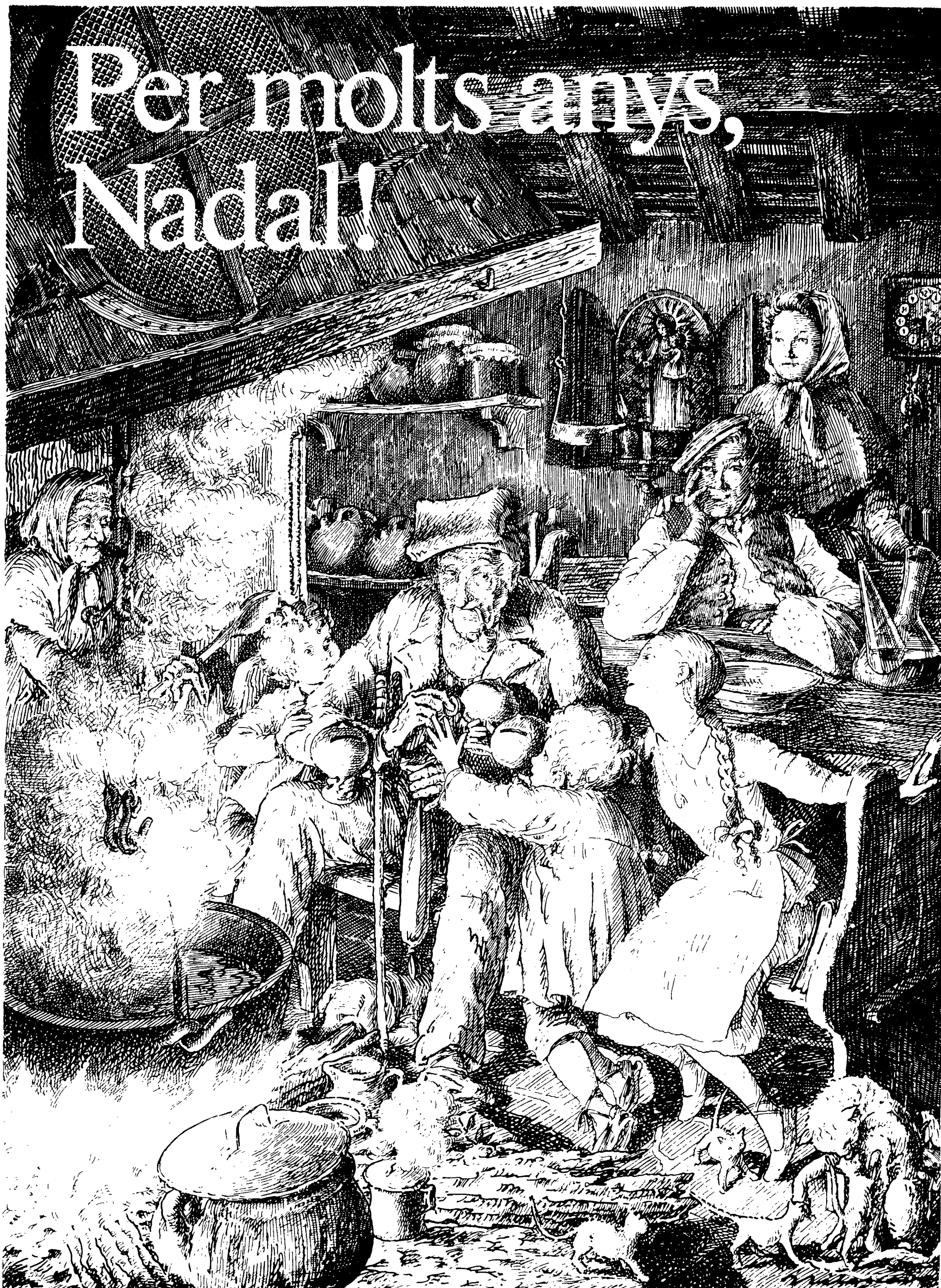
trenta sacerdots. Durant el senzill i emotiu ritu de l'ordenació, després de l'ofertori, els candidats foren promesa d'obediència i respecte al bisbe. Aquest, en silenci, imposà les mans als nous diaques i els lliurà el llibre dels Evangelis, expressió de la voluntat dels diaques de viure'l i ensenyar-lo al Poble de Déu.

En l'homília que prèviament havia pronunciat, el cardenal no va oblidar fer referència a les esposes i fills dels nous diaques. "L'església —els digué— us agraeix de veritat l'abnegació i generositat amb què compartiu el ministeri que avui reben els vostres esposos i pares... Al mateix temps, us agraeixo, als sacerdots i parròquies que heu encoratjat i estimulat aquests germans nostres perquè amb confiança en el Senyor, s'embarquessin en aquesta desco-

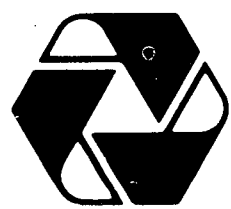
neguda i formosa aventura". Una aventura, recordà, a la qual fa deu segles ningú no s'aventurava en l'Església llatina.

El cardenal resumí la missió que a partir d'ara realitzaran els nous diaques amb les següents paraules: "El bisbe us envia com a col·laboradors seus a realitzar el ministeri de la litúrgia, de la paraula i de la caritat en l'Església. Uns en un lloc i d'altres en un altre, cada u prestarà gustosament el servei o ministeri que el bisbe li confia. I tots, com a signes visibles de Crist Servidor, manifestareu abans que res la vostra caritat feta servei en l'atenció a qualsevol necessitat humana, en la sol·licitud per als pobres i marginats, en la defensa dels drets humans ultratjats i en el testimoni d'una vida familiar, professional i ministerial viscuda segons l'Evangelí".

Per molts anys, Nadal!

Dibuix de Joan Vilanova, premiat al concurs de la «Caixa de Manresa» l'any 1946.

CAIXA DE MANRESA

Editorial

Pau a la Terra

Si haguéssim d'evocar l'esdeveniment religiós més important d'aquest any no dubtariem a assenyalar la trobada de pregària ecumènica d'Assís per la pau, convocada per Joan Pau II. Ens sembla important per la seva oportunitat, per la seva novetat, per les adhesions que suscità i pel ressò que assolí en l'opinió pública.

Aquest any que s'escola fou declarat "any internacional de la pau" per les Nacions Unides. Poc o gens no s'ha avançat en passos efectius vers tantes paus que no acaben d'arribar mai —el nostre segle serà el de les dues "guerres mundials" en la seva primera meitat i el de les infinites i inacabables "guerres arreu del món" en la seva segona— i no gaire s'ha fet ni tant sols en gestos, declaracions o commemoracions per la pau ni en l'àmbit internacional ni en el local. La trobada d'Assís ha estat doncs l'oportuna resposta del Papa al suggeriment de l'ONU. ¿Què de millor podien fer els representants de la dimensió religiosa de l'home sinó, puix que hi creuen, posar l'arma de la pregària al servei de la pau? Que, ultra això, fos el cap visible de l'Església qui els convoqués i el fet de trobar plausible aquesta iniciativa ha palesat que el catolicisme —i Joan Pau II que el representa avui— té un poder de convocatòria que molts potser no li suposaven.

La trobada d'Assís ha estat també una "première" total als ulls de tothom, però sobretot hauria d'haver estat una sorpresa per molts catòlics, pel que fa a allò que obstinadament suposem ser l'"estil de fer" de la Santa Seu com si fos rigid i inamovible, quan la història dels Papes recents ens hauria d'haver ensenyat que és sorprenentment dúctil i canviant (Seria summament interessant una llista de les "novetats" que, per no anar més lluny, des de Pius XI es van produint en la "manera de fer" de l'Església a un ritme de més d'una per any!).

El ressò d'aquesta trobada en l'opinió pública ha estat també notable... i malauradament contradictori. L'"Osservatore Romano" escrivia l'endemà sota aquest titular "un èxit més enllà del que es podia esperar": "vint-i-quatre hores després de l'esdeveniment històric d'Assís, l'atenció de l'opinió pública resta centrat sobre les perspectives que pot obrir per la pau aquesta reunió de pregària dels representants de totes les religions del món... la diada mundial de pregària ha estat un gran moment d'unitat pel món dividit; molts Estats i organitzacions internacionals han manifestat llur adhesió i llur consens". I donant compte de les audiències que l'endemà tingueren lloc al Vaticà, l'"Osservatore" hi veu "els primers passos d'aquest nou caminar plegats de les religions vers la pau".

Ressò contradictori diem ja que havia de ser un quotidià molt llegit (massa al nostre gust) al nostre país el que fes sentir la quasi única veu discordant. El seriós "International Herald Tribune" ho assenyala amb agudesa posant de costat dos retalls: el del periòdic del nostre país que ridiculitzava la "pregària sempre motiu de discòrdia" com a possible eina de pau i qualificava la trobada de "teatral arran de la hipocresia" i el del Jakarta Post que resumim. "Sant Francesc, suposem, deu haver estat feliç. Hi havia líders religiosos i homes de bona voluntat d'arreu del món, dejunant i resant plegats. El Papa, amb una frase que serà recordada per sempre, digué «la pau és una responsabilitat universal. S'hi arriba a través de milers de petits actes de la vida quotidiana». La seva crida s'ha de posar al bell mig del teló de fons de l'espantosa carrera d'armaments".

Ens ha nascut un Salvador, alegrem-nos!

El misteri del Nadal només el copsem amb els ulls de la fe. El Nadal ens recorda el do més gran que Déu Pare ha fet a la humanitat: el do del seu Fill, "ens ha nascut un noi, ens ha estat donat un fill..."; "ens ha nascut un salvador".

I el do es fa intercanvi, "admirable intercanvi" d'un Déu que es fa home perquè l'home pugui formar part de la mateixa família de Déu.

Aquest és el sentit cristià del Nadal: ens ha nascut el Messies, el Salvador. Aquest fet no és solament un fet històric que hem de recordar, és també un esdeveniment que hem d'actualitzar en la nostra vida.

El Salvador torna a néixer en els nostres cors quan renovem la fe en la seva salvació. Aleshores el Nadal ens porta altra vegada una nova llum per il·luminar el nostre camí i el do de l'amor de Jesucrist per vèncer l'egoisme, el passar de llarg sense ajudar els més necessitats.

La meua felicitació d'enguany us l'expresso així: **¡Ens ha nascut un Salvador, alegrem-nos!** No tinguem por d'estimar, no siguem esquifits en la nostra generositat, deixem de banda la desil·lusió i la rutina. Caminem agermanats amb l'esperança d'arribar a la Llum i a la plenitud de l'Amor.

El Nadal ens recorda les arrels del cristianisme i per això l'esperança del Nadal també ens esperona com a poble català a caminar amb energies renovades vers un futur que hem de construir junts en la concòrdia, el diàleg, la col·laboració i la solidaritat.

Amb l'esperança del Nadal, ben vostre.

Ramon Zorrilla

Arquebisbe de Tarragona i Primate

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS DIFUSIÓ DE CATALUNYA
Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Redacció, administració, publicitat i fotocomposició:
Joan E. Jarque i Jutglar
Sots-director: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels
Francesc Malgosa i Riera
Edita: C./ València, 244, 2on.
Edicions Terra Nostra, S.A. Tels: 215/27 39 - 28 05 - 27 84
Gerent: 08007 Barcelona
Jaume Roigé i Torrentgenerós
Disseny: Impressora: Publigráf, S.A.L.
Josep Samper i Aledo Consell de Cent, 224, Barcelona. D.L.B. 14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya: 3.900 ptes.
Resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 4.400 ptes.
Europa: 7.400 ptes.
Amèrica: 9.150 ptes.
Àfrica, Àsia i Filipines: 9.900 ptes.
Oceania: 12.400 ptes.

Tot és humil o senzill en la nit de Nadal. Déu entra en la història dels homes de manera delicada i silenciosa, sense privilegis, talment un clandestí, perdut entre els més pobres dels pobres. La noia de Natzaret, Maria, és a punt de ser mare. Cerca refugi entre les famílies de Bet-Lèhem. Tot és endebades. Ha d'aixoplugar-se en un pessebre. Maria dona a llum el seu fill en un món que esclafa els humils i no respecta els drets dels indefensos. És així, en la més bella de les nits, que La Paraula va entrar a casa nostra i "hem contemplat la seva glòria" (Jo 1:14). Els pastors van trobar l'infant a la menjadora (Lc 2:12). I tanmateix del combat dels pobres per la dignitat de l'home en neix sempre una vida nova, una terra nova, un home nou. I així comença la més bella història d'amor: "s'ha revelat l'amor de Déu, que vol salvar tots els homes... mogut per la seva bondat" (Tt 2:11 i 3:5). Déu entra silenciosament a casa nostra: "el Senyor donarà la pluja i la nostra terra donarà el seu fruit" (Salm 84:13).

Saturats potser de benestar o de discursos teològics i polítics, ¿sabrem escoltar la bona notícia de la Paraula que neix al cor del poble dels pobres? "No tingueu por: us anuncio una nova que portarà a tot el poble una gran alegria... us ha nascut un salvador, que és el Messies, el Senyor. Les seves senyes: un nen en bolquers ajagut en una menjadora" (Lc 2:12). Orfe de perdó i de tendresa, aquest nostre món de finals del segle vintè ens resulta tenebrós i glaçat. La pau reposa sobre l'equilibri del terror. L'arsenal nuclear de les gran potències no cessa de créixer, provocant escandalosos desequilibris econòmics en tot el planeta. ¿Qui canviarà el curs temible d'aquesta Història que dansa follament sobre un volcà? ¿Qui donarà el primer pas en el camí del desarmament, en tots els plans, sense el qual mai els pobles i els individus no podran celebrar la joia de ser lliures? A despit de tantes i tantes sempre pitjors i

Nadal, joia de Déu entre els pobres

CEBRIÀ PIFARRÉ
Monjo de Montserrat

dolentes notícies, ¡sortosos els qui acullen la bella i joiosa notícia del Nadal!

A cada Nadal som convidats a escoltar la Paraula feta vida de la nostra vida. És Jesucrist, alenada alliberadora del Pare sobre la terra, bona notícia de perdó i d'esperança, dia sense posta, festa sense fi. ¿El sabrem reconèixer, entre els forasters, aquest Déu fet home? Divinament humà, ¿esdevindrà el Crist l'amic entranyable; amb qui compartir el pa i la sal? O, qui sap, potser continuarà essent un desconegut, un estranger a casa nostra. Si l'home, en una cultura de mort, es tancava en l'infern del seu egoisme, i, desposseït de tota responsabilitat ètica, es deixava arrossegar per les forces cegues de destrucció i de no sentit, ¡quina devastació! Si no volem fer del món sencer un desert d'Hiroshima, ens cal retornar a l'humilitat de Bet-Lèhem. "O cel, deixa caure la rosada; que el bé plogui dels núvols, la terra obri el seu si i germini la salvació" (Is 45:8).

Despuntar de l'amor entranyable de Déu, Nadal ens in-

vita sempre a viure desarmats. Perquè ens mostra un Déu que ens salva des de la indefensió, des del pessebre, des de l'amor crucificat. ¿No és potser aquesta la paradoxa de les Benaurances de Jesús? La impaciència evangèlica del Nadal, talment un cant a la vida, trenca el cercle infernal d'injustícia i d'inhumanitat, la lògica de violència i de mort. Del pessebre en brolla l'aigua viva del perdó i de l'esperança. "Neix la claror d'un dia sant: veniu, pobles, adoreu el Senyor, que avui ha baixat a la terra una gran llum" (Al·leluia del dia de Nadal).

En un món a punt de perdre la seva ànima, cal que ens fem tots pregoners del Nadal, anunciant sense por la irrupció de Déu en la història quotidiana dels homes. Sobretot en el poble dels pobres, enmig de molts drames i sofriments, com una alenada profètica, es revela el misteri de Nadal. Perquè la Paraula de Déu continua encarnant-se en la història dels homes, assumint-ne la seva eferescència, aplegant en Crist un poble de redimits. ¿No és veritat que la glòria de Déu despunta en el pessebre de cada home?

Pero cal viure obert a la sorpresa de Déu, si volem que hi hagi Nadal. Un immens horitzó de gràcia s'obre als homes de cor senzill. Per als orgullosos i per als qui ja es creuen saber-ho tot de Déu no hi ha Nadal. Les nostres definicions mai no podran aconseguir la conquesta de Déu. El seu amor afectuós, malgrat tots els horrors de la història brilla en el misteri dels sants innocents, com un esclat de primavera en el camí. Nadal és, doncs, una crida a sortir de si mateix, a néixer de nou. El seu estel brilla en el cor dels qui saben mantenir viva la flama humil de l'esperança. És la joia festiva del qui ha retrobat la seva dignitat de fill de Déu. "Ens ha aparegut la vida eterna, la que estava prop del Pare" (1 Jo 1:2), "una llum resplandeix per als qui vivien al país tenebrós" (Is 9:2), perquè "el Senyor, just, compassiu i benigne és llum que apunta en la fosca" (Salm 111:4).

La Paraula es va fer carn i habità entre nosaltres. Per això es va fer carn. Amb aquest fi. Però la causa va ser l'amor. Perquè ens estimava va voler habitar entre nosaltres. I perquè això fos possible humanament, directament, a la nostra mesura, es va encarnar, es va fer un dels nostres.

Aquest és el gran misteri de Nadal. No solament el Déu-amb-nosaltres sinó el Déu-com-nosaltres. Això fa esborronar.

Perquè no es tracta d'un déu qualsevol, sinó del Verb etern del Pare, d'Aquell que "ha estat engendrat abans de tota la creació, pel qual tot ha estat creat i en el qual tot subsisteix" (Cf. Col 1,15). És Aquest, el Tot Altre, la Paraula creadora, el qui ha volgut fer-se criatura. "Verge engendradora de Déu, Aquell que no cap en tot l'univers, s'ha reclòs, fet home, en les teves entranyes", canta la litúrgia. Textos paradoxals i gloriosa-

ment complementaris, que conclouen la revelació del misteri de l'encarnació del Fill, assenyalant-ne les dues dimensions: inefablement divina l'una, entranyablement humana l'altra.

Jo diria que és aquesta realitat humanament inversemblant i divinament il·lògica d'un si matern, d'una entranya de noia que rep i acull i genera l'Increat, el que fa del Nadal la festa cristiana típicament humana, el que li confereix aquella tendresa i aquell escalf essencialment únics que mai res ni ningú no podrà ofegar, i que, alhora, li dona una dimensió universal. Una dimensió universal viscuda, però, a partir dels elements culturals de cada poble i des de sota la teulada de cada llar.

Per això els anacronismes dels nostres pessebres casolans —masies, barretines, el porró del rabadà, el capellà amb paraigua— són un signe humil de la fe en l'en-

De la nostra carn

GERTRUDIS ARGENTÉ

carnació de Déu arreu i sempre, fe congènita en l'entranya popular i ingènuament expressada pel folklore nadalenc. El Déu etern, sense temps, fora del temps, es va encarnar per Jesús en un temps concret, en una raça, en un poble, en una terra. Però aquesta encarnació històrica no és sinó un paradigma de la seva encarnació constant en tots els temps i pobles, en totes les races i terres. I, doncs, en els nostres. Per això no és un anacronisme sinó una sàvia intuïció

de fe el fet que la devoció i l'art populars facin néixer Jesús a l'estable d'una casa de pagès, rodejat de pastors embarretinats, enmig d'un paisatge olotí o vallesà o pirinenc.

Jesús, un dels nostres.

Això vol dir també, és clar, que nosaltres ens considerem dels seus i que, per tant, hem de viure com els seus viuen.

I ara ja ens situem més enllà del folklore, de la devoció, del costumisme. Ens situem, ni més ni menys, en la línia del seguiment incondicional de Jesús pel camí estret, tantes vegades de nit i al ras —com els pastors del primer Nadal—, per viaranyos difícils, desconeguts i inhòspits —com els Mags, que hi romanen fidels tant si l'estrella llum com si s'apaga.

Per a ser dels seus hem de deixar-nos involucrar pel misteri i avançar amb confiança per la fosca de la fe —com Josep. Hem

d'obrir-nos a l'Esperit i deixar-nos omplir de la realitat trasbalsadora de l'encarnació —com Maria. Hem de saber-nos encarnar en la vida, en la nostra vida, en aquella que bull i llisca i punxa al voltant nostre i dins nostre, aquella que, debatent-se entre dolors, misèries, egoïsmes, turpituds, injustícies..., sense saber-ho reclama desesperadament als cristians que hi fem present Jesucrist, que Ell, per mitjà nostre —pobres homes i dones que no ens escapem pas del vertigen del remolí universal, i precisament per això—, planti la seva tenda enmig de tanta malaurança, entre tots els enfangats de la seva mateixa carn.

Només així es revelarà al nostre món la Llum que per a ell començà a brillar la primera nit de Nadal, quan fou anunciada per a tots els homes de tots els temps —també per al nostre, la gran alegria de la salvació total i definitiva.

ARA MATEIX

Quan, des d'un cim o, potser, des d'un senzill tossal, albirem un panorama dilatat, amb feixes llaurades i prats que verdeggen, i amb cases escampades que la distància uneix i fa petites... sempre hi ha algú que diu: sembla un pessebre! Així aquest mot nadalenc esdevé expressiu d'un univers reduït i amable, a mida del nostre ull, amb un deix d'enyorança del paradís somniat.

En un altre sentit, el cristià també veu aquesta terra dels homes, la nostra societat bigarrada i nerviosa, a vista de pessebre. Esperem que arribi d'una vegada qui, des d'un raconet de cova, ha de vertebrar i donar sentit al nostre món i a la nostra història, tan amenaçats per la dispersió i l'absurd. Els textos litúrgics i les homilies cada any ens expliquen, per l'Advent, que l'esperat de les nacions ja ha començat a venir, continua venint i tornarà en plenitud. Però...

És veritat que aquesta temporada de vigílies de Nadal és plena d'expectativa. Els petits esperen les vacances i els grans una pila de foteses. Qui, tanmateix, espera Jesús? No podem pas dir

A vista de pessebre

J. CARRERA PLANAS

que els mateixos creients pequem d'impaciència. En sortir de Missa, després d'haver pregat "Veniu, Senyor Jesús", comprem un número de la rifa per si s'escau de poder amenitzar l'espera. Ens és més fàcil, potser inevitablement, d'esperar coses d'aquestes...

L'esperança mira al futur. En canvi les nostres esperes nadalencs són plenes d'immediatisme o, quan ens posem piadosos, del record del passat. Per això és tan important que recuperem una mica d'aquell sentit de la pressa que trobem a l'Evangeli i en els primers cris-

tians. Pressa per l'adveniment del Regne, pel retorn del Senyor. Viure amb esperança vol dir posar la vida d'ara sota el judici del qui tornarà gloriós... Els efectes d'aquesta actitud són els contraris de la insaciabile set consumista: ens fa cenyir i esperar vetllant. Viure amb esperança també vol dir afanyar-se a salar i fer fermentar el món present, fat i aplatat. Com ha escrit el pare Josep Vives, "els qui vulguin ser del Regne han de començar, aquí mateix, fent benaurats els pobres amb la seva solidaritat, als afligits amb el consol efectiu que puguin donar-los, als oprimits que tenen fam i set de justícia amb actuacions generoses a favor de la justícia". (Creer el Credo, pàg. 222)

A vista de pessebre, el nostre món apareix distret, contradictori, una mica foll. Les figures hi són nombroses, però no s'orienten cap a la cova. Les coves fan por. Però, Ell, sortosament, no és lluny. És aquesta la joia de Nadal: "Mira, sóc a la porta i truco. Si algú escolta la meua veu i obre la porta, entraré a casa seva..." (apoc. 3,20)

CATALUNYA

Adhesió de la Facultat de Teologia de Catalunya a la campanya d'Amnistia Internacional

El Consell Permanent de la Facultat de Teologia de Catalunya ha decidit manifestar la seva adhesió a la campanya promoguda pel Secretariat d'Amnistia Internacional amb la finalitat d'urgir de les autoritats civils i militars de Xile el degut respecte a la llibertat i altres drets de les persones que col·laboren amb les institucions d'Església a Xile, en la defensa de les llibertats del poble xilè.

ESPANYA

Els municipals volen que la Telefònica pagui els impostos

La Federació Espanyola de Municipios i Províncies (FEMP) està disposada a tot, fins i tot a anar al Tribunal Constitucional, perquè Telefònica pagui als ajuntaments els impostos municipals. "Si el cobrament d'aquests impostos no es produeix de forma immediata —assegurà Tomás Rodrí-

guez Bolaños" els ajuntaments aniran en bloc als tribunals contra Telefònica".

Rodríguez Bolaños refusà la idea continguda en un avantprojecte de llei sobre aquesta matèria que el pagament d'impostos per Telefònica als ajuntaments no entri en vigor fins el gener del 1988. Segons el president de la FEMP i batlle de Valladolid, Telefònica no paga als ajuntaments cap impost municipal, per la qual cosa exigeix que se la tracti fiscalment com a qualsevol altra empresa. I es va mostrar contrari al conveni que des de fa més de 40 anys té l'Estat per fer efectius els seus tributs "per un tant fix".

Tercer Estat d'Europa quant a targetes de crèdit

L'Estat espanyol és el tercer Estat d'Europa quant a terminals electrònics per a targetes de crèdit, segons que afirma un informe sobre sistemes de pagament elaborat per Lafferty Publications. Davant d'Espanya es troben França i Bèlgica.

Al 1985 es van vendre 769.000 cotxes usats

L'any passat es van vendre a Espanya 759.733 vehicles usats i 546.000 de nous, segons va manifestar Romà Castells, president del Mercat del Vehicle d'Ocasí. Castells expressà la decepció del sector pel tracte de l'Administració envers el vehicle usat, assenyalant que l'aplicació de l'impost sobre el Valor Afegit és un element molt negatiu per a la ven-

da d'aquests vehicles. El tipus d'aquest impost és el 33% sobre el 30% del preu del cotxe nou, cosa que, en definitiva, suposa encarrir en un 9.90% el preu de l'automòbil usat. També manifestà que el sector és partidari de l'entrada a Espanya de vehicles usats de la CEE, sempre que no es produeixi una allau de cotxes de mala qualitat que enfonsen el mercat.

MÓN

Es torturen els presoners afgans

Les forces de seguretat afganes torturen amb regularitat els seus presoners, algunes vegades en presència d'oficials soviètics, segons afirma Amnistia Internacional en un informe que conté els testimonis directes i que fou publicat a la capital britànica.

Propostes alemanyes per a augmentar la natalidad més baixa del món

El govern federal segueix amb preocupació la constant davallada de la població alemanya. El ministre de l'Interior Zimmermann comunicà el passat 7 de maig a Bonn que la taxa de naixements de la República federal és la més baixa del món des de fa 16 anys. Si segueix aquesta tendència 56,6 milions a 54,9 milions a l'any 2000 i a 42,6 el 2030. El ministre de l'Interior afirmà que aquest descens serà difícil d'aturar, perquè no sols s'explica per motius econòmics o socials, sinó

sobretot per una visió deformada del matrimoni i de la família i per una concepció materialista de la vida. Entre les propostes per capgirar el descens de la natalitat, Zimmermann va assenyalar que junt amb ajuts a la família es feia necessària una revalorització de la tasca de la paternitat.

Es crea una segona cadena de TV en castellà a USA

Una nova cadena de televisió en castellà, Telemundo, iniciarà les seves emissions a mitjans del pròxim any a Estats Units, acabant així el monopoli exercit fins ara per la cadena SIN (Spanish International Network), una sucursal nord-americana del mexicà

Emilio Azcárraga, propietari de Televisa, la més important cadena de televisió mexicana.

La nova televisió, que espera l'aprovació final del govern nord-americà, comptarà amb estacions emissores a Miami, Los Angeles, Nova York i San Juan de Puerto Rico i tractarà de competir "en notícies i entreteniments" amb la SIN, segons ha dit un dels seus directius, Richard Tobin. El naixement d'aquest segon canal en llengua castellana demostra que "el potencial de la televisió en espanyol és enorme en aquest país", segons Henry Silverman, president de l'emissora.

El mercat publicitari en la televisió hispana ha passat de 69 milions de dòlars, l'any 1982, a 1.853 milions de dòlars aquest any, dels quals 142 milions els acaparà la SIN.

Versions del llatí
HIMNES I CANÇONS DE NADAL
Mn. Josep M. Bellpuig - preu: 100 ptes.
És un quadern de 54 pàg., de mida 15 x 21 cm.
Conté, traduïts al català, els 40 himnes que van de l'Advent a la Candelera, 3 cançons d'Advent, 17 de Nadal, i les 3 antifones i el responso-ri de la Candelera.
Totes aquestes versions són ajustades al mateix nombre de síl·labes del text original i amb els accents de tal manera que es poden cantar, en català, amb la seva mateixa melo-dia.
En les proses, les frases gramaticals s'adap-ten a les frases musicals del gregorià. Cosa que permet de fer bonament les pauses als matei-xos indrets.
Per comandes podeu adreçar-vos a l'autor.
Mn. Josep Bellpuig, Parc Balmes, 2. 08500 Vic.
Tel. 885 01 00.

Un bon regal als infants per Nadal i Reis

LA BIBLIA IL·LUSTRADA

*Text de José Ramón Sáenz Uranga
Traducció al català d'Enric Castanyer
Il·lustracions de F. Monzio Compagnoni*

- Un autèntic museu bíblic: 75 il·lustracions en color.
- Més de 100.000 exemplars venuts en les 12 edicions en castellà.
- La Bíblia visiva, de fàcil lectura per a tota la família. 160 pàgs. 1.000 ptes.

• Edita i distribueix:

Edicions Paulines
Via Laietana, 38 - 08003 BARCELONA - Tel. (93) 310 18 08

- També pot trobar aquesta obra a:
LLIBRERIA SAN PABLO - Ronda de S. Pere, 19-21 - 08010 BARCELONA
- i en totes les llibreries del ram.

De l'últim viatge del Papa a Austràlia

Paraules, anècdotes i moments històrics

Com a darrer record del viatge del Papa a Austràlia, l'itinerari més llarg dels que ha realitzat durant el seu pontificat, publiquem alguns esdeveniments més rellevants i que no foren publicats en les nostres cròniques anteriors. Paraules, anècdotes, moments inèdits, així com el frustrat atemptat i una espontània conversa de Joan Pau II amb un grup de nens. En conjunt una pàgina de records agradables.

Un obsequi inesperat

Els responsables de la reserva ecològica "Lone Pine", situada al sud de Brisbane, regalaren al Papa un "koala", simpàtic animal típicament australià, que sembla un osset de pell. Joan Pau II va haver de recórrer uns deu metres amb el "koala" en braços, fustigat per més d'un centenar de fotògrafs i operadors de televisió.

Magne acte ecumènic

A Melbourne Joan Pau II presidí un magne acte ecumènic davant de les vint mil persones pertanyents a totes les confessions cristianes.

Cal tenir present que els cristians australians —un 76,4 per cent de la població— estan dividits en anglicans —26,1 per cent—, catòlics —26 per cent—, Esglésies unides —4,9 per cent—, pres-

biterana —4,4 per cent—, ortodoxos —2,9 per cent—, i, en proporció més petita, luterans i baptistes.

El Papa destacà que l'acceptació de l'autoritat del successor de sant Pere és la condició irrenunciable per a la unitat dels cristians. Al·ludir les nombroses iniciatives ecumèniques portades a terme a Austràlia i insistí que cal tenir l'esperança que arribarem a una única Església, de la qual el món té una desesperada necessitat.

La fam, la ignomínia més gran del món

A Adelaide el Papa digué: "Avui dia els agricultors, col·laborant amb el seu Creador, poden produir suficients aliments per a tota la Terra. El fet que els aliments disponibles no arribin als milions de famolencs és una de les ignomínies més grans del nostre

temps. Un desequilibri tan greu necessita seriosos canvis en l'ordre econòmic internacional i una més gran cooperació mundial en la producció i distribució d'aliments".

Una forma de la teologia de l'alliberament

"La defensa dels drets humans dels aborígens australians és una forma, entre altres, de la teologia

de l'alliberament" declarà el Sant Pare quan tornava a Roma amb avió. Es mostrà molt efusiu, fins al punt de sotmetre's durant més d'una hora a les preguntes dels periodistes que l'acompanyaven. Tota bona teologia "és teologia de l'alliberament" digué el Papa.

"El meu cor i el meu esperit estan amb ells —referint-se als aborígens— fins al fons, quan veig aquests pobles oprimits".

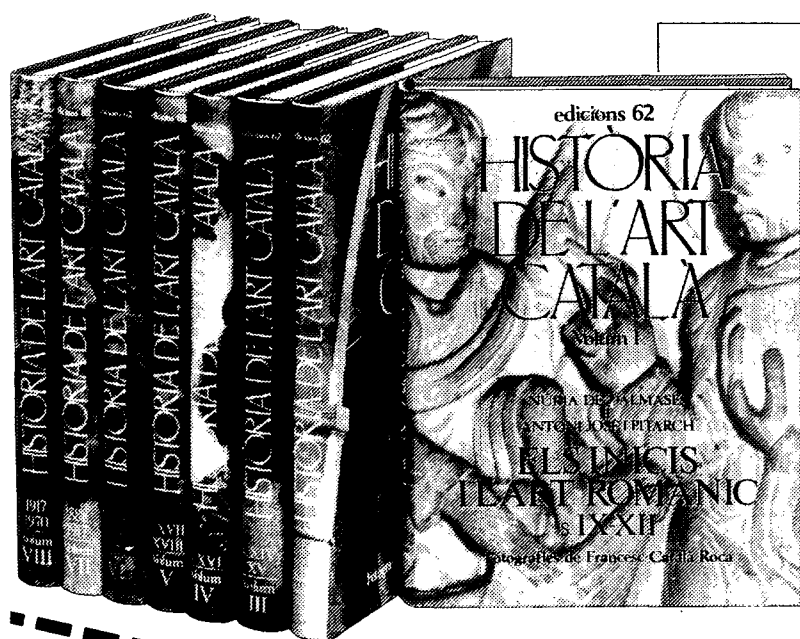
Possibles futurs viatges del Papa

Sembla que farà quatre sortides fora d'Itàlia: la primera, el mes d'abril, a l'Argentina, Xile i l'Uruguai; la segona serà pel mes de maig a la República Federal d'Alemanya; el mes de juny, el Papa anirà altre cop a Polònia, el seu país natal; i, finalment, el quart viatge internacional de l'any 1987 —si no se n'organitzen més— serà el mes de setembre als Estats Units.

Restava una incògnita si Joan Pau II anirà a la Unió Soviètica, objectiu que diverses vegades han contemplat els organitzadors dels viatges pontificis.

HISTÒRIA DE L'ART CATALÀ

AMB L'APARICIÓ DEL VOLUM I L'OBRA JA ÉS COMPLETA

Volum I NOVETAT

ELS INICIS I L'ART ROMÀNIC. SEGLES IX-XII

Núria de Dalmases i Antoni José i Pitarch

Les formes artístiques, pre-romàniques i romàniques, que es manifesten a Catalunya durant el període en què aquesta es configura com a realitat nacional en expansió.

8 volums enquadernats en pell
2000 fotografies de F. Català Roca

I. ELS INICIS I L'ART ROMÀNIC S. IX-XII

Núria de Dalmases i Antoni José i Pitarch

II. L'ÈPOCA DEL CISTER/S. XIII

Núria de Dalmases i Antoni José i Pitarch

III. L'ART GÒTIC/S. XIV-XV

Núria de Dalmases i Antoni José i Pitarch

IV. L'ÈPOCA DEL RENAIXEMENT/S. XVI

Joaquim Garriga

V. L'ÈPOCA DEL BARROC S. XVII-XVIII

Joan Ramon Triadó

VI. DEL NEOCLASSICISME A LA RESTAURACIÓ/1808-1888

Francesc Fontbona

VII. DEL MODERNISME AL NOUCENTISME/1888-1917

Francesc Fontbona i Francesc Miralles

VIII. L'ÈPOCA DE LES AVANTGUARDES/1917-1970

Francesc Miralles

edicions 62

De venda a totes les llibreries

Nens de deu anys entrevisten el Papa

¿Què pot succeir quan un Papa s'enfronta a quaranta nens i nenes de deu anys disposats a preguntar-li allò que els passi pel cap als infants? Aquesta pregunta ens la feiem els informadors quan Joan Pau II entrava a l'aula d'una escola primària de Melbourne on l'esperaven una classe ansiosa, esvalotada, però entusiasta. El diàleg fou, en síntesi així:

—Li plau, Santedat, jugar a futbol? ¿Ha estat jugador de futbol?

—Sí, quan era més jove, a la meua pàtria, he jugat a futbol, tot i que reconec que no vaig ser mai un gran jugador.

—Si no hagués estat Papa, què li hauria agradat ser?

—En la meua vida he tingut diverses professions. Primer vaig treballar en el terreny artístic. Després vaig ser obrer. Per fi la meua vocació al sacerdoci acabà imposant-se.

—¿Quantes habitacions té el Vaticà?

—Doncs, no ho sé exactament. Això haurieu de preguntar-ho a altres que coneixen el Vaticà millor que jo. A més, a mi això no m'interessa massa. Prefereixo conèixer-vos a vosaltres, que sou casa i temple de Déu pel baptisme.

—On us van ferir exactament en l'atemptat del 1981?

—Això ho sap millor don Estanislao, el meu secretari. Però fou aquí (i el Papa assenyalà el seu cos a la dreta, per sota de l'abdomen, a l'altura de la cintura).

—¿Li agrada la música? ¿Quin tipus de música li agrada més?

—M'agrada sobretot la música clàssica. Però no sóc un home solament del passat. També m'interessa la música moderna, la contemporània, la que vosaltres anomenau "rock". Però prefereixo la música litúrgica, el cant gregorià, per exemple.

—Què va sentir quan els alemanys van envair Polònia a principis de la segona guerra mundial?

—Fou un moment tràgic. Es tractava d'una gran injustícia amb tot un poble. Fou tràgic, naturalment.

El diàleg durà encara més i aquells nanos no tenien pèls a la llengua. El Papa estava content. I al final comentà "quina gent més simpàtica".

Foren quinze minuts d'autèntica veritat, sense preparatius. Les poques instruccions donades per la mestra varen ser oblidades. I allò resultà el moment més feliç i espontani d'aquest viatge.

Demani més informació enviant aquest retall a Edicions 62, Provença, 278 - 08008 Barcelona

Nom _____
Adreça _____
Telèfon _____
Ciutat _____
D.P. _____

Nadal és un Déu que creu en nosaltres

BON
NADAL

Diu una llegenda italiana que a un soldat de les Croades li passà per la barretina la follia idea de fer arribar a Florència, la seva ciutat, el flam d'un ciri que cremava tocant a la Cova de Betlem. El vent, la pluja, el fred, la son i els bandolers es conjuminaren inútilment per apagar aquell foc sagrat i vacil·lant. Passades mil aventures, pogué arribar a la seva pàtria, a la seva llar, encara que totalment esgotat. Era una tarda de Nadal, i, gràcies a ell, els lampadaris de l'Església de Santa Maria de les Flors refulgiren amb la flama rutilant presa del foc de la Cova de Betlem. Certament, se sortí amb la seva. Però sobretot havia desco-

bert el vertader sentit de la Vida. Tota la seva ferotgia guerrera anà essent consumida per la delicada fragilitat d'aquell foc tremolós que traslladava i que hagué de defensar, sense poder defensar-se ell mateix, puix la petita flama reclamava la protecció constant de les seves mans. Fou així com s'endinsà en el regne de l'amor.

És aquest l'únic secret del Nadal. Hom diu que els homes són egoistes i falsaris, però el que és realment cert és que, almenys a Nadal, són capaços d'una generositat immensa i d'una gran tendresa, que ja és molt. Però això tan breu, per petita que sigui aquesta generositat i tendresa, pot tot sol,

com si fos una respiració artificial, revelar-nos el que són ells mateixos, donar-los confiança en ells mateixos i portar-los a reconèixer que són de la raça de Déu i no més d'una estirp animal.

A Nadal, el Déu Salvador surt de la casa seva i ve a casa nostra, i ens comunica la força per a poder-nos alliberar de la nostra rutina, de la nostra mediocritat, del nostre gregarisme, a fi que ens transcendim i ens retrobem com a imatges vives de Déu.

A Nadal, el Crist Salvador ve per esquinçar, en la mesura que li ho permetem, la nostra inconsciència; ve per esquarterar els nostres egoismes, sacsejar els nostres

pactes bords; per despertar la mateixa església domèstica i universal, i, d'aquesta manera, obrir davant nostre els horitzons d'una Humanitat en què la justícia i la pau s'abraçaran fortament.

Nadal no és la celebració anacrònica d'un somni il·lusori de la Humanitat. Nadal ens recorda que l'home, fins el més escarnit, ferit o explotat, és un familiar de Déu, un membre de la família divina; que, des d'aleshores, no hi ha res al món, ni la malaltia, ni la bancarrota, ni la calúmia ni la mort, que pugui donar raó d'aquest "secret gegantí" revelat a Nadal: Déu s'ha fet Fill de l'Home perquè l'home arribi a ser família

de Déu.

Déu surt de casa seva i ve a casa nostra per fer-ne església familiar.

Molts homes d'avui diuen —és moda— que no creuen en Déu. El cert és, però, que Déu continua creient en l'home, creat a imatge seva. Déu creu en la família, sempre nova. Déu creu en aquest "segon Gènesi" de la llar renovada i de l'home divinitzat.

Mireu el que pot arribar a fer avui, entre nosaltres i a les nostres llars, la petita flama de Betlem!
BON NADAL!

MIQUEL, BISBE DE SOLSONA

PENSANT-HO BÉ

El tió

XESC SOLIU

Alerta! Amb accent a la o. En l'argot fatxendós de molts adolescents el mot "tio" (autèntic castellanisme), està a l'ordre del dia. No així la paraula "tió". Malauradament si a molts d'aquests els ho preguntessin, no sabrien de què els parlen. En principi, un bon tió és un tros de soca o branca gruixuda destinat a la voracitat cremadora de la llar de foc. Al Principat i a Mallorca, quan la llar era la caldera de la calefacció de la casa, hi havia el costum de guardar, per encendre-la a la vetlla de la nit de Nadal, una bona tronca que havia de ser la mare del testarral de foc que animava la llarga reunió familiar d'aquella nit. Així l'escalforeta de la llar i la combustió interna del ressopó allunyaven definitivament el fred i escalfaven els cors d'estimació, amistat i alegria.

Aneu a saber com, a poc a poc, aquell tronc gros, sovint singularment ventrut i ple de grops, s'anà convertint en símbol de la joiosa gatzara natalenca que, de cara a la gresca dels grans i, sobretot, a la il·lusió dels infants, s'organitzava en cada llar. Uns dies abans de la festa de Nadal, se situava el tió en un lloc estratègic de la casa, ben tapat amb un sac o amb una manta vella. Els infants fingien alimentar-lo a cor què vols cor què desitges, portant-li pa i aigua, blat de moro, garrofes, triadures dels aliments, etc. És clar, nosaltres ens ho creïem o no ho creïem. La imaginació dels infants, però, és tan fadadora! En tot cas la il·lusió feia de bon covar, ja que el dubte, finalment, es resolvia d'una manera ben gratificant.

D'il·lusions no se'n viu, però sense il·lusions no es pot viure. Aquests dies, dient-ho o sense dir-ho, sembla que tots plegats tinguem la dèria de convertir-nos en il·lusionistes. És com si, almenys per uns dies, volguéssim treure'ns del damunt la cruia pesantor de la vida de cada dia. I no val a dir que és per rutina, per inèrcia o per pressió sociològica. No. És que a tothom plau sembrar il·lusions i veure-les néixer en el rostre i en el cor dels altres. L'home sent la necessitat de certes vivències utòpiques per tal de donar sentit al seu viure. La il·lusió i la festa han estat arreu i sempre, patrimoni de tot col·lectiu humà. Un infant serà sempre un infant, i cal vetllar perquè no escurcem matusserament llur infantesa disminuint la seva capacitat de valorar les petites il·lusions.

L'acte tan esperat de "fer cagar el tió", tradicionalment efectuat la nit de Nadal o l'endemà abans del solemne àpat familiar, és (era) una ficció que confabulava tota la família en la innocent ingenuïtat d'una càlida i lluminosa il·lusió. Aquell recitatiu, a tantes boques tantes veus, del "tió caga torró d'avellana i de pinyó..." acompanyat rítmicament de les pertinents bastonades, tenia ressonàncies autènticament emotives i cordials. L'esvalot de les criatures davant la fecunditat del tió regrajant-los

amb torrons, joguines i llaminadures de tota mena, era extraordinària. Recordo amb quines presses contingudes anàvem i veníem del menjador al "quarto de reixa", on hi havia el pessebre, a resar el Parenostre. Així fèiem temps per donar temps als altres a proveir el tió. Reconec que era una pregària interessada. Però, ¿com són sovint les nostres pregàries de sempre?

El repetit apallissament del tió difícilment podrà titllar-se d'agressivitat. Les bastonades més que cops eren carícies estimulants a la pell gruixuda d'aquella tronca perquè no deixés de treure tot allò que tenia a dins. Potser sí que cap al final, quan la migradesa de la collita anunciava el perill de la cendra final, empràvem un xic més de violència. La cendra, amb tot, no ens disgustava pas massa; el tió, pobric, ja s'havia portat prou bé. Quan vàrig saber la veritat de la ficció, no solament no va significar cap mena de trauma, sinó que va fer-me molta gràcia, i la meua dèria fou mantenir-la viva en els meus germans més petits. Em feia il·lusió comparar el tió amb els nostres germans més petits.

Avui el tirat de la vida va per altres senderes. Amb tot, la tradició es manté encara viva i, segons sembla, amb tendència a renéixer. Em sembla molt bé per allò susdit: "No es pot viure d'il·lusions, però, sense il·lusions, es pot viure?"

Joventut Catòlica MOLINS DE REI

1986-87

ELS PASTORETS "EL BRESSOL DE JESÚS" DE FREDERIC SOLER, "PITARRA"

Tarda a les 6

Desembre 21 Tarda
1986 26 Tarda
28 Tarda

Gener 1 Tarda
1987

Venda anticipada de localitats. Tel. 668 25 77

Plaça Pius XII, 1. Telèfon 668 00 15 Molins de Rei

Centre de Vida Religiosa i Espiritualitat.- Organitza un Curs sobre: "Animació de la vida comunitària" (en la missió, pregària i germanor). Professors: P. Josep Colomer (salesià), P. Josep M. Maideu (salesià), P. Alex Escarrà, (escolapi). Dies: Divendres del 9 de gener al 13 de febrer del 1987. Hora: de 7,30 a 9 del vespre. Lloc: c/ Rosselló, 223, 3er. Tel. 218 42 95.

Monestir de Santa Maria de Pedralbes.- NADAL. Dia 24, a les 18, Vespres i Benedicció del Pessebre; a les 19, Missa Vigiliar de Nadal; a les 23, Ofici de Lectura; a les 24, Missa de Mitjanit. Dia 25: A les 13, segona Missa de Nadal; a les 19, Vespres. Dia 26: A les 12, Missa; a les 19, Vespres.

Missa del Dia de Nadal a través del circuit català de Televisió Espanyola.- Serà retransmesa a les

10,30 del matí del dia 25 per a facilitar als malalts i impeditos la participació en la litúrgia de Nadal. A les 12 del migdia, per la primera cadena, el Sant Pare felicitarà el Nadal a tots els pobles del món i impartirà la benedicció "Urbi et Orbi" que d'acord amb la recent normativa reben eficaçment tots els radiooients i telespectadors.

SOLSONA

Vetlla de Nadal al Miracle.- La Casa d'Espiritualitat i la Comunitat Benedictina, us conviden a compartir la joia del naixement del Crist, en una **VETLLA DE PREGÀRIA**. Dia 24: A les 7 del vespre, preparació per a la celebració litúrgica; a les 8, Vespres; a 2/4 d'11, Matines; a les 12, **MISSA DEL GALL**. Tot seguit: Celebració familiar i descans. Dia de Nadal: A les

9, esmorzar i comiat. Informació i inscripcions: Tel. (973) 48 00 45.

Final d'any en recés a El Miracle.- Dies: del 26 al 31 de desembre. Comença i acaba a la tarda. La Casa d'Espiritualitat us ofereix la possibilitat de viure aquests dies de reflexió, pregària i silenci. Dirigirà el P. Alcuí Serras, monjo. Per més informació i inscripcions: Tel. (973) 48 00 45.

GIRONA

Curset de Cristiandat de fi d'Any.- Dels dies 28 al 31 de desembre, a la Casa d'Espiritualitat de Banyoles, tindrà lloc el ja tradicional Curset de fi d'Any, adreçat a tothom tant homes, com dones i joves. A mitjanit celebrarem l'Eucaristia i tot seguit un bon ressopó. Per més informació: truqueu al tel. (972) 57 17 58. Us hi esperem!

Taizé reuneix milers de joves a Londres

La trobada europea de joves preparada per a finals d'any per la comunitat de Taizé a una ciutat europea, se celebrarà del 29 de desembre al 2 de gener a **LONDRES**. L'1 de de gener, el germà Roger anunciarà a qui està concedit aquest any el premi **GANDHI**.

Es la novena trobada europea. Els precedents han reunit a finals de cada any de vint a vint-i-cinc mil participants a Barcelona, Colònia, París, Roma.

Aquesta trobada europea és una etapa del "pelegrinatge de confiança a través de la terra" que la comunitat de Taizé fomenta a través del món i en el transcurs del qual els joves cerquen com a arribar a ser portadors de confiança entre les persones i els pobles, com ser dones i homes de pau al seu voltant, en les seves diverses nacions.

Les etapes més recents del pelegrinatge han reunit el passat octubre, al voltant del germà Roger, 4.000 joves alemanys de l'est a Berlín Est i 6.000 joves polonesos a Varsòvia.

A **LONDRES**, els joves vinguts d'un gran nombre de països d'Europa, comprnent alguns països de l'Est (per exemple dos mil joves de Iugoslàvia són ja inscrits) seran rebuts per les parroquies.

Dispersos durant el matí en els barris, els joves consagraràn una part del seu temps a visitar llocs que porten en si una esperança.

Dues vegades al dia, tots els participants es reuniran per a l'oració comuna que se celebrarà simultàniament a les tres esglésies més grans de **LONDRES**: la catedral de Sant Pau, l'Abadia de Westminster (anglicanes) i la catedral de Westminster (catòlica).

A la nit de l'1 de gener, el germà Roger anunciarà a qui serà donat aquest any el **PREMI GANDHI**, que crea l'any passat a Madràs per "confirmar una o més persones que es consagren a establir la confiança entre els humans, a suscitar reconciliacions i a promoure un compartir de béns".

Adreces:
Taizé: F- 71250 TAIZÉ-COMUNITAT (France) Tel. 85.50.14.14 Telex 800753 F COTAIZE.

Londres:
—abans de la trobada: Taizé, 6 St Martin's Place, LONDON WC2 N4JJ (Tel. 01.930.50.60).
—durant la trobada; una oficina de premsa estarà oberta de 10 a 12 hores i de 16 a 18 hores, del 29 de desembre al 2 de gener, a la direcció següent:

Quaker Meeting House, 52 St Martin's Lane, LONDON WC2 (Tel. 01.836.72.04).

ATENCIÓ!

Pares, mestres, avis i padrins: s'acosten festes, fomenteu el bon costum de la lectura, amb bones lectures. A la col·lecció Nova Terra hi trobareu uns llibres especialment interessants per als nostres joves.

HISTÒRIES POSSIBLES-2
Ramon Folch i Camarasa

UN MÓN FELIÇ
Aldous Huxley

TARTARÍ DE TARASCÓ
Alphonse Daudet

ELS ULLS DEL GERMÀ ETERN
Stefan Zweig

EL PETIT GUINEUETA, GRAN CAÇADOR

Hanns Radau

SINDBAD, EL MARINER
Anònim

L'ÚLTIM SUPERVIVENT
A. S. Neill

TRENCANOUS I EL REI DELS RATOLINS
E. T. A. Hoffmann

I el rei dels llibres d'aventures per a nois i noies:

EXTRAORDINÀRIES AVENTURES D'EN MASSAGRAN

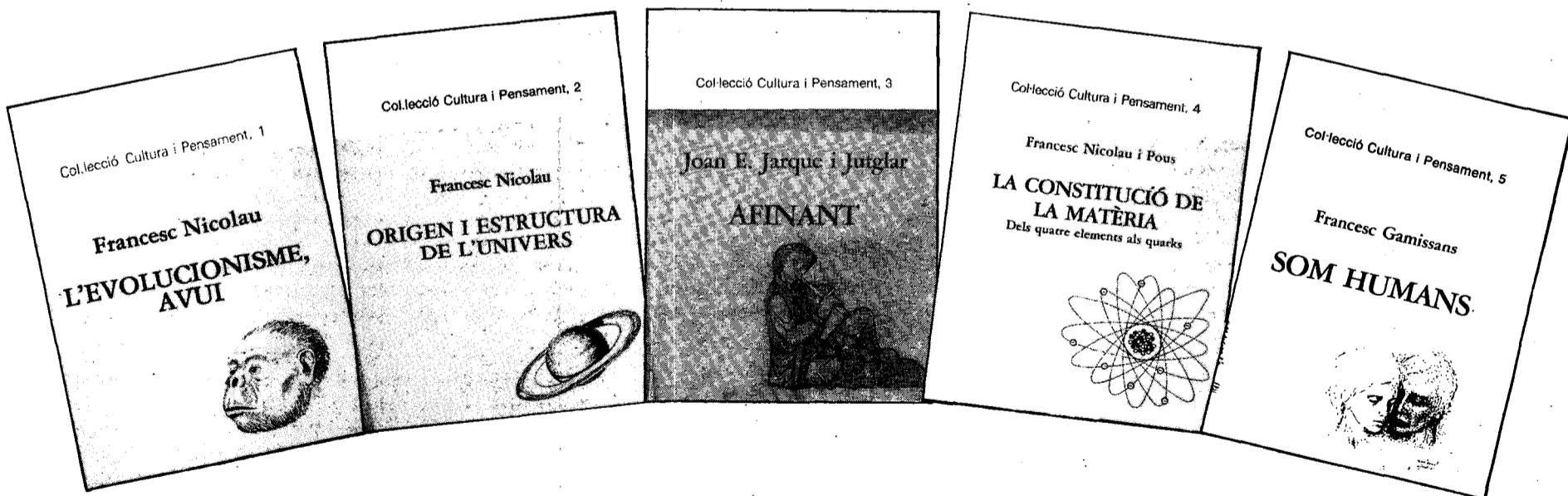
Josep Maria Folch i Torres

A totes les bones llibreries
LA LLAR DEL LLIBRE,
Bergara, 3. 08002 Barcelona

"CULTURA I PENSAMENT", una col·lecció de "Catalunya Cristiana"

- Quin és el teu obsequi per Nadal? Electrodomèstics? Una cistella de torrons, pernills i cava?
- Cal fomentar els valors de l'esperit. El regal d'un bon llibre és el gest més elegant pel qui estima la cultura.

La col·lecció "Cultura i Pensament"

"Catalunya Cristiana", amb aquesta col·lecció duu a cap una tasca compromesa, però noble i necessària: contribuir que el savi sigui generós amb el menys iniciat o expert; que la ciència sigui assequible a una majoria; que el blat fecund i abundant api-lat en el graner dels artistes, pensadors i científics, arribi al poble com el pa acabat de coure.

Adquireix algun volum d'aquesta col·lecció, de fàcil lectura i de gran contingut, il·lustrat i curosament imprès.

Trobaràs la col·lecció "Cultura i Pensament" en les principals llibreries del país o directament a "Catalunya Cristiana", València, 244. Barcelona 08007.

El pessebre monumental d'Arenys de Munt: simbolisme del cantoral dels fidels de l'Església

BON
NADAL

Ja som a Nadal, i com sempre i com cada any, parlarem de pau, però aquest any el passaré, ajudant Déu, en un lloc de pau que existeix, en una "aldea" de muntanya a prop dels 1.500 mts. d'altura, de 30 habitants i 3.000 ovelles, en la província de València on convergeixen els antics reialmes de l'antiga corona catalano-aragonesa, amb el regne de Castella, origen de la unitat de l'Estat espanyol.

Serà aquest Nadal semblant a aquell primer Nadal, allà a la Cova de Betlem on per primera vegada els pastors adoraren en el "pessebre", l'Infant Déu amb Josep i Maria, símbol de la família cristiana.

Una vida senzilla i monòtona

En aquestes muntanyes, la vida es senzilla i monòtona si voleu, per tots aquells que enyorin el dinamisme de la ciutat i els seus miratges. És dura la seva vida, com dur és el seu hivern, més no tenen els problemes de la "civilització": atemptats, atracaments o drogues; les seves veritables preocupacions són que caigui suficient pluja que amarant els conreus, tinguin bona collita de cereals i suficient pastu-

ra per alimentar els seus ramats.

Tampoc no existeixen lluites polítiques per conquerir diners i poder, aquí ningú no vol ser l'alcalde, el pedani, ja que només porta maldecaps i no és retribuït.

No els causa cap temor la doctrina de l'Església, tenen els seus dubtes com té tothom, però no els preocupa la infal·libilitat del Sant Pare, la forma d'interpretar les conclusions del Vaticà II o bé si existeixen tendències progressistes o conservadores dintre la mateixa Església.

La fe dels pares

Es compren doncs, que la seva fe sigui senzilla, creuen amb la fe que reberen dels seus pares i avantpassats, procuren complir tan bé com saben les ensenyances d'aquest bon sacerdot "rude" com ells, que ha de fer 30 quilòmetres cada diumenge d'anada i tornada, per oferir la Santa Missa a una dotzena escassa de persones, perquè les altres han d'estar amb els ramats i aquests no saben de dies festius. Creuen, quan els diu que la vida es un pelegrinatge cap a Déu, que tots som semblants a aquell fill pròdig que espera el perdó del Pare que joïós, ens rep amb els braços oberts per concedir-lo.

Veure Déu en la Naturalesa

I sabeu que succeeix? Que quan contemples els arbres moguts per la brisa "del cierzo" quan sents transcórrer l'aigua diàfana per "El arroyo", el contemplar les muntanyes i amb tota l'amplitud del seu horitzó, et vénen en el pensament aquelles paraules.

"Si saps contemplar la Naturalesa i meditar-la, no necessitaràs creure amb Déu: el veuràs".

Serà això potser semblant a aquell "Sangri-là" de les llegendes tibetanes perdut entre les muntanyes del massís de l'Himàlaia, o tal volta serà les primícies del premi que el Senyor té reservat per aquells que l'estimen?

Aquest serà el Nadal que ajudant Déu, passaré enguany, amb salut pel cos i pau en l'esperit.

El "pessebre" d'Arenys de Munt d'enguany, és un simbolisme del Cantoral del Fidels de l'Església —Dels nostres camps i de les ciutats— Tots venim cantant.

1º Terme.— Llar de pastors del Pirineu català que tot i sent la frontera de la nostra terra no ha estat obstacle perquè passessin els corrents de la cultura europea. Crec que la mostra més representativa, són les esglésies romàniques

ques de tot el nostre Pirineu, Vall d'Aran, Berguedà Solsonès, Seu d'Urgell... mostres inequívokes de romànic d'influència lombarda.

2º Terme.— Poble de la província de Tarragona, terra de vi i avellaners, oberta al Mediterrani i clar exponent de la civilització romana. Al mateix temps paisatge del Maresme, la nostra comarca, cases pairals i d'estiueig com també xemeneies de fàbriques, símbol de la seva indústria.

3º Terme.— Vista de la ciutat de Barcelona, cap i casal de Catalunya, que aglutina tots els afanys del nostre país, com també ha estat sempre l'avançada de la cultura europea en els països ibèrics. És

també ciutat que pot comparar-se sense traumes d'inferioritat, amb les primeres ciutats d'aquesta Europa que tots volem que sigui unida.

De les muntanyes i de les valls De les cabanes i de les llars Dels tallers i dels altres treballs fent grup entorn dels pastors. TOTS VENIM CANTANT.

BON NADAL I BON ANY NOU! Fins l'any que ve si a Déu plau. Aquest any, de nou el "Pessebre" estarà instal·lat al voltant de l'Església Parroquial.

JOSEP ROVIRA VALLES

ARTESANIA RELIGIOSA

25 ANYS

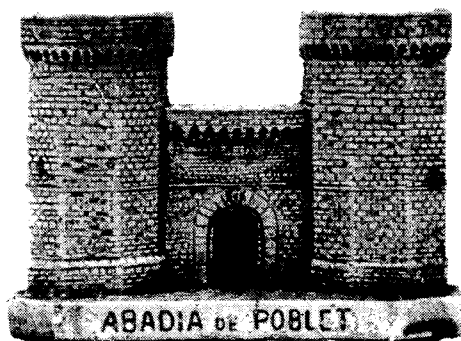
GERMANS MAILLO

Especialitat en records i cartells

19 cms.

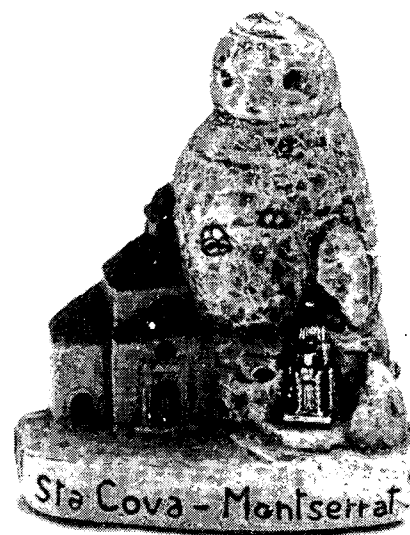
Mare de Déu de Queralt

Abadia de Poblet 11 x 8 cm.

Sant Magí de la Brufaganya 11 x 8 cm.

14 x 8

15 x 8

Fonts - masies - esglésies - catedrals - vistes - figures - imatges - cartells - muntanyes - models - motlles - policromats - decoració.

Mostrari de peces estampades i encàrrecs a qualsevol lloc que sigui conegut o per promoure la idea del client.

C/. Batet n.º 7. Soterrani 3.ª tel. 358 16 82 - 08032 Barcelona

La biblioteca de Sarrià de Ter muntarà un pessebre col·lectiu

GIRONA.— La biblioteca municipal de la vila de Sarrià de Ter ha organitzat la construcció d'un pessebre col·lectiu, invitant especialment els nens a participar-hi. Des del passat dia 24 de novembre s'ha obert una oficina en la qual s'ofereixen als petits, ensenyaments teòrics i pràctics sobre la manera de fer figures de fang que representin els diferents personatges del Naixement.

Per aquest fi s'ha confeccionat una llista dels possibles personatges evangèlics i es van distribuint entre els petits per tal que no n'hi hagi de repetits. Les figures es poden fer amb fang, fusta, paper, plastilina, etc. El termini de presentació s'ha assenyalat pel dia 19 de desembre, data en què es començarà la construcció del pessebre popular, a les dependències municipals.

Concurs de pessebres

Per altra banda, el mateix ajuntament de Sarrià de Ter ha convocat el tradicional concurs de pessebres en el qual poden participar totes les famílies de la població. Els pessebres poden ser, doncs,

familiars o col·lectius i es valorarà especialment la col·laboració dels petits en la seva construcció, així com l'originalitat del muntatge nadalenc. El jurat qualificador passarà per les cases els dies 29 i 30 d'aquest mes. Al mateix temps, l'ajuntament ha organitzat també un concurs de nadeses destinat especialment a la mainada. Hi haurà tres categories: a) de 4 a 6 anys; b) de 7 a 9 anys; i c) de 10 a 13 anys.

La mida de les felicitacions nadalencques haurà de tenir un mínim de mig foli i un màxim d'un foli. El termini de presentació dels treballs acaba el 22 de desembre, amb un lema i l'edat de l'autor com a úniques dades personals. En el moment de la presentació es lliurarà un butlletà degudament complimentada en què hi figurarà el lema del treball.

Els Reis de Salt repartiran mitja tona de caramels

La comissió organitzadora de la festa dels Reis a la vila de Salt ha anunciat que enguany es repartiran prop de cinc-cents quilos de

caramels entre la mainada que acudeixin a esperar els Mags el dia 5 de gener al vespre. El pressupost puja a unes tres-cents mil pessetes i una de les novetats serà el nou estel que guia la comitiva reial cap a Betlehem.

Una altra novetat serà la participació de repartidors oficials dels tres Reis que tindran cura de donar caramels als infants més petits que normalment es queden sense si es tiren de lluny.

D'aquesta manera s'evitarà que els més grans es quedin amb notables quantitats de dolços, tot seguint la cavalcada en tot el seu recorregut. El seguici anirà precedit d'un motorista municipal, una esquadra de cavalls, els capgrossos, la banda i l'estel.

El patge reial recollirà les cartes el dia 4 de gener i anirà també al seguici davant dels tres Reis. Aquest quedarà tancat per un cotxe-grua, destinat a distribuir els regals als pisos més alts.

La recollida de cartes es farà en el transcurs d'una festa que tindrà lloc al pavelló esportiu de la vila. És probable que intervingui l'artista Àngel Daban.

M. CABALLÉ

El jovent de Palau Sacosta organitza el pessebre vivent

Com en anys anteriors també enguany tindran lloc les representacions del pessebre vivent que organitza la parròquia i el jovent de Palau Sacosta. Les representacions seran els dies i hores següents:

- Dia 24 de desembre: a tres quarts d'onze de la nit
 - A continuació se celebrarà la missa del Gall amb intervenció del cor "Atzavara".
 - Dia 25: a set del vespre.
 - Dia 26: a set del vespre.
 - Dia 28: a set del vespre.
 - Dia 1 de gener: a la mateixa hora (set del vespre).
- També es faran pessebres vivents, a Castell d'Aro, Bàscara, Brunyola i Ruplà.

Barberí, S.A.

Fontanella, 26 - OLOT (Girona-Espanya)

Telèfon 26 03 81

Fundició de campanas - fundició de ferro - bronzes d'art.

Premiat amb medalla d'or a l'exposició de Barcelona de 1888

El Nadal de la Pau

El Nadal d'enguany ha de distingir-se com el Nadal de la Pau, marcat fortament per la pregària.

L'encontre dels caps de les principals religions, a Assís, el passat octubre, és un senyal de camí en la futura ruta de la pau.

La pau és un anhel universal. Mai no s'havia donat una adhesió semblant a un gest d'aquesta mena. I la seva importància creix, si hom pensa que moltes d'aquestes religions, inclosa la catòlica, en el seu passat han estat focus de guerra.

La pau és un anhel universal. Aconseguir la pau no és fàcil, però és possible. Que els dirigents dels Estats tinguin els seus encontres a favor de la pau, és la seva comesa. Hi ha un altre afer que ens pertany a tots, és l'acostament dels cors dels homes de bona voluntat. I això és possible.

La pau és un anhel universal. La pau és un "do" de Déu al cor de l'home, el qual ha de construir el món en la pau. Quan es desitja tenaçment la pau, la pregària va més enllà d'un simple "resar" per la pau, per habilitar-se a

ser instrument de pau. Tot és possible.

El Nadal d'enguany —Any Internacional de la Pau— ha de distingir-se com el Nadal de la Pau, marcat fortament per la pregària.

La meua ofrena de Nadal és ecumènica. Són tres pregàries fetes a Assís, que us invito a fer vostres aquests dies de Nadal:

"Jesús, vos que fóreu capaç de donar la vida per l'amor i la pau, ensenyeu-nos a seguir el vostre camí". (De la pregària del Dalai Lama).

"Construiu, Senyor, en el cor de l'home, el vostre Regne de Pau" (De la pregària del Rabí Moatti).

"Senyor, féu de mi un instrument de la pau" (De la pregària de sant Francesc).

Serà "l'aggiornamento", la posada al dia, del Nadal, que les noves generacions agrairan de debò.

Pregar per la pau, treballar per la pau, és tornar l'autenticitat del Nadal. I això és possible. Tot és possible.

JAUME CAMPRODON
Bisbe de Girona

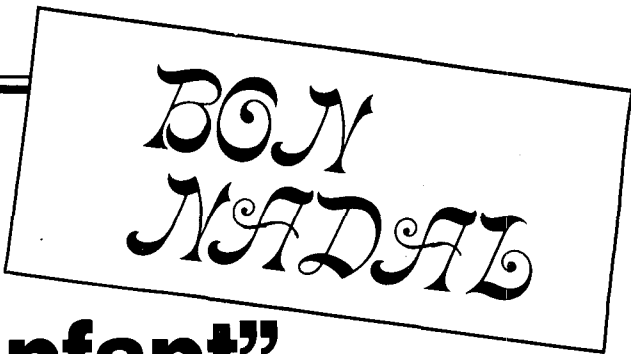
CHASYR
1879
ASSEGURANCES

DESITJA
A
TOTHOM

PAU I FELICITAT

PER
L'ANY
1987

Veü popular i crida enlairada a "El Poema de Nadal", de Josep Maria de Sagarra

"Va ser una nit que va florir l'estrella i va néixer l'Infant"

Aquests darrers mesos hem tingut distintes commemoracions relacionades amb grans poetes de Catalunya. Una d'elles és el vint-i-cinquè aniversari de la mort de Josep Maria de Sagarra. Però de vegades —almenys a mi— ens ve costa amunt de fer l'evocació en un dia que poc significà per a nosaltres, tret de la participació en el dolor col·lectiu. A Nadal a la cantonada i el record de Sagarra i el seu poema ens reclamen amb viva insistència. L'emoció càlida i humana dels seus versos, amb tot l'aire desmenjat que volia donar-los, revestia un sentiment que es comunica i corprèn. Torna cada any **El poema de Nadal** que hem rellegit una infinitat de vegades.

Sagarra, qui l'ha de descobrir a hores d'ara!, era el poeta culte, nascut a Barcelona —al vell carrer de Mercaders—, fill d'una casa senyorial amb antecessors il·lustres, propietaris a més d'una masia a Santa Coloma de Gramenet, on el noi passà llargues temporades i hi aprengué el nom de les flors i dels arbres, i les qualitats, i els colors de les flors i els cants dels ocells: a principis del segle, aquell paratge encara tenia les gràcies originals de la ruralia. El jove poeta, entre els estudis i la facilitat de versificació a què es lliurà, amb afany de sobresortir-hi, el portaren al conreu literari, justament a escriure poemes en què ajuntava brillantment, amb una personali-

tat indiscutible el paisatge viscut i les figures de llegenda que hi vivien o les persones quotidianes de la ciutat, tractades amb un deix mesclat de comprensió i expressiva duresa. Vet aquí **El Mal Caçador**, poema del Montseny agrest, quan altres poetes en feien la muntanya enjardinada per a esplai de la ciutat. Sagarra sabé donar-hi aquest tomb. En un altre aspecte, més líric o més acostat a un món plàcid i idealitzat, s'encantà després amb els paisatges mariners del Port de la Selva. En aquella època era un home de cançons, però en veritat fou un **home de lletres**, ambició legítima de molts escriptors del país. Havia d'aconseguir-ho com pocs, però passant pel periodisme i el teatre.

"Obrer de la pròpia llengua"

Els escenaris van ser el seu imperi d'escriptor professional, amb obres que atreien el públic per la resplendent verborrègia dels versos, però la senzillesa dels arguments, en què triomfava la bonesa enfront dels malvats i la innocència i l'amor tenien aquell premi sentimental que el públic demanava. I ell, com ningú més sabé complaure'l, amb el fluid indeturable del seu verb acolorit i figurat alhora, fàcil i amb volguda con-

descendència a la popularitat, en un contrast assequible tan sols per un versificador tan hàbil que els mots no li disminuïen la grandesa de les imatges poètiques. És el seu do pel contrapès, la força de l'adjectivació (que de fet és el mèrit d'escriure). Alternà la col·laboració periodística, en què amb subtils i veritat de fons, la prosa imatjada esdevenia càustica i entebada alhora. Encara fa bo de rellegir els volums que apleguen els articles setmanals de **L'Aperitiu...**

Malgrat aquesta glòria reconeguda, ell continuà considerant-se "un obrer de la pròpia llengua" i així ho escrivia al pròleg del volum de la seva "Obra poètica" (1912-1937). En aquesta esplendor li vingué l'excel·lent encàrrec d'escriure **El Poema de Nadal**, perquè el llegís ell mateix en una sessió evocadora del temps nadalenc que se celebrà al Palau de la Música Catalana l'any 1930.

Com segles enrera els trobadors

Sagarra i altres escriptors han fet l'elogi dels treballs d'encàrrec o de circumstàncies, tan bescantats per molts, i cal reconèixer que gràcies a tals iniciatives d'altri, bons escriptors s'han mogut i han donat belles obres. Tots els oficis tenen els seus moments de grande-

sa. Per tant, aquests versos són d'un poeta professional, un gran poeta que sap escriure'ls i llegir-los en veu alta, com segles enrera ho feien els trobadors i hom declamà després **La Divina comèdia**, que Sagarra traduí al català amb uns versos que recobren tota la seva vivacitat quan reben l'alè i la intenció que el lector sap posar en cada mot.

Penso que som molts, entre els catalans de la meua edat, que recordem aquest gran poema, no pas massa llarg, i ens el rellegim per Nadal. Durant els anys de dejuni i fosc que hem passat, per Nadal el llegíem en veu alta, a casa o en grups d'amics, i hi sentíem la veu popular i una crida enlairada. De vegades l'han vestit amb il·lustracions musicals o amb lectors alternats, com si fos una quieta obra de teatre.

Pel poema, com un recull prodigiós, passen les figures i situacions típiques del nostre Nadal, del pessebre: l'Anunciació, Josep i Maria pel camí de Betlem, aquell rabadà rondinaire i "girat d'esquena", que ens renya per la nostra aparent indiferència. I la cançó d'**El Noi de la Mare** hi esdevé "la cançó del miracle" que evoca la tendresa del cant popular i ens fa sentir mig redimits de les nostres mancances.

"Va ser una nit que va florir l'estrella i va néixer l'Infant", diu

el poeta amb una volguda i fins afectada senzillesa. Jo hi recordo la seva veu, una mica nasal, però molt clara, amb la dicció perfecta d'un excel·lent lector que a poc a poc ens anava dictant la lliçó de la tendresa i del misteri de "l'aire d'aquesta nit" que fins en els nostres dies transmet la veritat joiosa. "L'alegria, la gran alegria/ de poder escanyar amb les mans/ l'horrible sornegueria/ de tots els respectes humans". I per arribar-hi, al cap de tants anys, encara cal que "procurem ser una mica criatures" i, almenys per una nit, "fem els possibles / per ser homes de bona voluntat".

La predicació cristiana de tot l'any s'enclou en aquestes frases que el poeta recollí amb la seva manera de dir-ho, però deixant-les absolutament sinceres. Amb mots i cants que, com tants d'altres de la nostra tradició revénen cada any per a aquestes setmanes. Com les cançons tradicionals, torna **El poema de Nadal** amb el valor d'un clàssic només amb cinquanta-cinc anys de persistència ben viva. Per això encara ens complau de rellegir i sentir el clam del poeta, perquè no se n'oblidin enguany que es compleix el vint-i-cinquè aniversari de la seva immortal absència.

OSVALD CARDONA

Delegació Diocesana de Missions de Barcelona

"ELS SEMINARISTES DELS PAÏSOS DE MISSIÓ TAMBÉ SÓN SEMINARISTES NOSTRES"

—Gràcies a les Obres Missionals Pontificies, a les Esglésies de Missions són nadius del propi país:

500	Bisbes
15.000	Sacerdots
52.681	Seminaristes

—Als seminaris de Missions, aquest darrer any, s'hi han preparat:

40.066	Seminaristes menors
12.615	Seminaristes majors

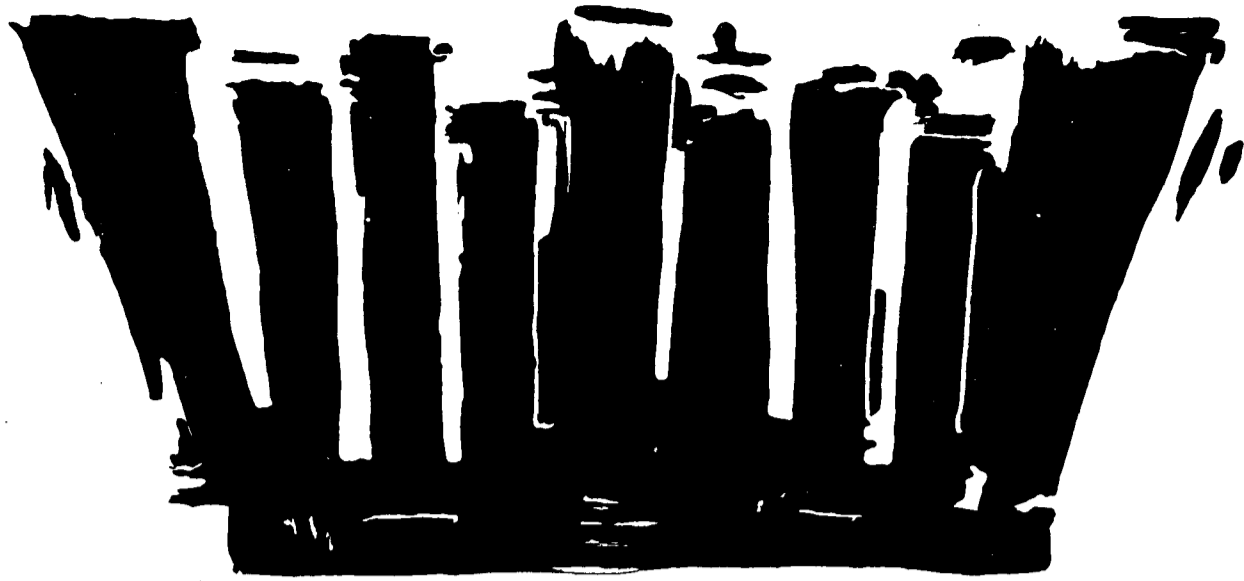
—Han rebut de les Obres Missionals Pontificies: 24.969.490 dòlars que és l'equivalent de 473,98 dòlars per seminarista. Aquesta quantitat s'uneix a la generosa aportació d'aquelles mateixes Esglésies missioneres.

—L'Església i el Sant Pare us paren la mà per poder seguir mantenint i millorant aquests seminaris que són el gran fruit i la gran esperança de les Missions.

—Una bona manera de respondre a aquesta crida missionera, pot ser ajudar a la formació i als estudis dels seminaristes.

BECA (per 6 anys d'estudis superiors)300.000 ptes.
MITJA BECA150.000 ptes.
BOSSA D'ESTUDIS (per a un curs)50.000 ptes.

—Podeu fer arribar els vostres donatius a la DELEGACIÓ DIOCESANA DE MISSIONS, C/. del Bisbe Irurita, 5 - 08002 - BARCELONA.

**ELS
PASTORETS
MUSICALS
DEL**

VENDRELL

Teatre la Lira

Dies: Desembre 25 a les 8 del vespre

Gener 4, 11, 18 i 25

Febrer 1 a les 5 de la tarda

Durada de l'espectacle 3 hores aprox.

Localitats: Encàrrec i venda C.I.T. Tel. (977) 66 02 92.

1 hora abans a les taquilles del Teatre

...són ELS PASTORETS DE CATALUNYA!

Nova anella d'una gran tradició

Els Pastorets de l'Hospitalet

BOY
NADAL

"Els Pastorets", representació teatral que, després d'unes dècades d'eclipsi, sembla tornar, d'ençà d'uns pocs anys, té les seves arrels en els antics "misteris".

1. Els "misteris"

Els "misteris" neixen a l'època medieval, com una projecció de la litúrgia. Són representacions de passatges de la vida de Jesucrist o dels sants, que tenen lloc primerament dins mateix de les esglésies. Després surten al carrer, comencen a fer-se autònomes i deixen de ser litúrgia per a esdevenir teatre. Són famosos els misteris de la Passió i de l'Assumpció de Maria, entre d'altres.

2. Els Pastorets

En el segle XVI encara són vius els "misteris" sobre el naixement de Jesús i l'adoració dels pastors. Aquestes representacions obtenen una gran popularitat en els segles XVIII i XIX, amb el nom de "PASTORETS" i, a Mallorca i a Menorca, amb el nom de "Pastorells". A la fi del XVIII, Ignasi Plana escriu uns "Pastorets" que seran molt represen-

tats durant tota la primera meitat del XIX. Antoni Comas publicà, poc abans de morir (1983), uns "Pastorets" que descobrí a la Catalunya Nord. Són també del XVIII i porten el títol de "Pastoral sobre la Nativitat de Jesucrist, amb tres actes mesclats de cants". En la segona meitat del segle XIX i en el nostre segle, es fan famosos els Pastorets de Frederic Soler, "Pitarra". Després s'imposen, sobretot, "L'Estel de Natzaret" i "Els Pastorets" de Folch i Torres.

3. Els Pastorets de l'Hospitalet

El jove autor Víctor Cucurull, en escriure "Els Pastorets de l'Hospitalet", estrenats el 1984, té presents sobretot, com ha dit ell mateix, els de Folch i Torres. Però realitza una obra molt original. Si els antics "Pastorets" volien ser narracions d'uns esdeveniments, Cucurull es distancia dels fets. Se'ls mira i ens els presenta no amb la immediatesa d'un cronista, sinó des d'avui. És a través del vidre de la nostra finestra —pintat de fades i arlequins i papàs Noël... i amb les ditades de l'escepticisme més actual— que contempla el

Enguany, per tercera vegada, seran representats "Els Pastorets de l'Hospitalet", originals de Víctor Cucurull, als quals fa referència el comentari que publiquem en aquesta mateixa plana. Els dirigirà, per primera vegada, el jove director Ferran Torrens. Les representacions tindran lloc a la Sala Parroquial de Sant Isidre (Aprestadora, 3) (Metro Santa Eulàlia) de l'Hospitalet, els dies 21 (a les 6 de la tarda) i 27 i 28 (a les 6'30) d'aquest mes.

misteri de Nadal. En resulta una recreació alegre, desimbolta i viva dels "Pastorets". Els elements tradicionals —els dimonis o la sornegueria de la parella de graciosos— reviu en la mauleria d'una discoteca i en la bona fe d'uns municipals.

I, sobretot, la narració històrica cedeix el lloc al símbol. L'acció, tot evocant Betlem, té lloc a l'Hospitalet i n'és per protagonista una "sagrada família" de gitanos de can Tunich. La clau d'una lectura cristiana d'aquest transvessament ens la dona, paradoxalment, la més pura tradició hagiogràfica. Per entendre "Els Pastorets de l'Hospitalet" cal entendre la bella història de Sant Martí, tal com l'explicava Sul-

pici Sever, el segle IV:
"Era el bell mig de l'hivern. (...) Martí es va trobar a la porta de la vila d'Amiens amb un pobre tot nu. (...) Com podia ajudar-lo? No tenia altra cosa llevat del mantell de soldat: havia ja deixat les altres coses que posseïa per una bona obra. Aleshores, empunyant l'arma que duia a la cintura, partí el mantell en dos trossos, en donà la meitat al pobre, es cobrí com va poder amb la resta." (...) La nit següent, quan Martí s'abandonà al descans, va veure el Crist vestit amb la meitat del mantell que havia donat al pobre. (...) Després sentí les paraules que Jesús adreçava als àngels que estaven drets entorn d'ell: "Martí, que no és més que un catecumen, m'ha

cobert amb aquest mantell." El Senyor es recordava molt bé de les paraules que havia pronunciat en altre temps": "Cada vegada que ho vau fer a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho féreu."

En "Els Pastorets de l'Hospitalet", tots els qui entre dubtes i recances, foren capaços d'acollir aquells gitanos que esperaven un nen —el matrimoni desorientat i el seu fill pròdig, la ballarina i l'arlequí, el rector amb els seus feligresos i l'alcalde socialista amb els seus municipals... — es troben, de cop i sense saber com, davant l'autèntic pessebre de Jesús.

J.C.P.

LA POBLA DE MONTORRÈS

PESSÈBRE VIVENT

GRAN ESPECTACLE NADALENC DE CATALUNYA

REPRESENTACIONS: Dies 21, 25, 26, i 28 de desembre 1, 4, 6 i 11 de gener a partir de les 6 de la tarda

FETS I CRITERIS

El sentit cristià del Nadal

Moltes festes cristianes tenen el perill de ser enterbolides per la "comercialització" i la "vulgarització" creixents que es van estenent avui per la nostra societat.

El Nadal, festa essencial del cristianisme, també té aquest risc. Amb tota la propaganda de torrons, neules, xampany, pollastres o gall dindi farcit, arbre de Nadal i altres costums, podem oblidar allò que de veritat dona sentit al Nadal.

Sense una actitud de fe no podem copsar el sentit autèntic de la festa del Nadal. L'Evangeli ens parla de l'anunci de l'àngel als pastors: "Us anuncio una gran alegria: Avui, us ha nascut un salvador, que és el Crist, Senyor" (Lc 2, 10-11).

"El qui és la Paraula s'ha fet home", diu sant Joan en el pròleg del seu evangeli. Isaïes anunciava el Nadal amb aquestes paraules: "Ens ha nascut un noi" que porta la insígnia de "Príncep-de-pau".

El Fill de Déu fet home és el nostre Salvador. Crist es féu "com un de nosaltres". L'Església no ha deixat mai de creure en la plena humanitat de Crist. Jesucrist és veritable home ja en el seu naixement. Sant Pau ho ha escrit amb aquesta expressió tan clara: "Déu va enviar el seu Fill, nascut de dona" (Gal 4,4).

Aquest infant que neix entre palles és "com un de nosaltres"; però en els seus ulls, hi brilla la llum de la mateixa glòria de Déu. És

el mateix Fill de Déu que per la seva Encarnació esdevé el nostre Redemptor, el nostre Salvador.

Tenir fe en el misteri del Nadal vol dir creure en l'Encarnació del Fill de Déu, és a dir, en la persona de Jesucrist, amb les dues naturaleses íntegres i perfectes, la naturalesa divina i la naturalesa humana.

El Nadal ens ajuda a descobrir l'autèntic humanisme cristià, ens mou a refusar un humanisme exagerat que afavoreix l'orgull i l'autosuficiència de l'home i a no acceptar aquell humanisme pessimista que porta l'home a romandre passiu i empresonat en el fatalisme.

Jesús, naixent a Bet-Lèhem, ens fa el do d'acceptar la nostra condició humana i ens comunica l'esperança de la salvació.

La humilitat i l'esperança són les dues columnes de l'optimisme cristià, que té la seva font en la festa del Nadal.

Si el Nadal ens fa fills de Déu, també ens fa germans. L'amor de Déu vers la família humana es manifesta el dia de Nadal.

Per això el sentit cristià del Nadal vol dir, ara i aquí, en la nostra societat, viure la síntesi de l'amor a Déu i als germans, amb preferència pels més marginats, pels més petits i pels més pobres.

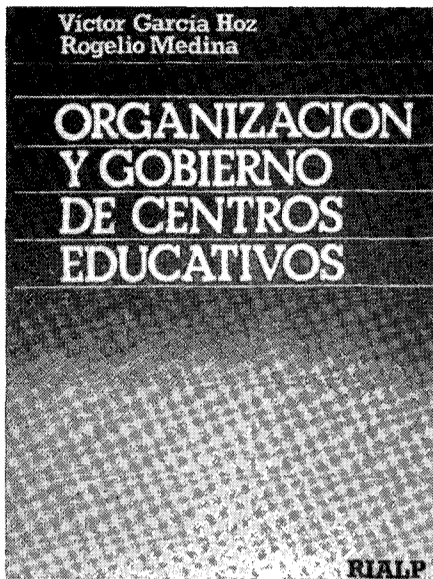
RAMON TORRELLA I CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat.

EDICIONES RIALP

NOVETATS

P.V.P. 1.250.-

P.V.P. 2.350.-

P.V.P. 2.400.-

RAMON y JESUS MARIA
SALAS LARRAZABAL

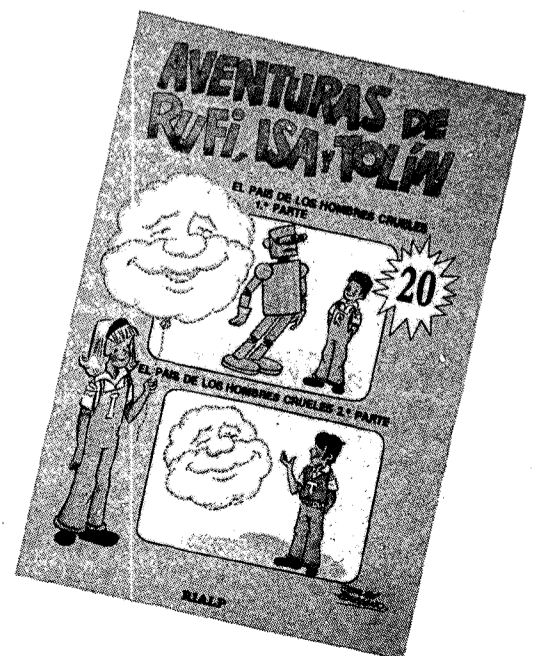

HISTORIA GENERAL DE LA GUERRA DE ESPAÑA

P.V.P. 5.000.-

P.V.P. (cada uno): 495.-

Comandes al seu llibrater habitual o a Edicions RIALP. Preciados, 35
28013 MADRID. Telef. 248 67 21 - 248 57 62 - 248 57 70

El Nadal d'Omayra

*Omayra (1) sordament crida
als homes grans d'aquest món.
Podrien donar-li vida,
més ai! vora seu no hi són.*

*Aquells, es troben lluny d'ella
salvaguardats del fangar.
Prou contemplen la donzella,
més! no es mouen del sofà.*

*Quina mirada serena,
espurgeig de l'infinit!
Com de pena ella ens emplena,
esquinçant el nostre pit!*

*Nodreix viva l'esperança.
Trenca el cor la subtil veu.
Cada expressió una llança
per bastir l'adusta creu.*

*Prop dels llavis l'aigua impura
dels nostres pecats roïns.
S'enfonsa. Més! l'esclat, sura
dels seus ulls, com dos llumins.*

*Candent i nítida flama,
dins el llot t'has submergit.
La consciència ens reclama
aquest crim que hem compartit.*

*Cessat ja el pelegrinatge,
no la veiem, ni sentim.
Malgrat tot, deixa el missatge
d'estimar l'Amor sublim.*

*I als buits d'humana riquesa
d'obrir bé les dues mans.
Si així ho fem: Del QUI és Tendresa
en serem conciutadans.*

*La Vida i la Llum NAIXIA
a Bethlem, fent-se Germà.
T'allarga, el Fill de Maria,
des de temps, la Seva Mà...*

(1) La noia colombiana que lluità tres dies entre la vida i la mort.

P. JORDI M. BOU I SIMÓ

Nadal, infants i regals

Ja tenim de nou davant nostre l'omnipresència comercial dels anuncis de Nadal i reis. Submergits en les terres fangoses i bellugadisses de la temptació consumista, amb prou feines tenim temps per a fer un breu parèntesi en la nostra vida i preguntar-nos pel sentit de tot això.

No cal ser gaire agut per a saber que en totes les festes i celebracions hi ha quasi sempre un protagonista: tampoc no s'ha sotjar massa a fons per a capir qui és el personatge central entorn al qual giren, en aquestes festes nadalenques, totes les sol·licitacions, oferiments i demandes: tots sabem que és el nen. Ell és qui s'emporta el nombre més gran d'atencions, miraments, il·lusions, etc, i per tant, qui rep tal volta el nombre més alt de desenganys, desil·lusions i també de mentides.

Donar amor als infants

Les celebracions de Nadal cons-

titueixen una immillorable escaiença per a donar als infants tot allò que potser sense advertir-ho, ens demanen cada dia, ço és: amor, afecte, comprensió, tendresa, calor humà, etc. Nadal i Reis haurien d'ésser per a tots nosaltres les dates que ens recordin el que cal fer per aconseguir satisfactòriament al llarg de l'any, el que tan insistentment i repetidament ens desitgem i proposem aquests jorns.

Potser seria bo, doncs, no centrar ara tant l'atenció dels nostres anhels, esperances i bons propòsits i fer-los més extensius, tant quantitativament com qualitativament, a la resta de circumstàncies que indefectiblement se'ns presenten a cadascú de nosaltres.

Donar-los el millor

Als infants els hauriem de regalar allò que els ajudi de debó a llur

formació i educació personal i social; pensem que tot el que fem per a ells ho fem per al mateix Jesucrist. Qui sap si així pensarem més seriosament què és el que hem de fer per a donar-los el millor, el que justament es mereixen i necessiten.

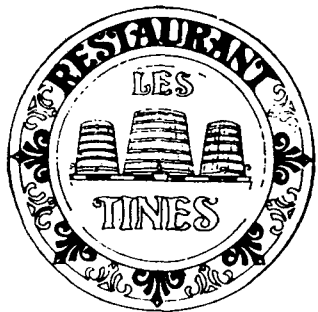
Seria joliu celebrar les tan entrançables i cristianes festes de Nadal, amb l'esperança i bona voluntat de donar cada dia, tot el que ara vivim i sentim tan joiosament; fer permanent el gest de generositat i solidaritat que en tots nosaltres poc o molt es manifesta en aquestes diades.

Tots aquells que ens diem cristians tenim un bon motiu per a creure que Nadal és la naixença de l'amor, l'esperança i la bondat en el nostre cor.

JOSEP SABATER I RODRÍGUEZ

A SANT CELONI

La porta del Montseny hi ha un restaurant

“LES TINES”

Un lloc ideal per aquestes festes, banquets, reunions amb grans salons.
Aparcament, terrassa amb jardí i espai infantil.

Revetlla de cap d'any

Passeig dels Esports, 16-18. (Davant del Camp de Futbol). Tel. 867 25 54 - 867 01 97

Bones Festes!

Caixa de Sabadell

El Naixement de Jesús, segons la Revelació, la Tradició i el llegendari

La Tradició —diu la definició més acceptada— és la Paraula de Déu que no és escrita en els llibres sants, l'ensenyança de Jesucrist transmesa per boca dels pastors de l'Església que reben la gràcia per a conservar-la. La Revelació divina ens ha arribat per dos camins: la Sagrada Escripura i la Tradició.

Ara bé; la Revelació s'acaba amb el darrer dels apòstols. Després de Joan ve, doncs, la Tradició. Per això, moltes narracions ens arriben amb certes garanties històriques. Tanmateix, però, sense el caràcter de revelades i que l'Església, si més no, les tolera i no les considera herètiques.

El poble les fa seves. I sorgeix tot un llegendari i un costumari, un cançoner i, en definitiva un folklore religiós i piados. Una fe senzilla que partint de la Tradició, acaba per ésser tinguda per fruit de la Revelació.

Això permet d'admetre una sèrie de detalls i afegitons als relats dels Evangelis. Situem-nos en el temps i acompanyem Josep i Maria camí de Betlem per empadronar-se. Mateu ens explica com un àngel resolgué els dubtes de Josep sobre la concepció de Maria i afegeix: "...prengué a casa seva la seva muller; però no l'havia coneguda quan ella infantà el fill, a qui posà per nom Jesús" (1:24-25). És clar que de seguida diu que nasqué a "Betlem de la Judea" i que fou adorat pels mags, però no parla de pastors, ni d'on surt tanta tradició sobre el Naixement.

Lluc és una mica més explícit. Narra com Josep i Maria anaren a Betlem i que Maria estava encinta. "Mentre eren allí se li van complir els dies del part, i va infantar

el seu fill primogènit, l'embolcallà i l'ajagué en una menjadora, perquè no tenien lloc a l'hostal" (2:6-7). A continuació explica l'anunci als pastors i la consegüent adoració. Amb tot, no parla que no trobessin posada enlloc. Només diu que l'hostal estava ple. Ni que haguessin d'aixoplugar-se en una cova o establia.

I el bou i la mula, o somera? La Tradició diu que la somera, o ase, era la cavalcadura de Maria. Com veurem, més endavant, quan anaren a Egipte tenien bestiar. Sembla doncs, que els relats d'imaginació popular poden venir dels Evangelis apòcrifs, dels quals n'hi ha algun doctrinalment irreprovable, si bé l'Església, sense considerar-los falsos no n'admet el caràcter de revelats. D'aquests, els més importants són el Protoevangeli de Santiago, el Pseudo-Mateu i els de la Infantesa.

En ells sí que hi trobem algunes fonts. Segons el primer, quan Josep i Maria arribaren a tres milles de Betlem, i no al peu de les muralles, la Verge sentí arribada l'hora d'infantar i demanà a l'espòs, que l'ajudés a baixar de la somera que cavalcava. Una cançó nadalenca andalusa diu: "Aprisa, Señor José, / tire de la borriquilla / que ha de nacer en Belén / la más grande maravilla". I afegeix l'apòcrif: "I, trobant una cova, va introduir-la dins... mentre ell anava a buscar una llevadora. Cova o gruta l'anomenarà sempre". (XVII. 2-3; XVIII: 1).

El de Pseudo-Mateu explica com pel camí se'ls aparegué un àngel en forma de nen el qual després d'una breu conversa profètica manà "parar la caballeria —en aquest cas era un ase— perquè "el

temps de donar a llum ja se li havia tirat al damunt". Després manà a Maria que baixés de la cavalcadura i es fiqués en una cova subterrània, on sempre regnà la fosca... fins que en entrar-hi la Verge s'il·luminà com si fos el migdia". I mentre estigué allí Maria, la resplendor no mancà ni de dia ni de nit. Finalment, donà a llum un nen, al qual en el moment de néixer rodejaren els àngels i després l'adoraren dient: "Glòria a Déu a les altures i pau a la terra als homes de bona voluntat". (XIII:2).

Josep no hi era. Havia anat a buscar la llevadora, com en el relat anterior. Les llevadores donaren fe de la virginitat de Maria després del part. I el narrador ens aclareix els dubtes sobre si era cova o establa el lloc del Naixement: "Tres dies després de néixer el Senyor, sortí Maria de la gruta i s'apostà en un establa. Allí reclinà el nen en una menjadora, i el bou i l'ase l'adoraren. Aleshores s'acomplí allò que havia anunciat el profeta Isaïes (1:3). "El bou conegué son amo, i l'ase la menjadora del seu senyor"... (XIII:6.XIV).

També diu que l'adoraren altres animals. No parla, però, de l'adoració dels pastors i, la dels Mags la situa al cap de dos anys.

Tot això dona peu a les llegendes populars i al cançoner nadalenca tan abundós a Catalunya. Especialment al fet que Jesús hagués estat adorat i festejat pels animals. No cal repetir, ací, les dues versions del "Cant dels Ocells"; ni la cançó titulada "Les bèsties al Naixement", ni les moltes on el bou i la mula hi juguen un paper important. Però sí, s'escau d'ex-

plicar una llegenda.

Així que nasqué Jesús, el bou i la mula cuitaren a adorar-lo. Part de dalt de l'establa hi havia un gall i com que tot el món s'il·luminà, l'animal va cantar estroentment: —Jesús és nat! Jesús és nat!

Vet-ací que pels environs hi havia un altre bou diferent del de l'establa, que dormia. El crit del gall el desvetllà i féu, content: —A ouuuuuu! A ouuuuuu!

En oir-lo, un xai que n'havia sentit alguna fumada de llavis dels pastors, explicà: —A Beeetleem! A Beeetleem! I un ase, que tampoc no era el de l'establa arrencà a córrer i a bramar admirat: —A aaaaa! A aaaaa!

Tots els altres animals es posaren en camí i Jesús se sentí molt afalagat quan l'adoraren. Així fou com concedí als galls, als xais, als bous i als ases el do de repetir aquelles exclamacions, quan a petició dels homes, els predessin l'hora de morir. Al porc com que en ésser creat no havia donat gràcies el condemnà a anar sempre brut i fastigós i a no menjar pa. Si algú n'hi dona fa un pecat.

La llegenda que és universal, explica la presència de tants animals en els pessebres, a més a més dels xais. Antigament, a Catalunya, fins hi havia simis i cigonyes i en el famós Naixement de Hauthenthaler, del Museu de Viena, diuen que hi ha cent-cinquanta-quatre animals, la major part diferents.

També havia figurat antany en alguns pessebres, l'Arca de Noè i la corrua d'animals que hi entrava era precedida pel gall, puix que fou el primer a anunciar la bona nova. Una cançó popular diu que

fou la llebra la primera d'arribar a l'establa. Cloïa la comitiva el porc per la raó d'esser dita.

Igualment la fugida a Egipte té, en els evangelis apòcrifs algunes versions que han donat peu a llegendes com la de la palmera que abaixà les branques per tal que Maria pogués heur'n el fruit. En altres versions és la pomera. I, també, que durant el viatge es trobaren amb dracs que adoraren Jesús i després s'encauaren i lleons que guïaren i acompanyaren mansament la comitiva. Car la Sagrada Família duia bous, ases, ovelles i altres animals. A més a més els acompanyaven tres joves i una noia que trobaren pel camí i es meravellaven d'allò que veien, amb la qual cosa entengueren que s'acomplia la profecia:

"Llavors el llop habitarà amb l'anyell, la pantera jaurà amb el cabrit; vedell i lleó jove pasturaran junts, els podrà menar un noi petit. La vaca i l'ósca es faran amigues, les seves cries jauran plegades i el lleó menjarà palla com un bou. L'infantó jugarà sobre el forat de l'aspid, el deslletat estirarà la mà cap al cau del basilisc." (Is 11:6-8).

Per tot el que acabem de dir, sembla evident que la Tradició sobre el Naixement de Jesús, amb tota la càrrega llegendària i folklòrica que se'n deriva, no contradiu en res la Revelació. L'Església almenys no ho reprovava. Així s'expliquen les "llibertats" que el poble s'ha pres en les interpretacions populars, com són el cançoner, el Pessebre i fins els Pastorets.

ESTEVE BUSQUETS
i MOLAS

IMPROMPTU

Nadal sempre...

Voldria restar sol amb la meua intimitat, per obrir-li la porta al Nadal. Un Nadal més en les ja llargues desenes celebrades, però un Nadal que, com tots, vol aportar alguna cosa nova.

Potser sí que ara coneixem més allò que és i representa la diada... Però, deixeu-me recordar. Recordar aquells primers Nadals, els d'infant, els dels primers temps de col·legi, quan encara ni llunyanament podia besllumar el perquè del sarau. Quan el pessebre era com un món reduït sobre una taula, amb quatre trossos de suro, unes figuretes i unes estrelles de plata damunt d'un paper blau, d'un blau com el de blanquejar la roba. Quan vaig veure el primer pessebre seriós amb què va obsequiar-me el pare... quan anys més tard, també obra seva, contemplava un pessebre franciscà que m'introduïa en la història de la representació nadalenca més popular a Europa.

També un Nadal sense la mare... celebrat com si ella hi fos, pensant que ella ja celebrava el seu a prop del Pare...

I els nadals del silenci, temorosos de la gent que trucava a la porta perquè no volia ni deixar-te plorar de sentiment per l'absència del pessebre. Nadals d'ofensa, sense saber si un dia podríem assolir la Pasqua.

I altres Nadals plens de triomfalisme deshumanitzant. Després, amb la maduresa, els nadals de la pròpia paternitat, els de família, que si bé són diferents d'aquell de Betlem, alguna cosa hi tenen de semblança. Si més no, perquè en són memòria.

Records a banda, penso que, com molt bé s'ha dit, Nadal és per cadascú de nosaltres un primer pas per arribar a la Pasqua. I que aquest primer pas l'hem pogut fer tantes vegades que ja ni en fem esment. Penso que la Pasqua sempre ens serà llunyana si d'una vegada i per sempre no empenem seriosament el camí que marca el Nadal. Però... jens costa tant!

ORIOI CAMPS

GLOSSES DOMINICALS

La llum de Nadal

A Roma, a les catacumbes de Priscilla hi és conservada la pintura més antiga de la Mare de Déu: Maria apareix asseguda amb l'infant Jesús als braços. Al costat, un profeta de l'Antic Testament assenyala l'estrella de la casa de Jacob, signe del Messias.

Des d'aleshores el Fill i la mare han estat representats milers i milers de vegades: és la fe dels cristians, que mai no ha parat de venerar Maria i Jesús, units en una sublim realitat humana i sobrenatural.

El dia de Nadal el misteri de Jesús es fa present d'una manera especial; sembla també que la fe es torna més senzilla i pregona. ¿Quin és el cor que no sent res davant Maria i l'infant Jesús a la cova de Betlem? La pobresa del lloc i dels personatges, que no varen poder-se allotjar a l'hostal del poble, corren a qualsevol; la tendresa de l'infant que plora i tremola tot just nascut commou el món; els ulls clars i transparents de la mare-verge parlen d'amor i puresa immarcescible; el silenci de la nit misteriosa, apenes violat pel cant dels àngels i la sorpresa dels pastors, és portador de glòria a Déu i pau als homes de bona voluntat.

Nadal és la presència de Déu enmig de la història humana. Una presència inimaginable, indicible. El fill de l'Altíssim ve al món per comunicar la veritat de Déu i la gràcia de salvació a una humanitat adormida, inconscient del seu destí i rutinària en el seu viure de cada dia. Els habitants de Betlem, diferents al que passava a la cova, és una imatge profètica. Després de dos mil anys, molts homes i

dones resten encara sords i cecs. Déu s'ha acostat al món i el món no vol saber-ne res: passa de llarg davant el misteri, no interessa. L'home d'avui en té prou amb ell mateix: amb el seu progrés, la seva ciència, la seva llibertat incontrolada. ¿Per què acceptar un Infant que parlarà de pobresa, d'humilitat, de sofriment i d'amor a Déu i al próxim?

El laïcisme del nostre temps arriba molt més enllà. No solament ha dit: "Si Déu existeix, no interessa", sinó que proclama la conseqüència lògica d'aquesta afirmació. Diu simplement: Déu no existeix. Per això a casa nostra, hom descobreix uns afanys de contra-cultura que voldrien esborrar el record de l'Infant nascut a Betlem. Els fa nosa la nostra cultura cristiana i els pessebres i les cançons de Nadal. Per això parlem amb èmfasi del solstici d'hivern! Entretant no són pas pocs els qui segueixen el camí de la vida en la buidor i en la solitud: ignoren quin és el seu destí i per què serveix la vida.

Els homes som cridats a viure en la llum, la que és portadora de la veritat. Aquella que il·luminà la nit de Nadal! Cal anar-hi a la cova de Betlem, com els pastors de la muntanya: amb la fe al cor i la cançó joiosa als llavis. Perquè aquell infant, amanyagat per la mare, és veritablement "la llum del món". ¿Quina no és la nostra responsabilitat! Perquè és de l'Infant aquest advertiment: "mentre teniu la llum, creieu en la llum, perquè siguin els fills de la llum".

NARCÍS JUBANY
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

Rondalla ecològica nadalenca

BOY
NADAL

Caçadors: pau en els boscos! endreceu les escopetes

Heus aquí que una vegada, en la Terra més ufana que hi ha sota la capa del sol, (era un estiu molt calorós) un foc sinistre va cremar el 40% dels boscos d'una de les comarques més eixerides.

Els pobres ocellons i animals mamífers i vertebrats i els altres, que no moriren cremats o asfixiats pel fum, es refugiaren a l'altra vessant de la muntanya que, protegida per un vent atramuntanat, les flames no s'hi propagaren.

Bona gent, després del foc va escampar pel bosc blat de moro, cereals i restes de pa sec i de menjar per aliment de les espantades criatures del bon Déu. També algú arranjà fonts i enfondí basses, pensant amb els amics del pobrisó d'Assís.

Tothom estava convençut que, aquell any, els alcaldes dels pobles i el govern comarcal d'aquell petit país, disposarien la prohibició de la cacera, no solament en el cremat, sinó en el bosc il·lès, per tal d'estimular la recuperació dels animals supervivents de la diabòlica cremada de l'estiu.

—Estem salvats! —deien els conills als esquiroles.

—Tenim la vida assegurada! —exclamaven les perdius.

—Ens repartirem, com a bons germans, la poca herba que ha quedat en els boscos —repetia la mostela.

—Tots podrem estimar, amb dolçura! —refilaven les tórtoles —I la cria de l'any que ve serà abundosa i feliç.

Pero les rialles es transforma-

ren en ploralles quan el mussol, que és l'únic animal que sap llegir la lletra dels humans, els explicà que els diaris no publicaven la notícia desitjada.

—Ui, la cacera, pels ferotges humans! És tabú en moltes esferes d'influència! —bufà el puput.

Encara que alguns ecologistes demanaren la prohibició de la cacera, la prohibició no arribà. Una filera d'escopetes apuntaven, sempre, el "coco" dels que havien de decretar-la. I tothom feia el Simó de l'oncle. Començant pels alcaldes de la Comarca.

—Que tots són uns cagats! —va exclamar, amb un xisclet la mussaranga.

La reina de les tortugues, de la raça de Vilamenisclle, que és molt prudent i calmosa, va cridar tota la fauna a una reunió general.

—Si els que venen cartutxos, volen fer uns bons negocis, que organitzin tirades al plat, a cada poble, però que deixin en pau el nostre pèl, —exclamà la llebre, en la reunió.

—Si els caçadors tenen ganes de respirar "pólvora", que cada diumenge facin una cercavila amb cartutxos sense balins, armant gran xerinola, com fan els trabucaires de Solsona —indicà l'eríç.

Uns altres proposaren baixar als pobles, de nit, i fer grans pintades a les parets, amb slògans pacifistes, i en defensa de la fauna.

—No, mai de la vida! —va respondre el tudó —Embrutar parets i boscos és propi d'irracionals. Nosaltres som ecologistes assenyats, i

Les rialles dels conillets es transformaren en ploralles quan saberen que en aquest any també hi hauria cacera.

de raça natural.

—Podríem anar als pobles i fer una manifestació amb pancartes —va proposar el teixó.

—Santa innocència! —grinyolà la mare conilla —Encara no fórem a la primera casa, no en quedaríem ni un de viu. I l'endamá, els hotels de la Vila oferirien "arrossada" com a "plat del dia", a costa dels nostres ossets.

Finalment, acordaren anar a la Capital de les Comarques a parlar amb el Delegat del mini-govern. Un ex-caçador, amic de la fauna els transportà a la caixa de la seva furgoneta, ben amagadets. I aprofitant l'aldarull de les Fires de la Ciutat, entraren, dissimuladament, a l'oficina del Delegat.

Quan el Cap de Serveis obrí el

despatx, es trobà rodejat de representants de totes les bestioles que van sobreviure la crema de l'estiu.

—Volem que es decreti la prohibició de caçar en els nostres boscos! —demanaren, tots plegats.

Immediatament, el Delegat posà en marxa una calculadora per la "previsió electoral", i una llum vermella l'advertí que no es podia jugar amb el vot dels caçadors. Bon polític, doncs, buscà la sortida airosa.

—Mireu, amics —digué a la fauna —Jo us prometo fer dels boscos de la vostra comarca, un parc natural, un jardí ecològic. Amb fonts d'aigua clara, estanys, rius i brolladors. Amb camins de pedretes platejades, i els d'ICO-

NA totes les setmanes de tres dijous, repartiran als ocells molletes de pa sucades amb oli i sucre.

—Els pobres caçadors passen fam! —els digué, amb hipocresia, el Cap de Serveis. —No tenen menjar per donar als seus fillets.

Jo us demano, amics, un nou i únic sacrifici. Morir amb el pit descobert, com els soldats de Cuba, en temps del meu avi. Tots sabeu que si no haguessin estat els meus bombers, tota la fauna hauríeu mort, rostida a la brasa!

—Us enganyen els qui us diuen que els caçadors tiren pel gust de matar. Pobres caçadors! Tota la setmana treballen, com a negres, i el diumenge que podrien dormir fins al migdia, pobrets! Pels seus fills, fan el sacrifici d'aixecar-se abans que no surti el sol, i breguen, suen i es cansen, pel bosc, total per caçar una miserable perdiu o tórtoles, que és el pa de la família.

Va ser tanta la força persuasiva del Delegat del Govern de les Comarques de la nostra rondalla, que els animals marxaren amb les llàgrimes als ulls, i disposats al sacrifici d'extingir l'espècie, si fes falta, per donar als humans el goig de la cassola.

—Malaguanyat foc que junt amb les alzines i les romagueres no va cremar, l'estiu passat, totes les escopetes! —va exclamar el mussol, indignat, quan li explicaren l'entrevista.

I la tortuga, entristida i decebuda, es va recloure a la closca, i va demanar la dimissió.

FRANCESC A. PICAS

Els més espectaculars de Catalunya

de Josep M.ª Folch i Torres

REPRESENTACIONS: 25 i 28 de desembre
4, 11, 18 i 25 de gener
1 i 8 de febrer

A LES 5 TARDA AL CASAL DE CALAF

ENGÀRRECS: (93) 869 85 03 (de 9 a 1 i de 4 a 8)
(93) 869 82 95 (de 8 a 10 del vespre)

A tots els subscriptors de Catalunya Cristiana un 20% de descompte.

CAIXA D'ESTALVIS
DE MANRESA

El Pastorero
de Calaf...

DIES DE REPRESENTACIÓ:
25 i 28 DESEMBRE 1986
4, 11, 18 i 25 GENER 1987
1 i 8 FEBRER 1987
A LES 5 TARDA
CASAL DE CALAF
CARRETERA LLARGA, 11
INFORMACIÓ
TEL. (93) 869 82 95

Pere Ribot, poeta i ecles

“El Nadal és renaixement i espíritu

Mossèn Pere Ribot i Sunyer va néixer fa 78 anys a Sant Joan de Vilassar i des del 1941 viu a Riells del Montseny, lluny del brogit de les grans concentracions urbanes. La seva llar és un indret tranquil i encisador que va esdevenir un dels fogars del catalanisme literari durant el llarg túnel de la dictadura. Mossèn Pere és un poeta prestigiós i un nacionalista convençut.

Riells del Montseny és un d'aquells nuclis rurals que ha anat perdent la seva població de mica en mica. Ha estat un goteig lent però constant d'ençà que s'inicià el procés d'industrialització. Pocs han resistit la temptació de provar fortuna a ciutat on albiraven un futur millor. Mossèn Pere, tot bonhomia, lamenta aquest fet perquè el sentit de parròquia i de comunitat ha anat desapareixent. “El pagès —assenyala— s'ha descoratjat en veure que no rebia ajuts de l'Estat i no comptava amb cap protecció directa”.

L'església i la rectoria de Riells són edificacions senzilles, sense cap mena de complicació arquitectònica en el disseny, però d'un atractiu especial. S'hi nota la mà de mossèn Pere i la seva germana que l'acompanya en aquest majestuós racó de muntanya. El marc de la nostra conversa, fluïda i cordial, és la rectoria. El rector de Riells és un home d'un tarannà obert i cordial. L'escalfor de la llar de foc s'agraeix perquè vespreja i la temperatura comença a ser fresca a muntanya. Hi ha una taula de fusta situada al centre de l'estança i la llenya va crui-xint. Tot és molt polit. Utensilis del camp formen part de la decoració que té aquell toc d'originalitat que la fa atractiva. Una imatge de sant Francesc ens contempla des d'un dels prestatges. A l'exterior la calma és absoluta, rotunda, aclaparadora. Tothom ja ha desat les eines i ha cercat refugi sota teulada.

Mossèn Pere ens diu que s'hi troba molt bé a Riells i que mai no ha trobat a faltar una tribuna des d'on fer sentir la seva veu amb més força. No li agrada la publicitat i confessa

tenir un esperit cartoixà. Riells depèn ara de la diòcesi de Girona. Abans pertanyia a Barcelona. “Durant l'època d'en Franco —ens diu— se'ns passà a Girona perquè es volia una correspondència entre província i diòcesi. Ja en l'època de Primo de Rivera s'havia mirat de fer aquest canvi, però el nostre episcopat no ho va acceptar adoptant una postura de fermeza.”

Una tasca valorada per la societat catalana

La tasca que ha desenvolupat el rector de Riells del Montseny ha estat valorada per la societat catalana. Ha estat en tot moment un home coherent i ha lluitat, en èpoques ben difícils, pels seus ideals. L'any 1984 la Generalitat va distingir-lo amb el guardó de la Creu de Sant Jordi i enguany li ha estat concedit —un dels premis “Jaume I” d'actuació cívica catalana que atorga la Fundació Jaume I— a aquelles persones que han actuat i actuen al servei de la identitat dels Països Catalans.

Portem en la nostra agenda un qüestionari ampli i variat de preguntes. Volem, tanmateix, començar parlant del Nadal. ¿Quin text posaria a una felicitació de Nadal? Imagini que escrigui una nadala per a tots els lectors del nostre setmanari.

—El Nadal és un renaixement humà i espiritual. Salvant la part espiritual, se salva la part humana perquè la gràcia de Déu, com diuen els teòlegs, no destrueix la naturalesa humana.

—Ens agradaria saber els aspectes que vostè subratllaria del Nadal?

—L'esperit del Nadal és la litúrgia catòlica. És el que aguanta l'autèntic sentit del Nadal. Molts senten el dia de Nadal una inquietud espiritual, la necessitat de Déu. Per a d'altres persones el Nadal és com una festa més, només s'adonen de la part superficial. Aquí al poble veig que la missa de la nit de

Mossèn Pere se sent molt a gust a Riells.

Riells va esdevenir durant la dictadura un dels fogars del catalanisme literari.

Fotos: (Carles Cid).

siàstic

es un humà al"

Nadal és viscuda amb més fe, amb una intensitat especial. Ve molta gent de Barcelona perquè comenten que el Nadal els entra més a muntanya.

—¿Creu que la manera tradicional de celebrar el Nadal dels nostres pares s'hauria de transformar? ¿Es podrien trobar noves fórmules, actualitzades, per viure el Nadal?

—El Concili Vaticà II va obrir les portes. El poble fidel pot col·laborar en les lectures. La paraula de Déu no es transmet només per la paraula escrita, la Bíblia, sinó a través de la paraula humana. Tothom col·labora a difondre la paraula de Déu. Això va d'acord amb la lletra de sant Pere que diu: "Vosaltres sou pedres espirituals del temple de Déu". El poble forma part del sacerdoti. Crec que els fidels tenen ara consciència de la participació activa en la festa natalenca.

—¿Quines són les grans obres mestres de la poesia natalenca en català?

—En primer lloc cal referir-se a mossèn Cinto Verdaguier que va publicar tres volums: Betlem, Natzaret i la Fugida a Egipte. Mossèn Cinto va crear, sense pensar-s'ho, un nou sentiment religiós a Catalunya. Crec que la vessant més important del poeta de Folgueroles és la religiosa. Es va dedicar amb èxit a l'apostolat de fer cantar la gent del poble en català. Podríem citar també d'altres noms com Carner i Guerau de Liost que també han publicat poesies natalenques d'interès.

—¿Ens podria citar alguns autors contemporanis que hagin escrit coses rellevants sobre el Nadal?

—Dickens va escriure el Pickwick, traduït després per Josep Carner. Han escrit coses d'interès, pel que fa a autors catalans, en Bertran i Oriola i en López Picó que era un poeta molt format.

—¿Es vàlida, pedagògicament, la festa dels Reis?

—No, perquè vol mantenir una actitud diferencial. La gent porta coses a les criatures i s'estableix el fet diferencial ja que els Reis són més o menys generosos segons les possibilitats econòmiques. És una tradició falsa perquè no té res a veure amb la realitat dels pobles gentils representats pels tres Reis que van a adorar l'Infant Jesús.

—¿Com valora la progressiva implantació de l'arbre de Nadal?

—No hi estic d'acord. Pot tenir l'origen en l'arbre de la ciència del bé i del mal en el qual Adam i Eva van ser provats per veure si respectaven la presència de Déu que els havia creats. L'arbre va donar un fruit amarg. Es fa l'evocació contrària. L'arbre és Crist que és l'aliment espiritual. L'arbre, decididament, no m'acaba d'entrar.

—¿És partidari del pessebre?

—Sí. La construcció del pessebre és una tasca pedagògica. Es mira de captar l'estil i la topografia de Terra Santa. Es vol actualitzar la història del naixement de Crist.

Apostolat a través de la poesia

—¿Es pot considerar la poesia religiosa com una divulgació teològica?

—Depèn de la capacitat del poeta. El poeta format sabrà cantar el fet del Nadal amb un valor més positiu perquè el viu. N'hi ha d'altres que el canten com un fet més tradicional. Depèn de la intensitat de la fe de cadascú. A Catalunya, molts poetes agnòstics han cantat el Nadal.

—¿Es pot fer apostolat a través de la poesia?

—Sí quan el poeta sent l'esperit de Déu. Sempre he cregut que el poeta és un profeta. El profeta no és el qui preveu l'esdevenidor sinó el qui dona testimoni d'allò que creu. El poeta, si creu, comunica la fe.

—¿Com és la vida del rector d'un poble com Riells?

—És la vida d'un rector que es va quedant sense paròquia. Abans el mossèn veia els qui venien i ara jo veig els qui no vénen. El sentit de paròquia i de comunitat va desaparèixer. Aquí a la rectoria tenim cada cop menys activitat.

El sentiment catalanista continua viu

Recordem, si li sembla bé, els anys en què vostè va donar suport a moltes iniciatives culturals i catalanistes.

—Molts venien aquí perquè deien que jo els obria les portes de l'esperit de bat a bat sense diferència d'ideologies. Molts estaven amargats de l'imperi d'en Franco. Vaig mirar que aquí fos presència i resistència.

—Després de la recuperació de la democràcia, com veu el moment de la cultura i la llengua catalana?

—Existeix una inquietud de ressorgiment, de reacció favorable, però ens tenen encara el peu al coll. En el cas Pujol, per exemple, no van contra la persona sinó contra l'esperit que guia la seva actuació. Catalunya, malgrat traïdories, odis i fracassos, continua la seva obra. L'any 1714, després del daltabaix i la "massacre", el poble va continuar treballant. Semblava que tot era mort, però

sorgiren en Verdaguier, en Maragall o en Rovira Virgili.

—¿Creu que l'enfortiment de la identitat catalana depèn bàsicament de la integració de tots els ciutadans no nascuts a Catalunya?

—Sí. La gent que ve de fora i s'integra se sent molt identificada. Cal potenciar també l'escola catalana. La Generalitat, abans de la Guerra Civil, va actuar molt bé en aquest àmbit. Recordo que venien mestres de Castella amb el Fabra sota el braç per examinar-se. L'escola és un factor decisiu. Actualment es parla poc el català. Quan vaig a Barcelona m'envaeix una certa tristesa perquè quasi ningú no parla català. Això en fa sentir estranger a casa meua.

—¿Com valora la postura dels nostres joves?

—La joventut d'ara és independent perquè no vol ser

dependent. No tenen el nostre esperit d'independència, més històric i més actual. Potser no saben massa la història de Catalunya, però se senten catalans.

—¿Té la societat catalana la mateixa vitalitat que en temps de la resistència?

—Hi ha més consciència del fet nacional català.

—Pensa que el moment actual de la literatura catalana és bo?

—Es fa el que es pot i hi ha reacció i normalització. Tenim bons poetes i novel·listes però falla el teatre.

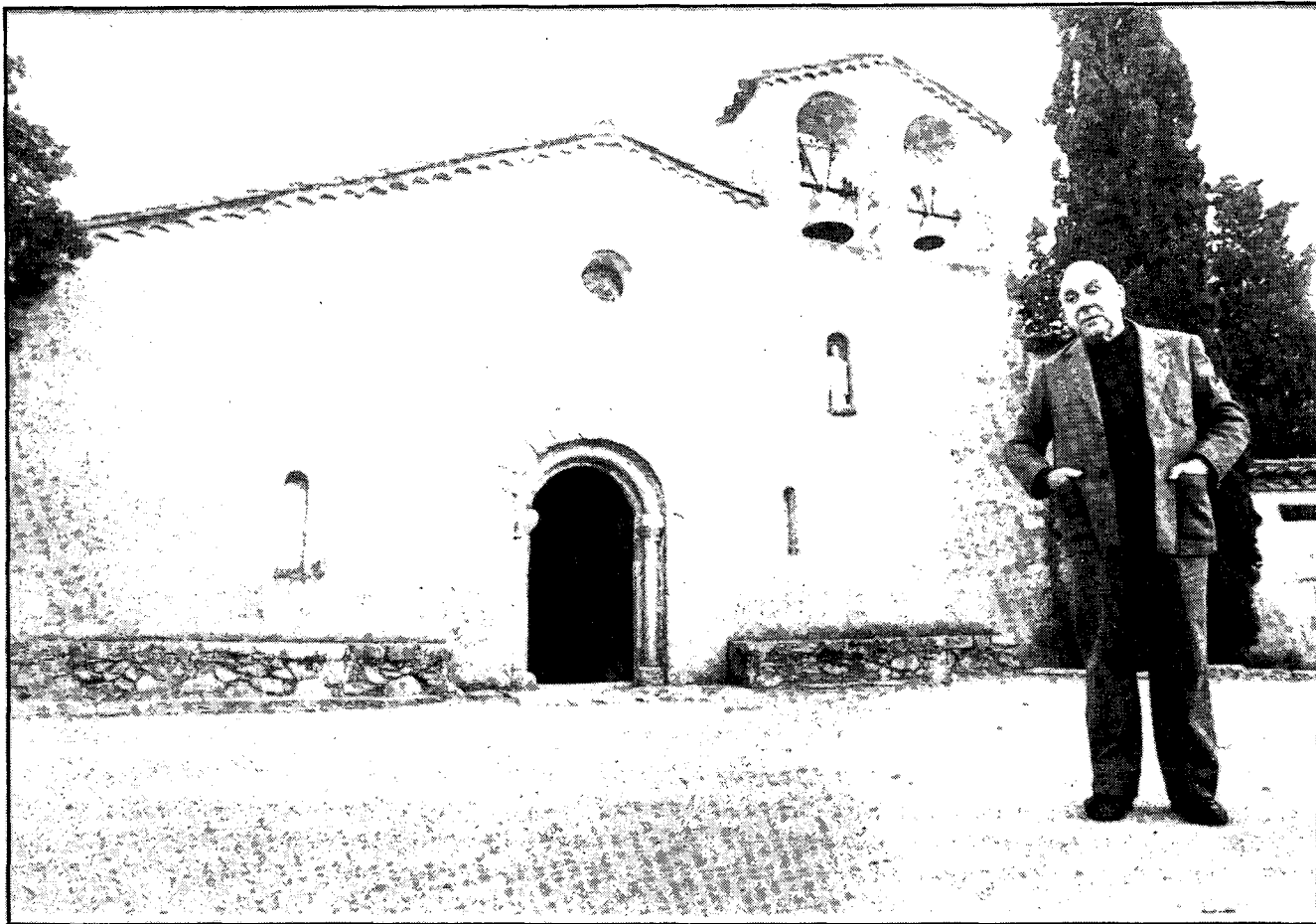
—La conversa, ja sense papers damunt la taula, s'allarga encara una estona. La visita a Riells del Montseny, ha estat com un parèntesi que ens ha permès d'apropar-nos a la dimensió humana d'aquest capella i poeta.

TOMAS PUNTI
FRANCESC GAMISSANS

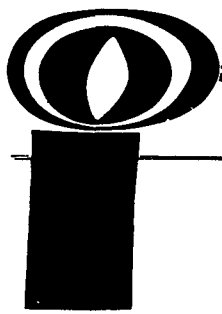
ANTÍFONA

Veniu entre nosaltres pastats de carn, de sang,
Home-Déu entre els homes
i pobre com ningú i senyor de l'univers.
El ventre de la Verge lleva fruit,
torrent pregon de gràcia, de fe.
I, quina olor de cinamom, de nard!
Tija de bona espiga que deixa caure el Gra,
conreu de l'Esperit en el cor de la terra
que enyora la pau verge que no és d'aquest món.
Nosaltres, per la fe, engendrem en les entranyes
el Verb i prenem d'Ell la fesomia,
carreus del temple interior
i besllum del misteri de Nadal.

Pere Robert

És un home d'un tarannà obert i cordial.

“LA NOIA TINDRÀ UN FILL I LI POSARÀ EMMANUEL”

Nosaltres escoltem aquesta profecia a la llum del seu acompliment, tal com ens l'interpreta sant Mateu en l'evangeli d'avui mateix. El “senyal” de la salvació de Déu és Jesús (=Déu-salva). Per això Jesús és amb tota veritat i realisme Emmanuel, és a dir, Déu-és-amb-nosaltres. La figura de Maria és vista en la “noia que tindrà un fill”; la figura de Josep, en la del descendent de David.

Lectura del llibre del profeta Isaïes (7:10-14)

En aquells dies, el Senyor digué a Acáz: “Demana al Senyor, el teu Déu, un senyal prodigiós, tan avall com vulguis, a les profunditats del país dels morts, o tan amunt com vulguis, dalt al cel”. Acáz respongué: “No en vull demanar cap; no vull temptar el Senyor”. Llavors digué Isaïes: “Escolteu, doncs, casa de David: ¿No en teniu prou de fer-vos pesats als homes que fins us feu pesats al meu Déu? Per això el Senyor mateix us donarà un senyal: La noia tindrà un fill i li posarà Emmanuel, que vol dir Déu-és-amb-nosaltres”.

“HA D'ENTRAR EL SENYOR, EL REI DE LA GLÒRIA”

Cantem aquest salm com una culminació del temps d'advent. El Senyor està a punt “d'entrar”, i la seva entrada provoca el record de les disposicions necessàries per mantenir-se a la seva presència. També ens fa pensar en l'entrada de Jesús en el món, en el si virginal de Maria. ¿Qui millor que ella podia acollir-lo? És ella la qui té, per excel·lència “el cor sincer i les mans sense culpa, i no confia en els déus falsos”.

Salm 23:1-2,3-4ab,5-6 (R.: 7c i 10b)

És del Senyor la terra i tot el que s'hi mou, el món i tots els qui l'habiten. Li ha posat els fonaments dins els mars, i les bases, a les fonts dels rius.

R. Ha d'entrar el Senyor, el rei de la glòria.

¿Qui pot pujar a la muntanya del Senyor?
¿Qui pot estar-se al recinte sagrat?
El qui té el cor sincer i les mans sense culpa, que no confia en els déus falsos. R.

Rebrà benediccions del Senyor, rebrà els favors del Déu que salva. Aquests són els qui vénen a buscar-vos, Senyor, per veure-us de cara, Déu de Jacob. R.

“JESUCRIST, DEL LLINATGE DE DAVID, FILL DE DÉU”

Aquest inici de la carta de Pau als romans és un dels textos més sintètics del Nou Testament per a definir el contingut de la predicació cristiana. La història salvífica, el misteri pasqual, la missió apostòlica, tenen el seu lloc en aquestes breus paraules internament ben trabades. Llegir-lo avui, aquest text, és una invitació a contemplar Jesucrist com la plenitud dels temps, anunciat per l'Església, a tots els homes.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma (1:1-7)

Pau, servent de Jesucrist, cridat a ser apòstol, destinat a anunciar la Bona Nova de Déu, que ell ja havia promès pels seus profetes en les escriptures santes.

Aquesta Bona Nova es refereix al seu Fill Jesucrist, Senyor nostre, el qual, pel seu llinatge humà, nasqué de David, però, per l'esperit que santifica, va ser constituït Fill poderós de Déu des que va ressuscitar d'entre els morts.

Per ell he rebut el do de ser apòstol, missioner del seu nom a gent de tots els pobles, perquè siguin obedients a la fe. Entre aquests hi sou vosaltres, que Jesucrist ha cridat. Als cristians de Roma, estimats de Déu, cridats a ser-li consagrats, us desitjo la gràcia i la pau de Déu, Pare nostre, i de Jesucrist, el Senyor.

El Nadal de sant Josep

Si algun diumenge podem considerar-lo “dedicat” a sant Josep, aquest és, sens dubte, el diumenge IV d'Advent del cicle A. El fragment seleccionat per a la lectura evangèlica d'avui, el diumenge, immediatament previ a Nadal, i dins dels vuit dies de preparació directa a la solemnitat, és “l'anunciació de l'àngel a sant Josep”, paral·lela a la que sant Lluc ens explica en referència a Maria (evangeli del diumenge IV d'Advent del cicle B). Sant Mateu, en el seu evangeli de la infància mostra una atenció preferent, envers Josep.

Tot això ens convida a fer, aquest any, una peculiar reflexió sobre el “Nadal de sant Josep”.

• Al servei de la Paraula de Déu

El que més impressiona, d'entrada, quan hom s'acosta a les dades evangèliques sobre Josep, és el caràcter “servicial” de la seva persona.

Tota l'accentuació que Mateu posa en la figura de Josep està en funció del “servei” que Josep fa a les profecies: ell, que és de la família de David (com ho explica la genealogia amb que comença Mateu el seu evangeli, i com ho indica Lluc quan parla de l'emparadonament a Betlem), de tal manera que pot ésser anomenat “fill de David” (cosa que també Lluc fa constar, Lluc 1,27), permet que Jesús pugui ésser anomenat en veritat “fill de David”, tot i que, en el seu cas, no es pugui dir, com en els anteriors passos de la genealogia: “Josep engendrà Jesús...”, sinó: “Josep, l'espòs de Maria, de la qual nasqué Jesús...”.

Sant Pau dirà de Jesús que “es va fer servidor dels jueus per mostrar la fidelitat de Déu, ratificant les promeses fetes als patriarques” (Rom 15,8). Però perquè això fos així, la intervenció de Josep fou decisiva. El seu “sí”, encara que no explicitat en una fórmula, com en el cas de Maria a la narració de Lluc, no és pas menys generós, ni significa una menor dedicació a la Paraula de Déu. En l'acceptació del missatge angèlic es revela l'esperit d'un home que ha meditat amb profunditat la revelació de Déu al seu poble, i que se sent cridat a viure d'acord amb aquesta Paraula.

• En el centre del misteri

Les escenes posteriors de la infància de Jesús continuaran presentant aquesta mateixa actitud: Josep es veurà condicionat continuament en aquesta missió servicial envers Jesús: fugida a Egipte, retorn de l'Egipte i recerca d'un lloc per a l'infant, persecució... No és estrany que la devoció popular hagi parlat dels “dolors” de sant Josep.

En efecte: la vida de sant Josep, i especialment el moment descrit en l'evangeli d'aquest diumenge, revela un estat d'esperit que no és pas fàcil. És el cas colpidor d'una realitat inesperada, la lectura de la qual no és clara, tot i que es veu, d'entrada, no pas com una font de sospita, sinó com un signe de Déu. Però aquest és precisament el problema: ¿quina actitud cal prendre davant del misteri de Déu? Josep experimenta què significa la irrupció de Déu en la seva vida personal, en les relacions amb la seva esposa. I el missatge

ge —el somni— li aclarirà el que ha de fer: allò que faria com si de veritat ell fos el pare d'aquest fill que porta Maria, per obra de l'Esperit Sant.

Per això Josep pren Maria a casa seva, i com a pare legal posa el nom en el moment de la circumcisió, a aquest infant que més que “un fill de David”, es el Fill de Maria, que regnarà per sempre.

No és pas només Josep el que “té por” davant del missatge de Déu. També en tingué Maria, i els pastors que reberen l'anunci del naixement, i les dones al sepulcre, i els apòstols al vespre del primer diumenge... “Tenir por” és una forma de reaccionar ben saludable davant del misteri de Déu. Perquè la “por”, aquí, és el sentit de la diferència entre l'home i l'obra de Déu. I Josep tenia por perquè s'adonava que era un home, i que, no obstant, estava cridat a situar-se de ple en l'àmbit de l'acció de Déu dins la història. Només una persona sense fe, que banalitzés el sentit de Déu, podria no tenir por...

“Josep, a poc a poc...”

Aquesta ràpida reflexió sobre l'actitud espiritual de sant Josep davant del misteri de l'obra de l'Esperit, ens permet entrar, amb respecte, en el que podem imaginar del nadal de sant Josep, en l'esperit amb que aquest home sant, decidit tothora a complir la voluntat de Déu, assistiria al naixement de Jesús. Els cants de Nadal ens el presenten massa sovint, una mica “despistat”. No ho accepto. M'agrada, en canvi aquella lletra de “Les dotze van tocant”: “Josep, a poc a poc, encén allà un gran foc; i els àngels canten...”. Deixem de banda si feia o no feia fred, al moment de néixer Jesús... i canviem la menys afortunada expressió “el vell tremola”. Poèticament, i, per tant, amb profund realisme, Josep tenia encès un gran foc d'amor a prop de Jesús i de Maria. Ho feia “a poc a poc”, amb senzillesa, sense protagonismes sorollosos, però amb l'eficàcia d'un servei i d'una presència amorosa i sol·lícita.

És veritat que mai no hem de parar de contemplar Maria, la Mare de Déu, en el misteri de Nadal. Però, aquest any especialment, no ens oblidem de sant Josep. Les nostres actituds cristianes guanyarien moltes vegades en pensar-hi més, i en traduir a la vida quotidiana aquest gran exemple de santedat. Segurament que tot esdevindria més senzill, més casolà —no pas banal—, més “a poc a poc”, amb menys protagonismes competitius.

Adhuc en la celebració mateixa del Nadal, és bo fer cas de l'actitud de sant Josep. Perquè ell, a diferència de Maria no tingué l'experiència directa del misteri de Jesús, sinó que li calgué acceptar el testimoni que Déu li donava, “en somnis”. A ell li tocava actuar a nivell de les realitats visibles, amb tota senzillesa i dedicació. Els cristians bé podem aprendre d'ell, en celebrar Nadal, aquest mateix esperit de fe, per acostarnos al Senyor present en l'Església, en les celebracions litúrgiques, i per viure, “amb santedat i justícia”, els esdeveniments ordinaris i extraordinaris de la nostra vida, “les alegries i les esperances, les tristeses i les angoixes dels homes d'avui, sobretot dels pobres i de tots aquells qui sofreixen”. (Gaudium et Spes, 1).

“JESÚS NAIXERÀ DE MARIA, L'ESPOSA DE JOSEP, FILL DE DAVID”

La figura de Josep té una importància peculiar en l'evangeli de la infància segons sant Mateu. En cap altre evangeli es parla tan directament de la seva missió i de les seves actituds fidels. El “fill de David” calia que tingués com a pare legal un “descendent de David”. I enmig dels seus interrogants, Josep acull, com a més forta que la seva voluntat, la intervenció de Déu.

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu (1:18-24)

Jesús, el Messies, vingué al món d'aquesta manera: Maria, la seva mare, promesa amb Josep, abans de viure junts, es trobà que esperava un fill per obra de l'Esperit Sant. Josep, el seu espòs, que era un home bo, no volent fer-ho saber públicament, es proposava de desfer en secret l'acord matrimonial. Mentre ell hi pensava, se li aparegué en somni un àngel del Senyor que li digué: “Josep, fill de David, no tinguis por de prendre a casa teva Maria com esposa. És cert que ella ha concebut per obra de l'Esperit Sant; ha de tenir un fill i li has de posar el nom de Jesús, perquè ell salvarà dels pecats el seu poble”. Tot això va succeir perquè es complís el que el Senyor havia anunciat pel profeta: “La verge tindrà un fill, i li posaran Emmanuel”, que vol dir Déu-és-amb-nosaltres. Josep es despertà i, complint el que l'àngel del Senyor li havia manat, la prengué a casa com esposa.

Isaïes parla de Nadal i de Pasqua

El misteri de Nadal no és independent del misteri pasqual de Crist. No hi ha pas dos "misteris" de Crist. Nadal és el començament de la presència entre els homes del Déu-que-salva, i la salvació de Déu s'ha realitzat plenament amb el trànsit de Jesús (=Déu-que-salva) per la mort vers la glòria del Pare, i la donació del seu Esperit als homes.

Per això, en la interpretació dels textos bíblics que llegim per Nadal hem de referir-nos a la llum de Pasqua. I això tant en els

textos del Nou Testament com en els de l'Antic, i, d'una manera especial, en els textos profètics. Per ajudar a aquesta lectura, presentem aquí el breu comentari als diversos textos profètics que formen la primera lectura de les quatre misses que el missal proposa per a celebrar el Nadal. Els altres textos podeu trobar-los en el vostre missal. L'any passat accentuàvem especialment els diversos "nadals" dels evangelis. Enguany, d'acord amb l'esperit de sant Mateu, ens fixem en el Nadal del profeta Isaïes, el gran "evangelista" de l'Antic Testament.

EL NAIXEMENT DE L'EVANGELI

MISSA DEL DIA

Lectura del llibre del profeta Isaïes
(62-1-5)

Per amor de Sió no vull callar, no vull reposar per Jerusalem fins que aparegui com un raig de llum el seu bé, i la seva salvació com una torxa encesa. Els altres pobles veuran el teu bé, tots els reis veuran la teva glòria i et donaran un nom nou que els llavis del Senyor designaran. Seràs una corna magnífica a les mans del Senyor, i una diadema reial a les mans del teu Déu. No et podran dir més "L'Abandonada", no podran dir "La Desolada" a la teva terra; a tu et diran "Jo-me-l'estimo", i a la teva terra, "Té marit", perquè el Senyor t'estimarà, i tindrà marit la teva terra. El qui t'haurà reconstruït i prendrà per esposa com un jove esposa una donzella; el teu Déu estarà content de tenir-te com el nuvi està content de tenir la núvia.

"D'UN CAP A L'ALTRE DE LA TERRA VEURAN LA SALVACIÓ DEL NOSTRE DÉU"

El naixement de Jesús provoca l'anunci joïós. És el naixement de l'Evangelí. Els àngels anuncien, els pastors anuncien al seu torn, l'estrella anuncia... L'Església anuncia, des de Pentecosta, que ha arribat la salvació de Déu. L'única salvació definitiva i autèntica. La que consola, fa dansar, i promou el crit d'alegria.

Una salvació per a tothom. D'un cap a l'altre de la terra caldrà que arribin els passos del missatge. ¿No ens recordarem, aquests dies, dels nostres germans que, en terres llunyanes i molt sovint difícils, estan acomplint aquesta profecia? ¿I no pensarem en les persones que podem anomenar "ruïnes de Jerusalem", persones que havien viscut la fe i ara se'n senten lluny, perquè també elles dansin i alcint el crit de l'alegria? És aquesta la força de l'evangelí, que ha nascut per Nadal.

LA PRESENCIA DEL SALVADOR

MISSA DE L'ALBA

Lectura del llibre del profeta Isaïes
(9:1-6)

El poble que avançava a les fosques ha vist una gran llum, una llum resplendeix per als qui vivien al país tenebrós. Els heu omplert de goig, d'una alegria immensa; s'alegren davant vostre com la gent a la sega, com fan festa els vencedors quan reparteixen el botí. Heu trossejat el jou que li pesava, la barra que duia a l'espatlla i l'agulló del qui l'arriava; tot ho heu trossejat com al dia de Madian:

"Ens ha nascut un noi, ens ha estat donat un fill que porta a l'espatlla la insígnia de príncep. Déu li ha posat aquest nom: Conseller-prodigios, Déu-heroi, Pare-per-sempre, Príncep-de-pau. Serà immens el principat, la pau no tindrà fi en el tron de David i en el seu regne, fonamentat i sostingut, des d'ara i per sempre, sobre el dret i la justícia. Això és el que farà el zel del Senyor de l'univers".

"EL TEU SALVADOR ÉS ACÍ"

És la lectura més breu en un formulari — el de la missa de l'alba — tot ell caracteritzat per la brevetat de la litúrgia de la Paraula. I, no obstant, el seu contingut és essencial: la presència del Senyor enmig del seu poble. Una presència que ho transforma tot, i que ha d'ésser coneguda per tothom, "fins als termes més llunyans de la terra".

Quan, aquests dies de Nadal, contemplem la imatge de l'infant Jesús, no ens hi quedem aturats. Representa, ben cert, el moment inicial de la presència del Salvador entre nosaltres; és misteriosa, és inefable, és dolça, és entenedidora. Però passem a contemplar la imatge del Crist que regna en la creu, i, sobretot, adorem el Senyor present en la seva Església present, i oferint-se en el sagrament del seu misteri pasqual, l'eucaristia. "L'acompanya el fruit de la seva victòria". Aquest fruit és el do de l'Esperit Sant, que fa de nosaltres "El-poble-sant", "Els-redimits-del-Senyor"!

EL DO DEL FILL

MISSA DE LA NIT

Lectura del llibre del profeta Isaïes
(62:11-12)

Escolta el que el Senyor fa sentir fins als termes més llunyans de la terra: "Digueu a la ciutat de Sió: El teu salvador ja és aquí, l'acompanya el fruit de la seva victòria, el precedeixen els seus trofeus. A vosaltres us diran "El-poble-sant", "Els-redimits-del-Senyor", i a tu et diran "La-que-té-un-enamorat", "La ciutat-no-abandonada".

"ENS HA ESTAT DONAT UN FILL"

Costa molt pensar en una missa de mitjanit de Nadal en la qual no ressonin aquestes paraules d'Isaïes, anunciant la llum per al poble que camina a les fosques, i concretant-la en l'infant, en el noi, que "ens ha estat donat"...

Això és Nadal, ben cert. Però no ho veuríem tan clar si no ho miréssim a la llum de Pasqua. ¿No és això el que diu sant Pau: "Déu ens ha donat el seu propi Fill..." (Rom 8, 32)? I, ¿quina és la llum que il·lumina el poble que camina a les fosques, sinó la llum de Crist ressuscitat? Ho representem cada any, la nit de Pasqua, amb la processó d'entrada, seguint el Ciri Pasqual... I la "victòria" sobre tot el que és enemic de Déu, ¿no és la victòria pasqual? I la pau, de la qual és príncep, ¿quan ha estat donada definitivament sinó amb la sang de la creu de Jesús?

LA NOVA ALIANÇA

MISSA VESPERTINA DE LA VIGÍLIA

Lectura del llibre del profeta Isaïes
(52:7-10)

Quin goig de sentir a les muntanyes els passos del missatge que anuncia la pau i porta la bona nova, que anuncia la salvació i diu a la ciutat de Sió: "El teu Déu és rei". Escolta els crits dels teus sentinelles, escolta quins esclats de goig: veuen cara a cara com el Senyor torna a Sió. Danseu, ruïnes de Jerusalem, alceu, totes, el crit d'alegria: el Senyor ha consolat el seu poble, ha redimit Jerusalem. Als ulls de tots els pobles el Senyor ha estès el seu braç sant, i d'un cap a l'altre de la terra veuran la salvació del nostre Déu.

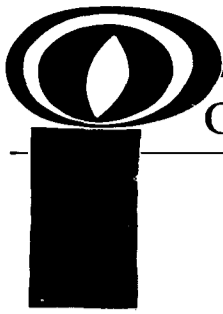
"EL SENYOR T'ESTIMARÀ"

La imatge de les relacions espòs-esposa és una de les més freqüents i significatives per presentar la relació de Déu envers el seu poble. Aquest text, a l'interior de l'última part d'Isaïes, fa pensar en l'alegria i l'esperança dels israelites que, de retorn de la captivitat, tornaven a viure la joia de trobar-se a Jerusalem. Era un redescobriments de la fidelitat de Déu a la seva aliança. "No et podran dir més «L'Abandonada»..."

El misteri de Nadal il·lumina aquestes paraules amb la universalitat de la salvació de Déu. En Jesucrist s'ha realitzat d'una forma plena aquesta aliança — aquest desposori — entre Déu i la humanitat. La nissaga humana no podrà dir: "sóc l'Abandonada"... L'encarnació del Fill de Déu és per als homes la paraula d'amor irrevocable: "Jo-me-l'estimo!"

Nadal és, doncs, en primer lloc, un misteri d'aliança, nova i eterna. La litúrgia de l'Església ho interpreta bé quan fa llegir, a l'ofici de lectures, durant les festes de Nadal, el càntic dels càntics (cicle bienal, anys parells). I les paràboles evangèliques que parlen del rei que celebrava les noces del seu fill, parlen, en realitat, d'aquest misteri. Nadal és amor de Déu als homes, gratuït de l'infinit per a la seva criatura, lligam estret de comunió perquè els homes, reunits en Església, siguem "una corona magnífica en les mans del Senyor, i una diadema reial a les mans de Déu". "Crist ha estimat l'Església, i s'ha lliurat per ella, per santificar-la". (Efes 5:27).

"FELIÇOS ELS FIDELS DEL SENYOR, QUE VIUEN SEGUINT ELS SEUS CAMINS"

L'espòs, l'esposa, els fills, la taula de casa... Heus aquí la imatge de la família. I, donant sentit a tot, la fidelitat al Senyor, i la seva benedicció, que tot ho corona i perfecciona.

Més enllà de les imatges culturals, les paraules d'aquest salm són revelació del que Déu vol per a la família, i la seva realització és la millor garantia per la felicitat de qualsevol llar. Una família que només es construeix sobre la base de les relacions humanes, i no demana la benedicció del Senyor, estarà mancada d'una motivació decisiva per al moment en què aquestes relacions entrin en dificultat.

Salm 127:1-2.3.4-5 (R.: 1)

Feliç tu, fidel del Senyor,
que vius seguint els seus camins.
Menjaràs del fruit del teu treball,
seràs feliç i tindràs sort.

R. Feliços els fidels del Senyor,
que viuen seguint els seus camins.

La teva esposa fruitarà com una parra,
dins la intimitat de casa teva;
veuràs els fills com plançons d'olivera
al voltant de la taula. R.

És així com els fidels del Senyor
seran beneïts.
Que el Senyor et beneïxi des de Sió.
Que tota la vida puguis veure prosperar Jerusa-
lem. R.

"QUI CREU EN EL SENYOR HONORA ELS SEUS PARES"

La primera lectura d'aquesta festa ens posa en contacte amb l'ensenyament d'un venerable savi d'Israel. Són paraules plenes d'experiència humana i de saviesa divina. Són paraules que conviden a totes les generacions presents en l'assemblea —els infants, els joves, els adults— a plantejar-se els deures filials.

El text adquireix un relleu especial si tenim en compte que en el pròleg de la traducció grega d'aquest llibre, el qui el presenta és el nét de l'autor, parlant afectuosament del seu "avi Jesús" (Pròleg, v. 7).

Lectura del llibre de Jesús, fill de Sira (3:3-7.14-17a)

En els fills, el Senyor fa l'elogi del pare i sentència a favor de la mare. Qui honora el pare expia els pecats, qui honora la mare es guanya un tresor. Els fills seran la felicitat del qui honora el pare; quan prengui, Déu se l'escoltarà. Qui honora el pare viurà molts anys, qui honora la mare obtindrà del Senyor la recompensa. Fill meu, acull el teu pare en la vellesa, no l'abandonis mentre visqui. Si s'afebleix el seu enteniment, sigues compassiu, no el menyspreïs quan et veus en plena força. Déu no oblidarà la pietat que tens pel pare; te la tindrà en compte per a compensar els teus pecats.

VIDA FAMILIAR EN EL SENYOR

La vida familiar és el nivell primari i universal de convivència. L'exhortació de l'apòstol n'és un programa, a la llum de la fe. Si alguna cosa és necessari remarcar, potser seria l'exhortació al perdó. Una convivència només pot ésser joiosa i serena quan els qui la fan saben introduir constantment en les seves relacions el "moment del perdó" (Joan Pau II), a causa del perdó de Déu sobre tots.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses (3:12-21)

Germans, tingueu els sentiments que escauen a escollits de Déu, sants i estimats: sentiments de compassió, de bondat, d'humilitat, de serenor, de paciència; suporteu-vos els uns als altres i, si alguns tinguéssiu res a dir contra un altre, perdoneu-vos-ho. El Senyor us ha perdonat; perdoneu també vosaltres. I com a coronament de tot això estimeu-vos, que l'amor tot ho lliga i perfecciona. Que la pau de Crist coroni en els vostres cors els combats que manteniu; recordeu que en aquesta pau heu estat cridats a formar un sol cos. I sigueu agraïts.

Que la paraula de Crist tingui estada entre vosaltres en tota la seva riquesa; instruiu-vos i amonesteu-vos els uns als altres amb tota mena de doctrina; agraïts a Déu, canteu-li en els vostres cors amb salms, himnes i càntics de l'Esperit; tot allò que feu, sigui de paraula, sigui d'obra, feu-ho en nom de Jesús, adreçant per ell a Déu, el Pare, una acció de gràcies.

Dones, cal que sigueu submisses al marit en el Senyor. Marits, estimeu l'esposa, no us malhumoreu amb ella. Fills, creieu en tot els pares; això agrada al Senyor. Pares, no importuneu els vostres fills, que no es desanimin.

"PREN EL NEN AMB LA SEVA MARE I FUIG CAP A EGIPTE"

La lectura de l'evangeli de Mateu ens dóna enguany la possibilitat d'escoltar un text poc freqüent: l'experiència d'exili i de retorn viscut per la santa família amb motiu de la persecució de Jesús. A l'interior d'aquesta narració, l'evangelista inclou l'episodi de la mort dels infants de Betlem —els Innocents— la festa dels quals coincideix enguany amb aquest diumenge.

La fugida a Egipte i el retorn a Natzaret es presenten com a acompliment de les profecies. Jesús té oportunitat, segons l'evangelista, de refer personalment l'experiència del poble d'Israel: surt d'Egipte, vers el país d'Israel... Però, alhora, té també l'oportunitat de fer-se solidari de tantes i tantes situacions dramàtiques de les famílies que sofreixen exili, persecució, marginació, manca de treball, etc..., com també solidari de tants infants "perseguits", àdhuc en el si de les seves mares...

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu (2:13-15,19-23)

Quan els mags van ser fora, un àngel del Senyor s'aparegué a Josep en somni i li digué: "Lleva't de seguida, pren el nen amb la seva mare, fuig cap a Egipte i quedarhi fins que jo t'ho digui, perquè Herodes buscarà el nen per matar-lo". Es llevà, prengué el nen amb la seva mare, sortí de nit cap a Egipte, i s'hi quedà fins que Herodes va morir. S'havia de complir allò que el Senyor havia anunciat pel profeta: "He cridat d'Egipte el meu fill".

Tan bon punt Herodes va morir, un àngel del Senyor s'aparegué en somni a Josep, allà a Egipte, i li digué: "Prene el nen amb la seva mare i vés-te'n al país d'Israel, que ja són morts els qui el buscaven per matar-lo". Ell, doncs, es llevà, prengué el nen amb la seva mare i tornà al país d'Israel. Però quan senti dir que a Judea Arquelau havia heretat el reialme d'Herodes, el seu pare, no gosà anar-hi, sinó que, seguint una indicació rebuda en un somni, es retirà a la regió de Galilea i se n'anà a viure al poble de Natzaret. Així es complí allò que havien anunciat els profetes: "Li diran Natzaré".

1 de gener **SANTA MARIA, MARE DE DÉU**
(OCTAVA DE NADAL)

"QUE DÉU S'APIADI DE NOSALTRES I ENS BENEIXI"

La benedicció sacerdotal de la primera lectura es transforma en súplica del poble. És una gran pregària de començament d'any, i així podem cantar-la i fer-la pròpia. És una pregària universalista, una mirada a tota la terra i a totes les nacions i pobles. Nosaltres, homes del segle XX, cada vegada més informats del que succeeix arreu, repassem mentalment, en recitar o escoltar aquest salm, tot el que hi ha d'angoixa i d'esperança en aquestes paraules: tots els pobles, la terra... I demanem per a tots la misericòrdia de Déu, la salvació, l'alegria, la capacitat de venerar el Senyor, tan sovint oblidat i silenciats en l'ordenament de la vida dels pobles.

Salm 66:2-3,5,6 i 8 (R.: 2a)

Que Déu s'apiadi de nosaltres i ens beneïxi,
que ens faci veure la claror de la seva mirada.
La terra coneixerà els vostres designis,
i tots els pobles veuran la salvació.

R. Que Déu s'apiadi de nosaltres i ens beneïxi.

Que s'alegrin els pobles i cridin de goig.
Vós regiu el món amb justícia,
regiu les nacions amb rectitud
i guieu els pobles de la terra. R.

Que us lloïn les nacions, Déu nostre,
que us lloïn tots els pobles alhora.
Que Déu ens beneïxi,
i el venerin d'un cap a l'altre de la terra. R.

"INTERPOSARAN EL MEU NOM A FAVOR DEL POBLE D'ISRAEL, I JO EL BENEIRÉ"

Aquest text, que ens ve de la litúrgia sacerdotal d'Israel, adquireix en la solemnitat d'avui unes resonàncies peculiars. Per una banda, és una forma d'expressar el significat de la maternitat divina; per ella, en efecte, Déu ens ha permès de veure la claror de la seva mirada, en el rostre de Jesús. Per una altra banda, la invocació del "nom" és, per a nosaltres, la invocació de Jesucrist; a ell, Déu li ha donat el Nom-per-damunt-de-qualsevol-altre-nom, és a dir, l'ha enlairat sobre tot. En tercer lloc, aquest text és adient per a la celebració de començament d'un nou any, per al qual demanem l'amorosa i provident presència de Déu; més encara, en la jornada d'educació per a la pau, és un record de la font d'on brolla l'autèntica pau: Déu!

Lectura del llibre dels nombres (6:22-27)

En aquells dies, el Senyor digué a Moïses: "Digues a Aharon i als seus fills: Beneïu el poble d'Israel amb aquestes paraules: "Que el Senyor et beneïxi i et guardi, que et faci veure la claror de la seva mirada i s'apiadi de tu. Que el Senyor giri cap a tu la mirada i et doni la pau". Així interposaran el meu nom a favor del poble d'Israel, i jo el beneiré".

"DÉU ENVIÀ EL SEU FILL, NASCUT D'UNA DONA"

Aquesta lectura és, en la litúrgia de la Paraula d'avui, com una resposta a la primera lectura i al salm. Com si Déu ens digués: Sí, jo he beneït els homes, els he alliberat del jou de la Llei i els he fet fills; això s'ha esdevingut en la plenitud dels temps, per mitjà de la dona Maria, que ha infantat el Fill de Déu, Jesús.

L'encarnació del Fill de Déu està situada en la història, i continua donant-li sentit, a través dels anys.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Galàcia (4:4-7)

Germans, quan el temps arribà a la seva plenitud, Déu envià el seu Fill, nascut d'una dona, nascut sota la Llei, per rescatar els qui vivien sota la Llei, perquè obtinguéssim ja la condició de fills. I la prova que som fills de Déu és que l'Esperit del seu Fill que ell ha enviat crida en els nostres cors: "Abbà, Pare!" Per tant, ja no ets esclau, sinó fill; i si ets fill, també ets hereu, per gràcia de Déu.

"TROBAREN MARIA I JOSEP AMB L'INFANT. PASSATS VUIT DIES, LI POSAREN EL NOM DE JESÚS"

El text evangèlic assumeix la segona part de l'escena del naixement de Jesús, afegint-hi la referència a la circumscisió, complerta als vuit dies del naixement, segons la llei mosaica. Avui és, en efecte, el vuitè dia després de Nadal.

La presència de Maria com a mare de Jesús es destaca especialment, i fins el nom de Jesús es posa en referència a l'anunci de l'àngel fet a Maria. Així s'accentua l'element central de la solemnitat d'avui: la Mare de Déu. I a contemplació de Maria sobre Jesús, el seu fill, és el model d'uns cristians que no volem que els esdeveniments passin d'una manera banal, sense sentit.

Evangeli segons sant Lluc (2:16-21)

En aquell temps, els pastors anaren a Bet-Lèhem i trobaren Maria i Josep, amb el nen a la menjadora. Havent-ho vist amb els propis ulls, van contar el que els havien dit d'aquell infant, i tothom qui ho sentia es meravellava del que deien els pastors. Maria conservava aquests records en el seu cor i els meditava. Després els pastors se'n tornaren, glorificant Déu i lloant-lo pel que havien vist i sentit; tot van trobar-ho com els ho havien anunciat.

Passats vuit dies, quan hagueren de circumcidar-lo, li posaren el nom de Jesús; era el nom que havia indicat l'àngel abans que el concebés la seva mare.

CALENDARI

Diumenge, 21 de desembre. IV d'Advent. Sant Pere Canisi, S.J. doctor; sant Severí, bisbe i sant Glicerí, prevere màrtir.
Fira a Blanes, Cervera, Figueres, Olot, Prats de Lluçanès i Vilafranca.
El sol surt a les 7,14 i es pon a les 4,25 (hora solar).
Dilluns, 22 de desembre. Sant Zenó i sant Demetri, màrtirs. Santa Francesca Cabrini, fundadora.
Dimarts, 23 de desembre. Sant Joan de Kety, prevere; sant Teòdul, màrtir i santa Victòria, verge i màrtir.
Dimecres, 24 de desembre. Sant Delfí, bisbe; santa Irmina i santa Tàrsila, verges.
Dijous, 25 de desembre. El Nadal de Ntre. Sr. Jesucrist. Santa Anastàsia, màrtir.
Divendres, 26 de desembre. Sant Esteve, protomàrtir i sant Dionís, papa.
Fira a Gaià.
Dissabte, 27 de desembre. Sant Joan, apòstol i evangelista. Sant Teodor, monjo.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

21 de desembre. Diumenge IV d'Advent. Lectures: Primera, Is 7,10-14, S 79, segona Rm 1,1-7, tercera Mt 1,18-24.
22 de desembre. Dilluns de la setmana IV d'Advent. Lectures: Primera, 1 S 1,24-28, 1 S 2,1-8, segona Lc 1,46-56.
23 de desembre. Dimarts de la IV setmana d'Advent. Lectures: Primera, Mt 3,1-4;4,5-6, S 24, segona Lc 1,57-66.
24 de desembre. Dimecres de la IV setmana d'Advent. Lectures: Primera 2 S 7,1-5.8b-11.16, S 88, segona Lc 1,67-79.
Vigília de Nadal: Primera: Is 62,1-5, S 88, segona Fets 13,16-17.22-25, tercera Mt 1,1-25.
25 de desembre. Dijous NADAL.
Nit: Lectures: Primera Is 9,1-6, S 95, segona Tt 2,11-14, tercera Lc 2,11-14.
Aurora: Lectures: Primera, Is 62,11-12, S 86, segona Tt 3,4-7, tercera Lc 2,11-14.
Dia: Lectures: Primera, Is 52,7-10, S 97, segona He 1,1-6, tercera Jo 1,1-18.
26 de desembre. Divendres. Sant Esteve, primer màrtir. Lectures: Primera Fets 6,8-10; 7,54-59, S 30, segona Mt 10,17-22.
27 de desembre. Dissabte: Sant Joan Apòstol i Evangelista. Lectures: Primera, 1 Jo 1,1-4, S 96, segona Jo 20,2-8.

D'ACÍ I D'ALLÀ

Per la connexió de les idees, fins a Déu

Si un alumne no aconsegueix de prendre intuïtivament de cop algun dels camins possibles que condueixin a la solució d'un problema matemàtic, si no hi entra, no arribarà mai a desemmollar-lo, per més modernes calculadores que tingui a mà. Hi ha qui de natural neix predisposat a endevinar les solucions al primer cop d'ull. D'altres persones, no. De cara al problema de l'existència de DEU, es veu que la humanitat en general té la intuïció i el presentiment que algun home no té. La gent senzilla, ni que no sàpiga fer teologia, pot descobrir lògicament Déu a partir d'unes premisses elementals endevinades sobre les quals els teòlegs després edificuen i van fent llibre. Qui no és gandul pot arribar, seguint la connexió de les idees, fins a Déu. Si no m'erro, aquesta és la metafísica de Spinoza. Allò del "more geometrico" o raonar com en geometria. No tenir mandra ni orgull.

PERE CAMPÀS BONAY
Monestir de L'Estany

HOMES I INSTITUCIONS

Un llibre per Nadal i Reis

"Som humans"

Aquest és el títol del cinquè volum de la col·lecció "Cultura i Pensament" d'Edicions Terra Nostra-Catalunya Cristiana.

L'obra conté catorze entrevistes —àmplies i serenes— amb personatges molt qualificats en el món del pensament, de la ciència i la tècnica, de la teologia, filosofia, sociologia, medicina, política i art. Així entre altres, Adolfo Pérez Esquivel (Premi Nobel de la Pau), Helder Cámara (defensor dels drets de l'home), Joaquim Barraquer (oftalmòleg famós), Jordi Pujol (President de la Generalitat), Leonardo Boff (promotor de la teologia de l'alliberament), Montserrat Gudiol (pintora), Folch i Camarasa (novel·lista), etc., etc.

El dominador comú dels entrevistats és la seva incidència en la problemàtica humana, vista cada u des de la seva perspectiva ideològica o professional. Cada capítol va precedit de la biografia del personatge; continua pròpiament l'entrevista i acaba amb unes frases clau, tretes de la conversa.

El contingut i intencionalitat de l'autor del llibre l'expressa en Jordi Farrando —jove universitari— que ha escrit el pròleg:

"Som humans —diu— és un tractat d'antropologia, no pas científicament entès, sinó vist des dels qui, en llurs camps respectius s'han pelat els colzes, preocupant-se per l'home. El llibre té un sentit pràctic, el qual podem consultar en qualsevol moment. El fet de tenir a les mans una colla d'entrevistes amb gent que han pogut acomplir els seus ideals altruistes, ens pot ajudar a descobrir com nosaltres podem participar i cooperar positivament en l'àmplia i complexa problemàtica del món dels homes, sense descorat-

Col·lecció Cultura i Pensament, 5

Francesc Gamissans

SOM HUMANS

jar-nos, ja que altres, abans que nosaltres, ho han fet". I encara afageix el prologuista: "Som humans és una eina de treball precisa per a trobades de jovent i de gent gran. La facilitat de la seva lectura, obre el diàleg i enceta aquelles petites polèmiques domèstiques sobre temes d'imminent actualitat."

Francesc Gamissans, autor de l'obra i profund coneixedor dels homes i llurs circumstàncies, gaudeix d'un estil viu, àgil i planer, aconseguint treure tot el suc de ca-

da personatge entrevistat. Val a dir també que les il·lustracions que acompanyen —fotografies dels entrevistats i la bellíssima pluma de la pintora Montserrat Gudiol—, exornen les pàgines del llibre d'una elegància i un rellu extraordinari.

Un bon obsequi per Nadal i Reis, ja que les diverses opinions de persones importants i actuals, ens ofereix l'ocasió d'expressar allò que pensem quan diem... "som humans!"

JOAN-PERE VILALTA

ADULTS EN LA FE

La inspiració bíblica

JOAN GUITERAS I VILANOVA

l'Escorial i, en arribar al bell mig de la Biblioteca, la guia ens mostrà un manuscrit i un tinter en una vitrina, mentre feia: "Aquí poden veure un manuscrit de santa Teresa i també el tinter que sempre duia... com que escrivia al dictat de l'Esperit Sant!". Tampoc no és això. Seria erroni afirmar que Déu dictava, mot per mot i a semblança d'un mestre d'escola, als hagiògrafs o autors sagrats.

El concili ecumènic Vaticà II, en la "Dei Verbum" afirma que "Les veritats, contingudes i paleses en la Sagrada Escriptura, es consignaren per inspiració de l'Esperit Sant". I també diu ben clarament que els llibres de l'Antic i del Nou Testament tenen Déu com a autor. Déu n'és l'autor principal. I l'obra bíblica cau sota la seva responsabilitat. Ens cal, però, aclarir el paper del redactor humà.

El pianista i el piano

Quan l'Església professa la inspiració divina, vol indicar que els Llibres Sagrats han nascut sota l'escalf de l'Esperit. Amb tot, això ha suposat una tasca humana. Déu, en la seva acomodació a nosaltres, ha influït directament en els escriptors bíblics. Així ho afirma el Vaticà II: "Però, per a redactar els llibres sagrats, Déu escollí uns homes dels quals se'n serví emprant les seves pròpies facultats i els seus mitjans, de manera que obrant Ell en ells i a través d'ells, escriviren com a veritables autors tot i només allò que Ell volia".

Heus aquí descrit el misteri. Déu, per a comunicar-se amb els homes —cosa que fa en una línia encarnatòria— en tria uns que posaran per escrit la seva paraula de vida. Mou llurs facultats d'escriptors. Amb tot, no anul·la la seva personalitat. No és aquest l'estil diví. El Senyor, fidel al seu pla, no destrueix la naturalesa, sinó que l'enlaira i la dignifica. D'aquí que els hagiògrafs són també veritables

autors. Vaja, com la música, que és tota del pianista i del piano!

La Bíblia és, certament i totalment, Paraula de Déu. Però amb els trets de cada redactor. De manera que hom pot descriure la personalitat literària d'aquest, l'estil, la ciència, etc. Els escolàstics els agradava de dir que l'home era la causa instrumental i Déu la causa principal. Afirmando això vindria a ser com quan un escriu. Jo escric tot servint-me d'una estilogràfica o d'una màquina elèctrica. Escric jo, però damunt del paper, d'acord amb l'instrument, hi haurà unes ratlles més o menys gruixudes o uns determinats tipus de lletra. Val a dir que aquest exemple, encara que il·lumina, és imperfecte. Perquè Déu no lleva a l'home ni la voluntat, ni el saber, ni les qualitats. Sí que el mou, respectant-lo, positivament a deixar constància del que Ell vol. El bolígraf o la màquina són, en canvi, plenament passius.

Paraula de Déu

En llegir la Bíblia no estem davant d'una paraula qualsevol, sinó de la del qui és l'únic. Del Creador i del Redemptor. Amb emoció i tremolor hem de resseguir, conseqüentment, els mots bíblics. Amb sentiments d'acció de gràcies i amb obertura. Per tal de captar el disseny de Déu i assimilar el seu voler.

Hom ha de prestar una enorme atenció quan l'Església proclama solemnement la Paraula en l'assemblea litúrgica. La comunitat, aplegada per Déu, l'escolta i, com els israelites al peu del Sinai, acull l'Aliança. S'adona del seu Déu i que ella és el seu Poble. Amb quina delicadesa i cura —amb veritable art— no caldrà que s'afanyin a comunicar l'Escriptura als lectors de les nostres misses i celebracions!

La Bíblia, doncs, perquè no és un llibre qualsevol, té un lloc especial a l'església i a la llar dels cristians. Però, a més a més, s'ha de llegir. Per a trobar-se amb Déu a través de l'experiència d'Israel, dels fets i les paraules de Jesucrist i de l'enardida predicació apostòlica. Penso que, fins i tot, ara que s'apropen les festes de Nadal, la Bíblia podria ser un bon obsequi.

Clarícies

La llengua catalana

La llengua és, categòricament, la base d'un poble i d'una nació. Per damunt de tot cal salvar i mantenir la vida de la llengua. El gran gramàtic i pedagog doctor Pau Ballot i Torres (1747-1821), recollí tota la tradició apologetica sobre la parla catalana característica del segle XVIII i s'inspirà directament en l'Apologia de l'idioma català d'Ignasi Ferreres.

Sobre la llengua catalana, Pau Ballot va escriure, entre altres co-

ses: "Oh llengua rica i en tot apreciable, que per falta de cultura has estat més poc coneguda i celebrada del que per tants títols mereixes! Oh llengua digna de la major estimació i que ens agrada per la seva suavitat, dolcesa, gràcia, varietat i abundància! En l'oratoría té energia i força per persuadir amb eloquència. En la poesia és admirable, aguda i fecunda. I si s'haguessin recollit totes les poesies catalanes, com s'ha fet en la llengua castellana i italiana, no

fóra, en això, inferior a aquestes dues llengües. En la filosofia, en la medicina, en la jurisprudència, en la teologia, no li falta abundància, gravetat i fecundia per explicar-se amb destresa i facilitat".

És bo de pensar que el doctor Pau Ballot, quan acabà del tot la seva gramàtica va escriure: "Pus parla en català, Déu l'in don glòria".

Poesia essencial

Jo crec que, en les coses bàsiques, el poeta fonamental no descriu, ni diverteix, ni testimonia. La paraula poètica revela. Així, doncs, la poesia sembla com una via de coneixement. La poesia com a fil conductor que uneix l'harmonia de l'ésser amb l'harmonia del tot.

A la llarga, tota bona poesia no serà més que una mística. La majoria dels místics cristians han estat poetes. El poeta cal que lluiti fins a trobar els seus orígens, és a dir: un lloc i un temps. Hölderlin va escriure que "l'home és un déu quan somnia i un captaire quan medita".

La paraula poètica no és altra cosa, en definitiva, que música adolorida, música que per ser traspasada per l'experiència humana del dolor —dolor de sentir, dolor de raonar—, es fon en poesia i pensament.

També el somni acompanya els poetes. Un dia, l'admirat líric Tomàs Garcés en el poema "La nit de Sant Joan", va escriure:

"Oblida, Joan. Perfumi la rosa el front pensatiu i la mà. La vida és oblit, i sota la llosa la mort, un etern recordar".

Record i somni, dos mots sovint utilitzats i que ajuden a comprendre la nostra vida. Garcés és de la nissaga de poetes que s'han anat fent entre el treball, la pena, l'amor i el somni. I la seva lírica ha estat, tothora, al servei dels homes.

LEANDRE AMIGÓ

CALENDARI

Diumenge, 28 de desembre. Infraoctava de Nadal. La Sagrada Família. Els Sants Innocents, màrtirs. Sant Abel i santa Domma, verge i màrtir. El sol surt a les 7,17 i es pon a les 4,29. (Hora solar). Festa major a Bellmunt.

Dilluns, 29 de desembre. Sant Tomàs Becket, bisbe màrtir. Sant David, rei, profeta i sant Víctor, màrtir.

Dimarts, 30 de desembre. Sant Mansuet, màrtir; sant Raineri, bisbe i santa Anísia, màrtir. Festa major a Sant Andreu de Palomar (Barcelona).

Dimecres, 31 de desembre. Sant Silvestre, papa. Stes. Coloma, verge màrtir; Melània i Caterina Labouré, verge. Festa major a Centelles, Santa Coloma de Cervelló, Santa Coloma de Gramenet i Santa Coloma de Queralt.

Dijous, 1 de gener de 1987. Solemnitat de Santa Maria Mare de Déu. Sant Concordi i santa Eufrosina, verge. **Dia de la Pau.** Festa major a Serra d'Almós i Siurana d'Empordà.

Divendres, 2 de gener. Sant Basili i sant Gregori Nacianzé, bisbes i doctors. Santa Emma, verge. Festa major a Pont d'Armentera.

Dissabte, 3 de gener. Sant Anter, papa màrtir i santa Genoveva, màrtir.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

28 de desembre. Diumenge. La Sagrada Família. Lectures: Primera, Sir 3,2-6.12-14, S 127, segona Col 3,12-21, tercera Mt 2,13-15. 19-23.

29 de desembre. Dilluns. Lectures: Primera 1 Jo 2,3-11, S 95, segona Lc 2,22-35.

30 de desembre. Dimarts. Lectures: Primera 1 Jo 2,12-17, S 95, segona Lc 2,36-40.

31 de desembre. Dimecres. Lectures: Primera, 1 Jo 2,18-21, S 95, segona Lc 1,1-18.

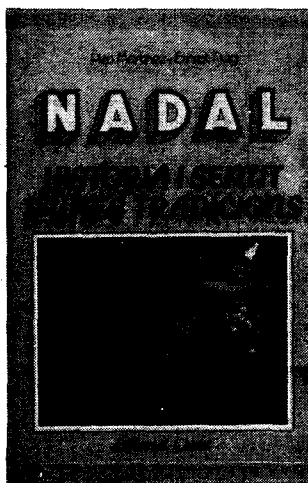
1 de gener. Dijous. Solemnitat de Santa Maria, Mare de Déu. Lectures: Primera, Nm 6,22-27, S 66, segona Ga 4,4-7, tercera Lc 2,16-21.

2 de gener. Divendres. Lectures: Primera, 1 Jo 2,22-28, S 97, segona Jo 1,19-28.

3 de gener. Dissabte. Lectures: Primera, 1 Jo 2,29-3,6, S 97, segona Jo 1,29-34.

claret

Roger de Llúria, 5 - Barcelona-10 - Tel. 301 08 87

NADAL, HISTÒRIA I SENTIT D'UNES TRADICIONS

Pep Martínez - Ernest Puig.

Per què Nadal es celebra pel desembre? Quin significat té el tió? I l'arbre de Nadal? D'on ve el costum de fer pessebres? Per què les innocentades? I el bisbetó? Per què els tortells amb sorpresa? Quin futur té la festa de Nadal?... I, a més a més, materials per a celebrar (textos, rondalles, poesies, escenificacions, cançons) i activitats (com fer el pessebre, una estrella, nadales, figuretes, turró de crocant...). Tot això fa que sigui el:

LLIBRE DE NADAL DE LA FAMÍLIA I DE L'ESCOLA.

Editorial Claret.

CAIXA DE

Per viure bé demà

La Caixa de Pensions li proposa un nou plantejament per al seu futur:

Llibreta Pensió 2000 R

Una pensió creixent

Una pensió vitalícia que augmenta cada any, perquè participa del repartiment de beneficis.

Un estalvi disponible

Els diners que hi destini, els pot recuperar quan vulgui, amb els rendiments corresponents.

Protecció per a la família

Vostè pot triar entre 9 combinacions diferents d'assegurança de vida, segons la seva conveniència.

LA BÍBLIA A L'ABAST

Ha d'entrar el Senyor

(Salm 23 -H.24:-1-2.3-4ab.5-6 R.:cf.7c i 10b)

JOSEP M. ARAGONÈS

Entrada del Messies

El Fill de Déu es fa home i entra al món i a la història dels homes amb tota humilitat. D'aquí a uns dies el contemplarem com un infant acabat de néixer, un nadó com tots els nadons del món: indefens, necessitat de tot, enfrontat ja d'entrada a tot el cúmul de mal que hi ha en el món. El misteri de Nadal ens presentarà Jesús en la humilitat del pessebre. I malgrat aquestes aparences, el qui entra envoltat de silenci i d'humilitat al món, és el rei de la glòria. Ell, Déu en persona, és el qui entra a aquesta mena de santuari on són venerats tots els déus. Més que un santuari és una muntanya de contradiccions i d'iniquitats. Ve precisament a salvar-nos-en. I ens en salvarà des de dins, entrant-hi de ple, fent-se ell mateix, tot i que és absolutament innocent, maledicció. Així la muntanya del món —muntanya de pecat, com la torre de Babel ancestral— esdevindrà la muntanya del Senyor, un recinte sagrat. La maledicció del pecat, Jesús la convertirà en benedicció de gràcia. Serà el misteri pasqual. Abans, però, com tothom qui entra allà on sigui, després de passar el portal, haurà de recórrer pas a pas tot l'espai que es necessita fins a arribar a la cambra més íntima, el santuari. I el santuari, en el cas de Jesús, és l'entrada gloriosa al cel. Nadal, doncs, és el portal humil de Pasqua. El Nadó inicia la gran peregrinació per les misèries de la vida, fins a travessar la mort i ser entronitzat a la dreta del Pare. Ell és l'únic que ha pogut pujar a la muntanya del Senyor i estar-se —dempués amb fermesa— al recinte sagrat (v. 3), perquè té el cor sincer —veu les coses des de l'òptica de Déu— i les mans sense culpa i no confia en els déus falsos (v. 4). Tot ell és de Déu. Més encara, ell mateix és Déu entre nosaltres, i ens obre el camí que mena la humanitat cap a Déu. Així tot el món —la terra i tot el qui s'hi mou, el món i tots els qui l'habiten (v. 1)— esdevé santuari de Déu.

Els deixebles del Messies

El salm que comenten és possiblement una composició recull d'antics poemes. Els vv. 3-6 podrien venir d'un cant de pelegrinatge al temple. Per a presentar-se davant de Jahvè, els pelegrins, mentre es dirigeixen a la muntanya del Senyor —a Sió—, abans de penetrar en el recinte sagrat del temple, fan com una mena d'examen de consciència. Qui pot pujar a la muntanya del Senyor? Qui pot estar-se al recinte sagrat? (v. 3). Davant de Déu no s'hi pot presentar ningú sense tenir consciència del que fa. La pregunta que la comitiva es fa, equival a inquirir sobre si hi ha algú que sigui digne d'entrar a la casa de Déu, de ser el seu hoste. La resposta diu clarament

que el qui pretengui presentar-se davant Déu ha de procurar que el seu obrar s'acordi amb la seva manera de pensar, il·lustrada per la verdadera fe. El qui té el cor sincer —el qui pensa com cal— i les mans sense culpa —per una conducta recta—, que no confia en els déus falsos —que es deixa menar per l'únic Déu i Senyor—. Vet aquí que es demanen als deixebles del Messies, aquelles actituds interiors i exteriors que ell mateix ens ha vingut a mostrar per tal de poder pujar a la muntanya del Senyor —a l'àmbit de la glorificació— i estar-se al recinte sagrat, en comunió amb Déu per sempre. Si el deixeble del Messies adopta aquest capteniment, si se situa en la perspectiva de Déu a l'hora de mirar i de valorar les persones i les coses, compleix la seva voluntat i entra en el seu regne, rebra benediccions del Senyor, rebra els favors del Déu que salva (v. 5). Aquests són precisament els qui cerquen Déu en la seva vida i posen tot el seu goig en el servei fidel de Déu (v. 6).

Himne al Creador

A punt d'entrar el Messies al món, la litúrgia ens fa cantar aquest bell himne al Creador de l'univers (vv. 1-2). El Fill de Déu ha d'entrar en aquest temple del Senyor. Així Jahvè l'ha creat perquè doni aixopluc al seu fill fet home, quan en la plenitud dels temps vingui a centrar-ho tot en ell i a donar sentit ple a la humanitat redi mida del pecat i de la mort. Tot el món és de Déu i d'una manera especial és seva la humanitat. És del Senyor la terra i tot el que s'hi mou, el món i tots els qui l'habiten (v. 1). Ell ho ha fet tot amb seny i mesura, com correspon al gran arquitecte, que ha tret del no-res tot el que existeix i ho ha ordenat meravellosament. Li ha posat els fonaments dins els mars, i les bases, a les fonts dels rius (v. 2). El projecte original de Déu i la seva realització s'han ajustat de meravella. Tot li ha sortit tal com volia. Tot era bo en el principi. Després l'home, amb el seu pecat, ha intentat capgirar-ho tot, retornar la creació al caos. Però l'Esperit de Déu vetllava sobre la seva obra, i amb el poder que li és propi, ho retornava tot al cosmos. Un cosmos nou, eixit de la mort de Crist, el meravellós cosmos de la resurrecció. Com en l'antiga cosmovisió del temps del salmista, el Redemptor que entra ara al món, la terra nova de la salvació es presenta fermament assentada sobre superbs fonaments al pregon de les aigües. La nova creació —la humanitat nova— sorgeix de l'aigua del baptisme fecundada per la Paraula feta home. El temps d'Advent s'acaba. L'alba de Nadal ja apunta. Ha d'entrar el Senyor, el rei de la glòria, l'Emmanuel, que Isaïes ens ha assenyalat en la primera lectura, i que l'àngel de l'evangeli diu a sant Josep que li ha de posar el nom de Jesús, perquè ell salvarà dels pecats el seu poble (Mt 1:21).

centre catòlic

ELS PASTORETS DE SANT VICENÇ DELS HORTS

CENTRE CATÒLIC

Dies: 25 i 28 de desembre del 1986

HORARI COMENÇAMENT:
A dos quarts de sis de la tarda.

ELENC DRAMÀTIC:
Integrat per valuosos elements de formació excel·lent.

ESBART DANSAIRE VICENTÍ:
Notable i sempre aplaudit pel seu art ple d'encís.

ORFEÓ VICENTÍ:
Fermíssima tradició musical que, amb els seus cants, il·lustra l'obra.

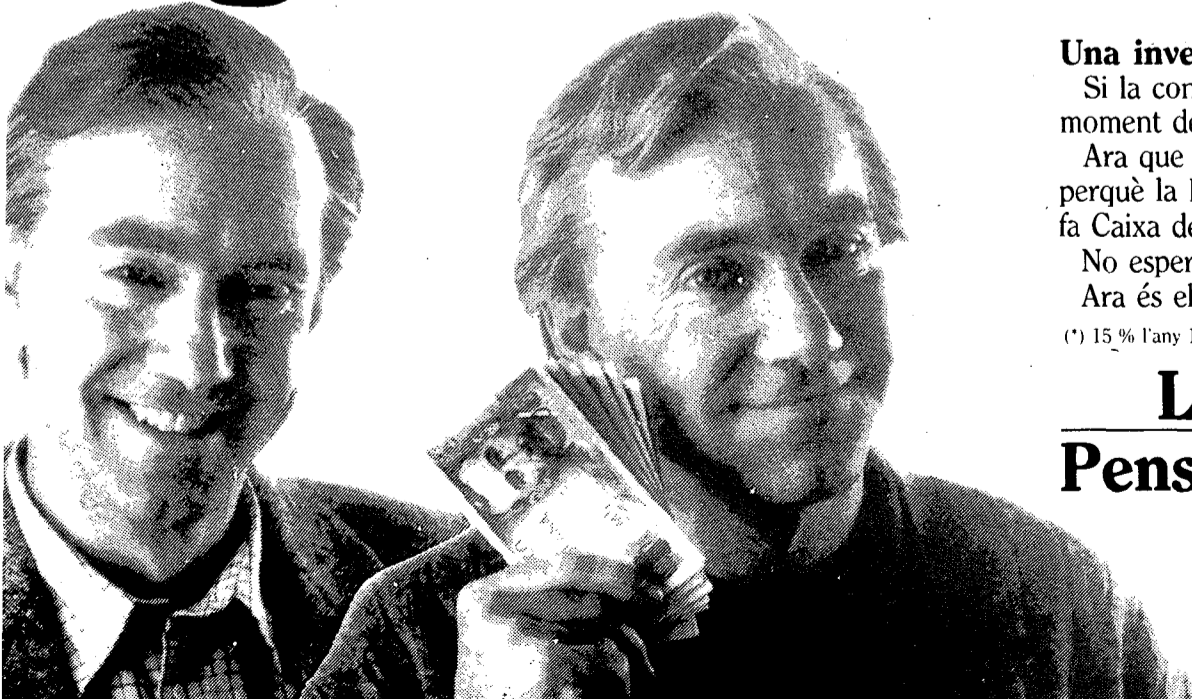
¡UNA GRANDIOSA OBRA QUE REFULGEIX PER TOT EL BAIX LLOBREGAT!

ELS PASTORETS: ¡¡UN LEGÍTIM ORGULL DEL CENTRE CATÒLIC DE SANT VICENÇ DELS HORTS!!

PREUS A L'ABAST DE TOTHOM

ENSIONS

Vingui a "la Caixa" avui

Una inversió que desgrava

Si la constitueix ara, es podrà beneficiar en tot moment de la màxima desgravació fiscal (*).

Ara que hi és a temps, vingui a "la Caixa", perquè la Pensió 2000 R només la fa Caixa de Pensions "la Caixa".

No esperi més.
Ara és el moment.

(*): 15 % l'any 1986 10 % a partir de l'any 1987.

Llibreta Pensió 2000 R

"la Caixa"
CAIXA DE PENSIONES

LA BÍBLIA A L'ABAST

L'alba

Algú ha dit que els textos litúrgics de les tres misses de Nadal volen situar-nos en la perspectiva de tres aspectes diferents d'un mateix i únic misteri: el de la manifestació de Déu en la humanitat de Jesús de Natzaret, més concretament en el misteri del seu naixement. L'antífona d'introducció de la missa de la nit ens fa contemplar la generació eterna del Fill de Déu que es manifesta en l'infant acabat de néixer a Betlem: **El Senyor m'ha dit: Ets el meu fill; avui t'he engendrat** (Salm 2:7). I la melodia gregoriana que acompanya aquesta afirmació divina ens mena pels camins serens de la contemplació. En el començ de la missa del dia, en canvi, el cant gregorià es fa crit d'exultació, perquè **ens ha nascut un noi, ens ha estat donat un fill que porta a l'espatlla la insígnia de príncep. Déu li ha posat aquest nom: Missatger-del-diseñi-de-Déu** (Is 9:6). És el crit esclatant de joia dit a plena llum, per aquells que sense cercar-lo —els gentils— es trobem amb el Salvador nat enmig del món. L'introït de la segona missa de Nadal, tant en el missatge del text com en l'accentuació gregoriana de la melodia que l'emboïlla, és expressió de la joia serena i intensa de la possessió de l'Esperat d'Israel. Segles i més segles d'espera, de sofriments, de lluita, mantenint l'esperança contra tot i contra tothom, malgrat que acabin veient-se com una petita resta, com el mínuscul grup dels pobres de Jahvè, els han portat fins a aquest moment d'intensa felicitat. Ja tenim entre nosaltres el Messies. La nit fosca dels segles s'ha acabat. **Avui brilla una nova llum: la del Senyor que ens ha nascut.** Els fidels respiren a fons, joiosos, i donen gràcies a Déu. Nadal és l'alba de la salva-

Apunta per als justos la llum

(Salm 96 -H.97- : 1 i 6. 11-12)

JOSEP M. ARAGONÈS

ció. Pasqua en serà el dia ple. **Apunta per als justos la llum, i l'alegria per als rectes de cor** (v. 11). El poble de Déu que ha viscut el temps d'Advent, preparant-se per a aquest moment, sentirà i sentirà la joia serena de l'albada. Així que la llum del nou dia venç les tenebres del pecat —el pecat del món i el nostre pecat de cadascú que l'enforteix— el bon cristià diu el seu "A Déu m'encomano", que avui, matinalada de Nadal, té tot el to de salutació joiosa i agraïda al Salvador que ens ha nascut.

La vinguda de Déu

El Senyor és rei (v. 1a). Així comença el nostre salm compost com un himne a la reialesa de Jahvè. El salmista, més que una afirmació estàtica de la dignitat reial de Déu, en fa una proclamació dinàmica. **Regna Jahvè!** Es el crit de Visca el Rei, no únicament pel que és en dignitat, sinó pel que fa: Déu és i fa de rei, regna. Té una voluntat, l'ha revelada als homes i vol que es compleixi. Per això Jesús ens ensenya a demanar al Pare, que es faci la seva voluntat ara i ací amb la mateixa intensitat i puntualitat que es fa en el cel, el regne definitiu i total de Déu vers el qual ens dirigim.

Perquè el Regne de Déu no és quelcom llunyà, inabastable. **El Regne de Déu és a prop** (Llc 10:9). Més encara, de fet el Regne de Déu és ja dintre nostre (Cf. Llc 17:21). Avui, en el misteri de Nadal, podem veure la veritat d'aquestes afirmacions. Déu regna des de la tendresa d'aquest Nadó que som convidats a adorar. És una primera "teofania" —manifestació de Déu— que ens posa en camí cap a d'altres manifestacions de Déu en la nostra vida, i, sobretot, cap a la manifestació darrera, escatològica, que és la que en realitat canta el salmista, fet servir elements d'antigues tradicions bíbliques i sobretot jugant amb els elements descriptius de la teofania del Sinai (vegeu vv. 2-5). El Rei ve a judicar la terra, ell a qui **justícia i raó sostenen el tron** (v. 2b), avergonyirà **tots els idòlatres, els qui es gloriïn en falsos Déus** (v. 7ab). Això serà llavors, als darrers temps. Ara, però, ha vingut el Senyor i en la persona del seu Fill fet nadó dels homes, judica i avergonyeix les nostres vivències idolàtriques. Perquè també nosaltres, els cristians, tenim els nostres ídols, cadascú els seus, als quals ens gloriem de donar culte. A la vista de Jesús infant, hauríem de fer ressonar en la nostra consciència i en la nostra vida el **Feliços**

els pobres de les benaurances. Feliços els qui són tan pobres que ni arriben a tenir ídols de cap mena. Aquests són els qui "veuen" Déu que ve per al judici del món, ja ara, en un infant de bressol.

Celebreu festes

Déu no és cap aigualidor d'alegries i de festes. Com tampoc no és aquest el desig de la pràctica de la vida cristiana. Ben al contrari, som convidats a fer festa. **Justos, celebren festes en honor del Senyor** (v. 12a). Les festes populars d'aquest país nostre són amarades d'aquesta recomanació. Som els "justos", els creients en la salvació de Déu, que portant l'alegria a dintre la deixem desbordar en tot l'àmbit de la nostra vida. Avui és Nadal, diem, i en sortir al carrer felicitem tothom que trobem. Bon Nadal! I vestim el millor que tenim: "Per Nadal, qui res no estrena, res no val". I ens apleguem a casa: "Per Nadal, cada ovella al seu corral". I seiem a taula i fem bones restolines. És la nostra festa. Una festa entranyable. **Ens ha nascut el Senyor.** Hem de procurar, però, no perdre de vista el sentit i el motiu de la nostra festa. El salmista ens adverteix: **Enaltiu el record de la seva santedat** (v. 12b). Vet aquí el que en podríem dir la mística i la moralitat de les nostres festes populars. Festes cristianes. Sempre hi hem de tenir ben present el record de la santedat de Déu, la vivència del regnat de Déu, que **estima els qui odien el mal, guarda la vida dels seus fidels, els deslliura de la mà dels impius** (v. 10). Nadal ha de ser motiu de festa de salvació, d'alliberament, de bondat. Festa d'amor de debò envers tothom. Demostració de fe viscuda. Perquè el Senyor ens ha salvat. **La terra ho celebra, se n'alegren totes les illes** (v. 1).

CULTURA CIENTIFICA

La cèl·lula i la reproducció dels éssers vius

Són ben necis tots aquells homes que s'han quedat amb el desconeixement de Déu i no han estat capaços de descobrir qui és Ell per les coses bones visibles, ni n'han reconegut l'artífex de fixar-se en les obres.

Sav 13,1

31. Els cromosomes

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat
de Teologia de Catalunya

Els "bastonets" descoberts per Walter Flemming el 1882 en el nucli de la cèl·lula, batejats amb el nom de "cromosomes" (=cossos de color), són els orgànuls cel·lulars que contenen l'ADN en les cèl·lules eucariotes. I contenen no tan sols la informació genètica per a la transmissió de les característiques hereditàries, com ja vam dir, sinó també la part viva, directora del funcionament de tota la maquinària cel·lular. És des dels cromosomes que els àcids nucleics transmeten els missatges vitals i fan que la cèl·lula tingui vida de debò, ja que programen quines proteïnes s'han de construir per al funcionament de tot l'organisme. La cosa s'ha anat aclarint molt recentment. Fa només mig segle ningú no hauria sospitat la gran quantitat de reaccions químiques que es realitzen dins de les cèl·lules gràcies als cromosomes.

Composició d'un cromosoma

Un cromosoma no és un simple filament d'àcid nucleic. És cert que de vegades hom anomena cromosoma aquella regió dels bacteris que conté l'ADN, com també el simple filament d'ADN dels virus, però això és per una extensió del llenguatge; els cromosomes pròpia-

ment dits són els d'una cèl·lula eucariota i contenen més coses: sota l'aspecte de cossos cilíndrics més o menys compactes, hi ha una gran quantitat de proteïnes de caràcter bàsic, de les quals les més importants són les **histones**, i en menor quantitat proteïnes àcides. Juntament amb les proteïnes es troben l'ADN i algunes porcions d'ARN. No ha estat cosà fàcil endevinar com estan col·locats uns i altres elements dins de cada cromosoma; les últimes recerques diuen que la doble hèlix o escala de cargol que fa l'ADN rodeja les histones, i no al revés com hom creia més probable fins no fa gaire. Però això no és saber-ho tot; s'ignora encara si l'ADN és totalment sencer al llarg del cromosoma o presenta ruptures, i tampoc no sabem com es formen els piquets que el microscopi electrònic detecta dins dels cromosomes com grans de rosari i que poden passar de 2.000: són acumulacions o enrotllaments de més ADN, o bé és una major quantitat de proteïna la que els fa aparèixer?

Aquests interrogants i altres ens obliguen a afirmar que precisament són els cromosomes els orgànuls cel·lulars que més s'han resistit a l'anàlisi amb el microscopi electrònic. Un detall ben visible, però més aviat enigmàtic en el seu funcionament és la constricció o estrenyiment que tots presenten i que s'ano-

mena **centròmer**, el qual dirigeix el moviment dels cromosomes que la cèl·lula es divideix en la mitosi; i per ell cada cromosoma queda dividit en dues parts, que s'anomenen braços, una a cada banda del centròmer. Si són iguals o gairebé, el cromosoma pren la forma de V, si són desiguals la de J i si el centròmer es troba prop de la punta forma de bastó.

L'enrotllament de l'ADN fa que, en un espai reduïdíssim, n'hi càpiga una gran longitud; és d'uns 170 cm. la suma de la dels continguts en una sola cèl·lula humana que té 46 cromosomes. Tenint en compte que al nostre cos hi ha uns sis bilions de cèl·lules, si poséssim en fila ben estirats els filaments d'ADN d'una persona obtindríem unes 60 vegades la distància que hi ha entre la Terra i el Sol.

La fabricació de les proteïnes

Aquest orgànu tan complicat i del qual encara ens falten coses per saber és el que dirigeix la indústria de les proteïnes dins de la cèl·lula. I com ho pot fer sense moure's de dins el nu-

cli, que està embolcallat d'una membrana, essent així que les proteïnes es fabriquen fora, en el citoplasma? Jacques Monod i François Jacob trobaren la resposta a aquesta pregunta i per això rebieren el premi Nobel de Fisiologia i Medicina el 1965. Demostraren, en efecte, que en el nucli, sota l'acció d'un enzim específic que actua oportunament, un tros d'una cadena simple d'ADN que s'ha separat de la complementària amb la qual componia uns quants esglaons de l'escala, pot fabricar una cadena molecular d'ARN, també complementària, que només serà diferent de l'ADN per tenir ribosa en lloc de desoxirribosa i uracil en comptes de timina, i que emigrarà del nucli a través dels porus de la membrana nuclear per anar a unir-se als **ribosomes** que seran els fabricants de la proteïna segons aquell model d'ARN, que per això fou anomenat ARNm o "ARN missatger" pels biòlegs francesos que el descobriren.

I com pot l'ARNm manar als ribosomes que enllacin els aminoàcids en l'ordre que els té la proteïna que convé fabricar? Ja sabem que els aminoàcids que componen les proteïnes són uns 20 de diferents en total i se n'han d'unir, per formar-ne una, en nombre d'uns centenars o milers. Ara bé els esglaons d'un ADN, o d'un ARN, només són quatre de diferents, dos de

base purínica A i G (adenina i guanina) i dos de pirimidínica C i T o U (citosina i timina, o uracil si és ARN). Com es poden determinar vint possibilitats diferents amb només quatre factors? Doncs molt senzill, la correspondència no serà d'un a un, sinó de tres a un: cada tres esglaons (o sigui tres nucleòtids) determinaran un sol aminoàcid, i així encara sobran possibilitats, perquè amb quatre elements presos de tres en tres es poden formar $4^3 = 64$ ternes diferents i es podrien indicar 64 aminoàcids. El que passa és que hi ha ternes distintes que corresponen a un mateix aminoàcid. Per exemple: tant CGA, com CGG, com CGT i CGC manen prendre l'alanina. I per una altra banda hi ha ternes que no faran res més que ordenar que es deturi la producció.

Així, doncs, si la cèl·lula necessita fabricar una proteïna composta de 200 aminoàcids, l'ARNm serà una cadena de 603 nucleòtids, corresponents a una part de la cadena de l'ADN d'un cromosoma, que passant per un ribosoma, amb un mecanisme que explicarem més endavant, anirà agafant, a cada tres, un aminoàcid, fins a 200, que el ribosoma enllacará, i els tres últims diran prou i quedarà feta la proteïna que la cèl·lula "volia"; i aquest procés es fa amb pocs segons. Una autèntica meravella!

Els Pastorets han assolit un nivell de qualitat molt alt.

Els Pastorets de Calaf, la tradició d'un poble

Hom podria dir que l'ambient propi de cada poble és l'origen de les seves tradicions, però que alhora les tradicions dels pobles ajuden a conservar i perpetuar el seu ambient.

L'any 1926, una joventut entusiasta que ja feia teatre des de feia un temps, van buscar amb afany la possibilitat de lligar aquesta afeció amb l'ideal cristià que tan viu era aleshores. I com la iniciativa era del jovent, és normal que es fixessin més en la imatge amorosida, tendra i pacificadora del naixement al Portal de Betlem. D'ací a ELS PASTORETS només calgué un pas.

El pas fou fet amb l'entusiasme i sense regateigs. Aquell jovent, amb l'ajut i amb l'experiència de gent gran, el Nadal de 1926,

aconseguien fer la primera representació d'ELS PASTORETS DE CALAF.

Una primera representació curulla d'emocions i d'incertituds, i que gairebé podríem qualificar de miraculosa, car ni el marc oferia condicions acceptables ni el local estava equipat amb prou elements tècnics per a poder portar a terme una representació d'ELS PASTORETS, de Josep Me Folch i Torres, que si bé són, literàriament parlant, senzills i planers, estan plens d'una imaginació, fantasia i varietats realment envejables. Però se'n van sortir.

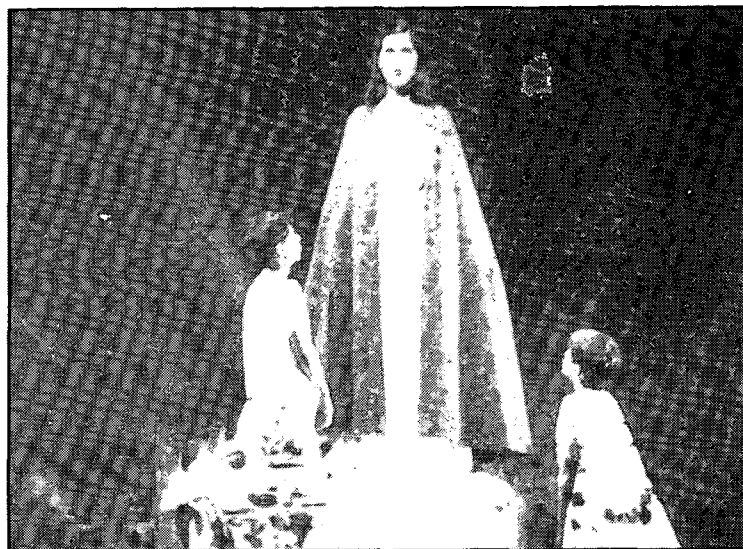
L'esforç realitzat per tal de poder fer aquesta primera representació no es podia malmetre, i així fou, com s'anà representant aquest espectacle fins que esdevingué

una tradició, un costum anyal.

Fa ara deu anys que van estrenar un local, dotat de tots els elements tècnics per a dur a terme els Pastorets de Calaf, amb un escenari de 200 metres quadrats, i una capacitat a platea de 800 butaques, per tal de representar el nou espectacle.

Un espectacle eminentment català

El plantejament inicial era de fer un espectacle absolutament digne, defugint de tota carrincloneria. Tinguem present que ELS PASTORETS és un espectacle eminentment infantil, però no volíem que fos infantísta. Volíem evitar el maniqueisme en la mesura

És un espectacle infantil però no "infantísta".

ra que fos possible. Volíem defugir el cromó i cercar una interpretació naturalista i una escenografia realista tant com fos possible. ELS PASTORETS és un espectacle eminentment català; per això volíem potenciar al màxim l'esperit de "país" i calia que tothom ho entengués així: paisatges, música, tot havia de traspuar tradicions de casa nostra.

ELS PASTORETS d'ara és un fidel reflex d'aquelles premisses que es van marcar en un principi i que acabem d'explicar. Tot, des de la decoració, il·luminació i interpretació, passant per la música coreografia, etc., respira l'esperit català sense desdir-se, però, de la visió cristiana i fantàstica dels primers promotors d'ELS PASTORETS DE CALAF.

Aquest segon període d'ELS PASTORETS, malgrat els seixanta anys de tradició que els avalen, a causa de la gran varietat d'elements decoratius, la complexitat de l'espectacle, l'enorme varietat de llum, so, i efectes especials i, principalment, la integra-

ció de nombros personal nou —es compta amb més de dos-cents cinquanta col·laboradors— ha tingut, al llarg dels deu anys d'existència, diferents etapes. Una primera etapa de dos anys de durada, de composició de lloc i presa de posició de l'espectacle. Una segona etapa de consolidació. I una tercera etapa de relançament envers tot possible espectador de PASTORETS d'arreu de Catalunya. En aquests deu anys ELS PASTORETS han sofert modificacions per tal d'aconseguir com sempre una millor presentació, fins al punt que creiem de poder-nos incloure des d'ara, entre els espectacles tradicionals catalans més qualificats.

Tota aquesta activitat és un símptoma que ELS PASTORETS DE CALAF, han assolit un nivell de qualitat i popularitat molt alt, cosa que constitueix un bon estímul per a poder seguir treballant. Des de Nadal i fins al vuit de febrer, cada diumenge, a les 5 de la tarda es podrà constatar i gaudir de les representacions calafines.

ARA, TAMBÉ EN CATALÀ!

- Devocionari pràctic
- Síntesi de la fe
- Punts de doctrina (per a catequesi elemental i mitjana)
- Il·lustrat a color

«Et donaré les claus del Regne del Cel, tot allò que lliguis a la terra quedarà lligat al cel, i tot allò que hi deslliguis a la terra, quedarà deslligat al cel» (Mt. 16,19).

«Ja heu començat a recollir els primers fruits: una família veïna, que no practicaven, han tornat a anar a Missa i s'han confessat després de llegir LA NOSTRA SALVACIÓ.»

UN PARE DE FAMÍLIA

«N'envio un exemplar gratuït a totes les famílies de la meua parròquia. Els atc que el llegixin, que així sabran quina és la formació religiosa que dono als seus fills.»

UN RECTOR D'UNA PARRÒQUIA RURAL

«Agraeixo la tramesa del llibre LA NOSTRA SALVACIÓ. Espero que faci molt de bé entre els fidels.»

MONSINYOR MARIUS TAGLIAFERRI, NUNCI APOSTÒLIC DEL PAPA A ESPANYA

«Es molt oportú per a instruir i catequitzar. La presentació del llibre és esplèndida.»

FULL DOMINICAL, ARQUEBISBAT DE BARCELONA

LA NOSTRA SALVACIÓ
DEVOCIONARI PRÀCTIC I SÍNTESI DE LA FE

Edita: Revista AVE MARIA

Preu: 300 ptes. (amb I.V.A.)
Es fa un descompte especial del 30% per 25 exemplars o més
Distribuidora Balmes, S.A.
C/. Duràn i Bas, 11
08001 Barcelona - Telèfon (93) 317 94 43

Un grup de joves catalans participa en un seminari sobre la seva obra

Maritain, ferment de reflexió cristiana

L'Institut Internacional "Jacques Maritain" amb seu a Roma, va ésser fundat el 1974 per iniciativa d'un grup internacional d'intel·lectuals relacionats, en diversos camps, amb les ensenyances del filòsof francès. Des del seu inici, l'Institut ha volgut presentar-se com un centre obert, d'elaboració cultural, sensible al diàleg dels plantejaments contemporanis, i particularment interessat a promoure la difusió del pensament personalista i comunitari d'inspiració cristiana, a favor del desenvolupament integral de l'home.

En l'actualitat, l'Institut coordina més de deu seccions nacionals, establertes a diferents països d'Europa, d'Amèrica llatina i d'Amèrica del Nord. A Catalunya promou el seu treball el "Centre d'Estudis Carles Cardó"; associació que, basada també en la filosofia d'inspiració personalista, té com a finalitat la de realitzar una tasca cultural de reflexió i recerca sobre la societat catalana d'avui i el seu entroncament amb el món actual.

De cara a l'activitat d'investigació i formació, l'Institut disposa del "Centre d'Estudis i Recerques de Praglia" (Pàdua), on es desenvolupen regularment cursos de formació, seminaris, col·loquis, debats i projectes de treball sobre temes específics i interdisciplinaris. És precisament en aquest magnífic lloc de trobada on s'ha celebrat recentment amb motiu

del 50 aniversari d'Humanisme integral —una de les obres més significatives de J. Maritain— el seminari europeu "Introducció al pensament de J. Maritain", en el qual fou rellevant l'assistència d'un nombros grup de joves catalans vinculats al "Centre d'Estudis Carles Cardó".

Destacat pensador cristià

Jacques Maritain (París 1882 - Toulouse 1973) és, juntament amb E. Mounier, un dels pensadors més destacats en el corrent del personalisme cristià d'aquest segle. La seva filosofia recull el valuós llegat del tomisme tradicional en els aspectes filosòfico-teològics i suposa una nova formulació en l'àmbit polític-social. L'"humanisme integral" que proposa, és un humanisme heroic, perquè obrint l'home a la transcendència, madura en ell quelcom més que el purament humà; teocèntric, en tant que reconeix que Déu és el centre de l'home; personalista, en tant que afirma que l'home és una persona, un fi amb un valor en si mateix, i mai un mitjà; comunitari, en fi, perquè demana als homes treballar per una comunitat fraterna i pel bé comú d'aquesta comunitat.

En l'obertura dels treballs —bàsicament ponències a càrrec de reconeguts professors universitaris— A. Pavan, director del Centre de Praglia, subratllà que

l'Institut no és un institut de maritainians sinó d'uns homes que reconeixen en Maritain un gran impuls històric de la cultura de la mediació entre el temporal i l'espiritual. Remarcà, també, la necessitat d'ésser ben conscients que l'esforç de Maritain s'inseria en una determinada situació històrica i que avui no podem limitar-nos a una simple repetició. L'estudi de Maritain ens ofereix sobretot un mètode, i és aquest mètode el que pot servir d'orientació a les respostes que hem de construir davant de les dificultats de la nostra situació actual.

Una de les conferències més interessants fou la del professor E. Berti, de la Universitat de Pàdua, sobre la concepció de la història de J. Maritain i les seves conseqüències polítiques. Hom parlà de l'"ideal històric concret" que Maritain teoritzava, el de la "nova cristiandat".

Un ordre comunitari, personalista, pluralista i vitalment cristià que reconeix en el bé comú temporal un fi intermedi orientat vers al sobrenatural. Donat que —com assenyala A. Pavan, també en una brillant conferència— Maritain manifesta la seva confiança en l'acció lliure i creativa dels homes i en llur protagonisme en la construcció del seu propi demà, encoratja tots els cristians a treballar per aquest ideal històric concret i, en general, per fer passar

una refracció real de l'Evangeli a l'ordre cultural i temporal.

Font tomista i preocupació pel temporal

El professor Andre Milano, de la Facultat de Teologia de Nàpols, exposà la font tomista del pensament maritainià. Contràriament a concepcions historicistes del coneixement i del saber, Maritain sosté que la veritat no passa, que no es dilueix en la història, que hi ha valor i adquisicions que són eternals. Giorgio Campanini, de la Universitat de Parme, distingí tres etapes en la producció intel·lectual de Maritain: Una primera fase, caracteritzada per la polèmica amb la "modernitat", que va de la conversió al catolicisme (1906) a la condemna de l'Action française (1926); una segona fase, caracteritzada per la preocupació político-social, que s'obra amb *Primauté du spirituel* (1927) i que es conclou amb *Man and the State* (1951); i una tercera fase que agafa els darrers vint anys de la vida del filòsof i que es caracteritza per una atenció especial vers la problemàtica filosòfica i teològica, on cal destacar *Le Paysan de la Garonne* (1966). El professor Campanini donà importància a la ruptura amb l'Action française en quan suposà l'inici d'una elaboració pròpia de filosofia política, i subratllà, per altra banda, que aquesta reflexió política ana-

va dirigida, en molt bona part, a donar una resposta a situacions concretes de la seva època. Al respecte és de remarcar el memorable escrit *De la guerre sainte* (1937) en el qual pren posició contra la ideologia de la "cruzada" mantinguda per sectors catòlics espanyols en ocasió de la revolta de Franco. Finalment, en relació amb la biografia intel·lectual, Attilio Danese, de la Universitat de Teranno, parlà de les relacions entre les dues figures fonamentals del personalisme: J. Maritain i E. Mounier, relació que estigué centrada especialment en la revista *Esprit*. En llegir llurs escrits se'ns fan palesos dos estils diversos de pensament però amb un fons de convergència. Ambdós, sense negar el valor intrínsec de la democràcia, es mostren crítics davant de les democràcies liberals dels seus temps. Estaven d'acord que per aconseguir una autèntica democràcia calia el retorn al sentit de la persona i la teorització d'una societat personalista i comunitària. Pel que fa al paper de l'estat, coincidien a afirmar que aquest no està per sobre ni de les nacions ni de les persones, sinó al seu servei.

JOSEP Me ESQUIROL
I CALAF
(Secretari del "Centre d'Estudis Carles Cardó")
XAVIER CLEMENTE
I HERNÁNDEZ

ELS PASTORETS

DEL CASAL CLARET

REPRESENTACIONS:

Desembre del 1986

dia 21, diumenge, a les 18 h.

dia de NADAL, a les 22 h.

dia 28, diumenge, a les 18 h.

Gener del 1987

dia 4, diumenge, a les 18 h.

dia 11, diumenge, a les 18 h.

dia 18, diumenge, a les 18 h.

Entrades: 325 ptes.
Infants i tercera edat: 250 ptes.

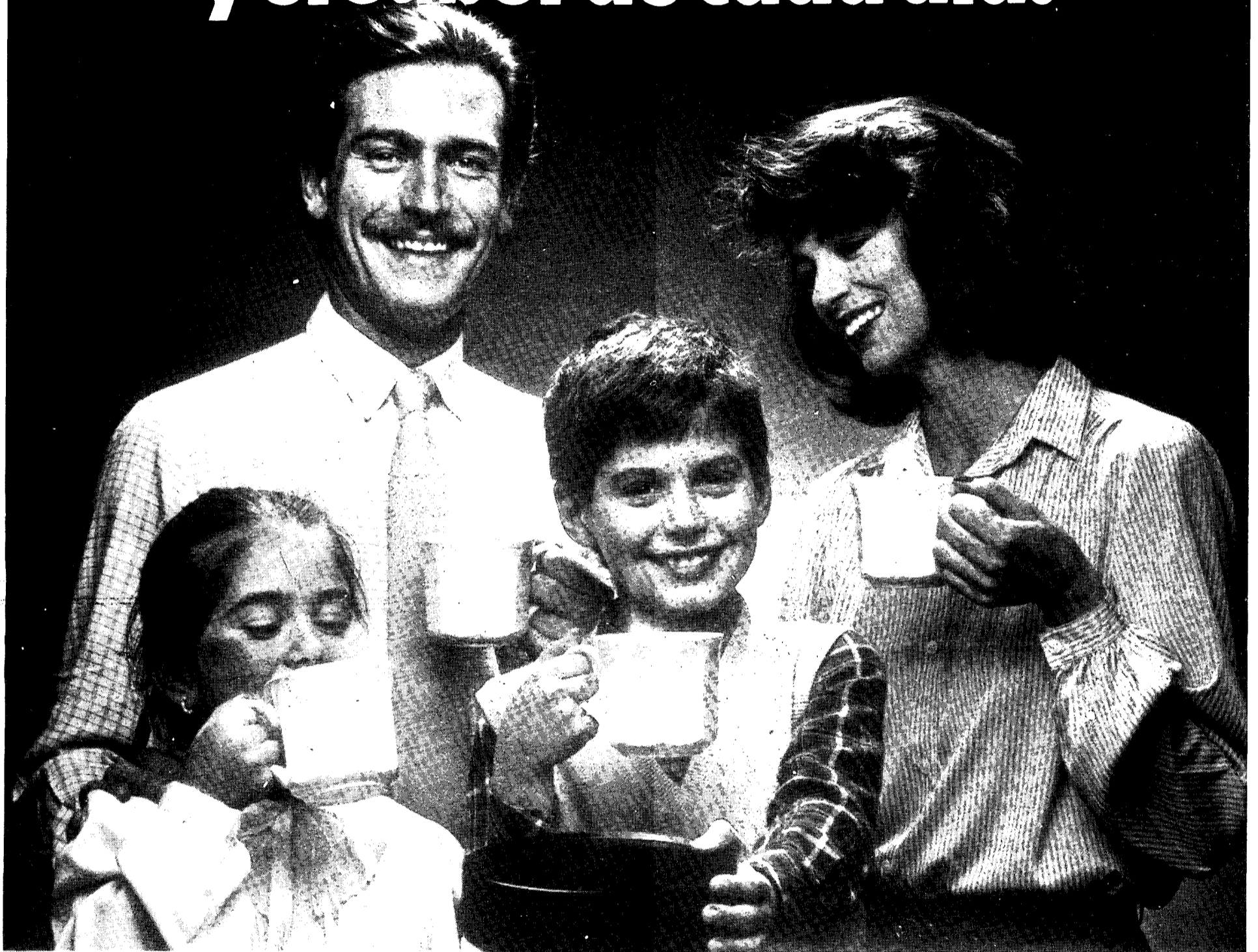
Podeu reservar les localitats des de dues hores abans de la representació.
Telèf. 258 87 84.

TEXT: OVNIS I DIMONIS d'Anton M.^o Vilarrubias i Codina

GRUP JUVENIL DE TEATRE: CASAL CLARET. C/. Nàpols, 350. 08025 BARCELONA

Metro IV (Joanic). Autobusos 15, 20, 21, 39, 45, 47, 55 (entre P. Claret i Travessera de Gràcia)

**Compartir juntos la energía
y el sabor de cada día.**

NUTREXPA

te ayuda con fuerza

Amanida Chutney

3 pomes enciam trinxat petit
 1 llimona salsa chutney
 4 pastanagues grans salsa Perrins
 3 alvocat oli i sal

Trinxeu l'enciam molt petit. Ratlleu les pomes fines i tot seguit tireu-hi el suc de llimona remenant-ho bé. Talleu els alvocats a tires fines. Barregeu l'enciam, les pomes i les pastanagues (reserveu una mica de pastanaga per l'ornament).

Salsa: 2 cullerades de salsa Chutney, 1 de salsa Perrins barrejat amb oli i una mica de sal, bateu-lo una estona per unir-ho bé.

Col·loqueu-ho tot en una pila en el centre d'una plata, els alvocats al voltant i a sobre un grapat de pastanagues i amaniu-ho amb la salsa.

Llenguado amb salmó i crema al Cava

5 o 6 llenguados 1 llimona 250 cc. de xampany 2 rovells d'ou
 150 gr. salmó fumat 150 gr. nata 100 gr. mantega 1 cullerada farina

Compreu uns llenguados de 1/4 de kg. més o menys, feu-ne 4 filets de cada un, dobleu els filets per la meitat, posant al mig una làmina de salmó fumat, tireu-hi molt poca sal, perquè el salmó és fort.

Poseu 50 gr. de mantega en una cassola i poseu els filets de llenguado; deixeu-los fer xup-xup a foc lent, doneu-los la volta, després tireu el suc de mitja llimona i el xampany sec.

Deixeu-ho coure fins que el peix estigui blanc (uns 8 o 10 minuts). Traieu aleshores els filets i col·loqueu-los en una plata de servir que resisteixi el forn, escorreu-los bé. Deixeu el suc de la cassola que vagi reduint-se fins a quedar una mica espès,

col·loqueu-lo aleshores en un cassó més petit.

En un cassó poseu una cullerada gran de mantega i una de farina, trebal·leu-ho sobre foc suau per unir-ho bé, afegiu el suc del peix colat i 2 rovells d'ou, batent amb força perquè no s'agrumollin, després els 150 gr. de nata o crema de llet removeu una estona amb una cullera de fusta a foc molt suau, fins que quedi espès.

Cobriu amb la salsa els llenguados, poseu trossets de mantega i gratineu-los lleugerament.

Adorneu amb un bordó de puré de patata o amb triangles de pa fregit.

Gall dindi farcit amb castanyes a l'Oporto

1 gall dindi d'uns 4 o 5 kgs. 250 gr. llard
 3/4 kg. de castanyes rostides 1/2 kg. carn picada de porc
 3 ous 1/2 kg. carn picada de vedella
 200 c.c. vi d'Oporto 100 gr. de foie-gras
 100 gr. pernil "serrano" tallat gruixut

Socarrimeu i netegeu el gall dindi, aixugueu-ho amb un drap, tireu-li la sal i el pebre, fent-li massatge perquè penetri bé.

Escalduu i peleu les castanyes, fregiu-les amb una mica de llard i després tireu-hi un raquet d'Oporto.

Poseu les carns picades en un recipient, tireu-hi la sal i el pebre, afegiu-hi els 3 ous sencers, el foie gras i el pernil tallat a trossets, trebal·leu-lo durant una estona per unir-ho bé, tireu-hi un raquet d'Oporto i després les castanyes preparades. Farcieu el gall dindi i cosiu amb perllé les obertures. Poseu-lo a rostir amb llard i oli a foc suau i tapat amb un paper d'alumini perquè no es cogui massa, perquè ha de coure de 3, a 3 hores i mitja; de tant en tant tireu-li el llard per sobre, quan estigui llest afegiu l'Oporto i deixeu-lo coure una mica més. Per servir-lo poseu-lo en la plata i coleu la salsa per servir-la en salsera. Es pot acompanyar amb compota de poma.

MARIA GLORIA MUNTAÑOLA

Cuina Nadalena

Llom amb salsa de nous

1 kg. llom de vedella 100 gr. de mantega
 1 vaseta de xerès sec 100 gr. de nous
 1 ampolla de crema de llet 1 ceba
 1 copeta de conyac julivert i llorer

Poseu el llom en adob, el dia anterior amb el xerès sec, una ceba filatejada, tres cullerades d'oli, una mica de julivert i una fulleta de llorer. L'endemà traieu el llom i escorreu-lo, tireu-hi la sal i el pebre, lligueu-lo amb un cordillet.

Poseu 50 gr. de mantega i oli en una cassola, daureu-hi el llom, amb foc viu; quan estigui completament daurat, fora el foc, afegiu el suc de l'adob i deixeu-lo coure a poc a poc i tapat uns 20 o 25 minuts (segons mida), els darrers 5 minuts, destapeu-lo i poseu-lo altre cop a foc viu.

Deslligueu el llom i poseu-lo en la plata de servir, cobriu-lo amb una lleugera capa de caramel, on s'hi enganxaran 10 o 12 mitges nous.

Caramel: 3 cullerades de sucre amb unes gotes de llimona.

Salsa de nous: Trinxeu bé les nous sobre-res. Poseu 50 gr. de mantega i les nous trinxades; afegiu la copeta de conyac i una mica de salsa de coure la carn.

Rectifiqueu: de sal i pebre, després afegiu la crema de llet batent sobre foc suau durant uns moments.

EXPOSICIÓ D'ART DE XINA I JAPÓ

Presentada per les missioneres franciscanes. Romandrà oberta fins el 6 de gener.

Horari de visita: de 12 a 14 i de 18 a 20 feiners.
 i de 12 a 14 i de 18 a 21 festius.

El 25 de desembre a causa de la festivitat solemne del dia, estarà tancada.

Els objectes exposats poden ser adquirits pel donatiu que se senyala a benefici del Tercer Món.

C/ Calaf, 13. Tel. 209 17 89.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si se encuentra solo o sola, busque su pareja seriamente. Servicio de psicología ordenador y vídeo, dirigido por psicóloga colegiada.

COSM Ecuador, 53, entl. 4ª
 Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
 Ref. concertar entrevista.

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIAI

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les fèries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sínode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11 x 17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Impres a dues tintes Enquadernació de simil-pell - P.V.P. (amb IVA), 5.150 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

Les pells de Christian

De molt bella i selectiva podem qualificar la recent col·lecció de peces de pell que el gran creador Christian ha presentat a la premsa especialitzada en els seus salons de Barcelona.

Es tracta d'un producte etern que a través del temps

no solament ha evolucionat en disseny sinó que també ha millorat en qualitat gràcies a les noves tècniques més depurades, que aquest creador coneix a la perfecció.

Les peces femenines que ocuparen un lloc destacat i

preferent en tota la col·lecció, es presentaren folgades, molt soltes i envoltants, com a resultat d'uns dissenys altament acurats. A voltes els baixos es recullen en ample franja que sosté lleugers frunzits, mentre que les espatlles continuen mantenint-se molt importants, igual que les mànigues, a voltes de tall raglan, a voltes muntades sobre sisos molt baixes i profundes. Punys gairebé sempre amb gira.

Gran varietat de colls, que van des del camiser, al de tall mariner o al més gran i envoltant, sense oblidar-nos del coll smoking que es presenta llargades fins a la cintura.

Peces molt elaborades amb la presència sempre grata del visó treballat en totes direccions, buscant en molts casos, oposicions de tall i muntatge, oferint lluentors distintes però sempre de bells resultats.

Molts contrastos deguts als canvis de densitat del cabell que es contraposen buscant efectes de gran qualitat per la seva bona elaboració en peces que juguem amb l'experiència de dibuixos molt variats.

Jaquetó tres quarts amb caputxa, el qual ha estat realitzat en castor "bourbon". Interior de la caputxa i vistès en "petit gris".

La col·lecció, ve composta per diversos apartats a més de la peça específicament femenina, entre els quals destaquem una línia jove a base de brusa i conjunt, així com de gracioses armilles de pell contrastada.

Conjunts per a neu, amb la presència de pells blanques de pèl llarg de gran qualitat, plenes de confort i elegància. I, per últim, peces masculines incorpora-

des a la col·lecció a base de napes "noisette" folrades de visó i presència de un jaquetó reversible d'astracan negre combinat amb ant beix.

Resumint, una col·lecció molt escollida, que ha sabut combinar diverses línies de moda amb una preferent inclinació per la peça de dona que en aquest cas, es presentà eminentment femenina i elegant.

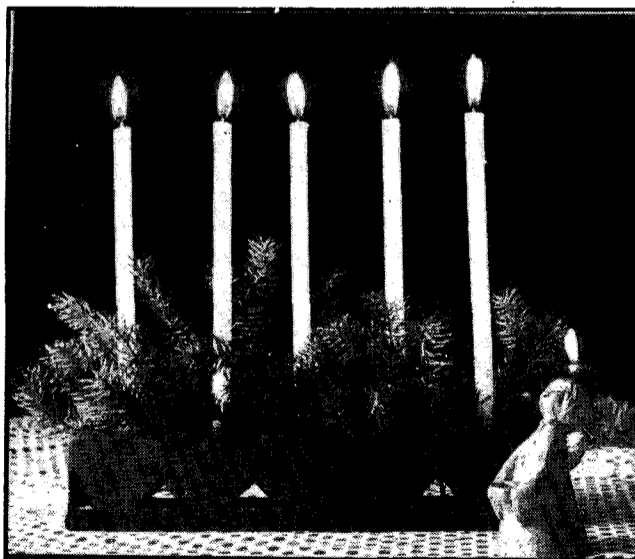
MARÍA JOSÉ EJARQUE

Abric de llarg midi, realitzat en swakara color marron, que combina amb napa repuntada en un efecte encoixinat. Armilla en swakara en joc.

Nadal i flors

Ornamentació de la llar

El mes de desembre té un magnetisme gairebé màgic per la importància de les festes que s'hi esdevenen.

Cada any, en arribar el desembre s'inventen mil filigranes noves, i s'adorna la terra per transmetre entre llums aquell missatge de "Pau als homes de bona voluntat".

La nostra llar ha d'estar a l'altura de les circumstàncies i tota la casa de festa! Pessebre, avet, menús, adornaments, entre tots procurarem instal·lar el Pessebre,

confeccionar adornaments, imaginació i a fer feina.

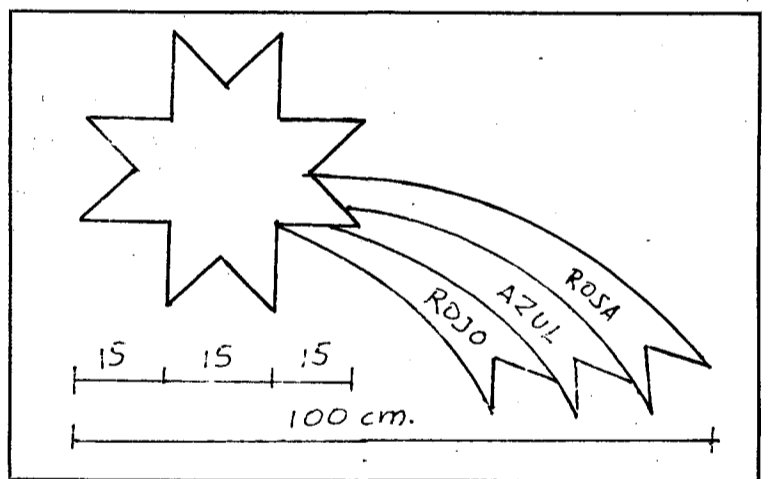
Primer el Pessebre, escorça de pi per simular muntanyes, molsa i líquens del sòl; al voltant de Maria, Josep i el Nen Jesús hi posarem amb cura pobles, rius, bugaderes i pastors.

Recobrirem l'avet de brillants peylls, aquest any amb tul "il·lusió" tires de tul vermell, llaços de cartolina, ninots de tela Papa Noël, pomes i boles vermelles en "papier maché", flors blanques seques.

Un altre arbre diferent —l'arbre natural se li claven poinsetias de tela, vesc, maduixes de plàstic.

Qualsevol lloc es veurà embellit amb la presència d'un test amb la Flor de Pasqua (Euphobia-Fonsettia), per mantenir el seu color, cal donar-li molt llum, però mai a l'acció directa del sol.

Un ornament per a la porta: subjecteu dues branques de grèvol una més llarga que l'altra i dues d'avet (poden ser de plàstic), lligueu-les amb un filferro. A l'extrem d'aquest s'hi fa una anella

per poder penjar-lo amb un clau a la porta. A dues pinyes se'ls passa un filferro per la base, fent cercle i després torçant els extrems fins a formar-ne un de sol, es col·loquen a diferent alçada, a fi que els ornaments no quedin simètrics. Es col·loquen quatre boles vermelles, que també es poden substituir per pomes. El nuat amb filferro també es tapa nuat (una gran llaçada. La resta dels extrems de les branques es tallen deixant les quatre al mateix nivell.

També per a la porta d'entrada donant la benvinguda als invitats dibuixeu un estel gran sobre una cartolina blanca, pinteu-la després de vermell, rosa i plata, retalleu-la i fixeu-la a la porta amb xinxetes.

Amb un motiu tan senzill com una pinya podeu aconseguir infinitat d'ornaments; un grup de pinyes, poden marcar la pauta en un Pessebre rústic, s'agrupen per mides, les més altes com a fons i entre elles el Naixement; col·loqueu llums elèctriques en blanc i blau.

Arbres daurats, en paper blon-

da daurat, són molt bonics i animen la taula i si es prepara tipus bufet, la idea resulta original. Pot ser paper blonda daurat o si es blanc es pinta amb spray daurat, es retallen cons de diferents amplades i una vegada acabats, es col·loquen uns damunt d'altres de manera que el con més ample faci de base.

La taula de Nadal és el focus d'un ambient simpàtic i acollidor, ha d'estar amb harmonia amb la resta de la casa, podem unir amb encert els materials, els colors i encara que la vaixella sigui la de cada dia, sempre pots embolcallar-la amb un aire màgic amb les espelmes, les pinyes o simplement un centre de branques i fruits secs.

Al caliu d'aquest escenari familiar hi acuden cada any, familiars i amics i és bonic que hi trobin, el sabor del Nadal i també, perquè no —la sorpresa d'una certa sofisticació— perquè el caliu del Nadal va per dins, però...! quina oportunitat per compartir amb els altres!

MARÍA TERESA DACHS

COSTUMS I TRADICIONS

Pels Innocents toquen a descasar-se

ESTEVE BUSQUETS i MOLAS

Entre Nadal i Reis hi ha diades interessants dins el calendari i que són causa —o ho han estat— de costums curiosos. D'entre tals diades s'hi troba la dels Sants Innocents.

D'alguns costums o innocentades d'aital dia, ja n'hem parlat altres cops. Amb tot, potser n'hi ha de poc conegudes com la de l'estel d'Orient que va guiar els Mags a Betlem.

De bell antuvi sembla que no tingui res a veure amb els Innocents. Llevat, és clar, de què aqueixos foren immolats justament perquè els Mags no varen informar Herodes d'on havia nat Jesús. Però és que segons creien els nostres avis, l'estel surt justament la nit dels Innocents, damunt Balam, a l'Àràbia, com succeí en el temps de la Nativitat. Era un estel com els altres, però més lluminós que no s'apagà ni de nit ni de dia i guià els reis fins que, en arribar a Betlem, llençà un raig de llum, o cua fluorescent, perpendicular damunt l'indret on havia nascut el Fill de Déu.

Encara avui, segons creença popular, es pot oviar a l'Orient al punt de mitja nit. Brilla fins el dia dels Reis i ho farà mentre en el món hi hagi fe i caritat cristianes. Quan s'apagui, serà la fi del món.

Una creença menys piadosa, però molt pintoresca és la que corria per Barcelona temps era temps. Hom assegurava que cada set anys, en alguna de les parròquies de la ciutat, la campana major es posava a tocar to-

ta sola a la mitjanit. No era la campana que donava les hores, però aquella nit sí que ho feia. El fet de llençar-se al vol sense que el campaner hi intervingués, volia dir que en aquella parròquia descasaven. O sigui, que mentre tocaven les dotze batallades, els matrimonis que volguessin descasar-se, ho podien fer.

Calia, però, donar-se pressa. El sacerdot havia de llegir les oracions a l'inrevès, els "núvis" havien de treure's l'anell i els ciris havien de cremar de cap per avall.

Com que el fet passava cada set anys, l'any que tocava, els rectors de totes les parròquies de la ciutat vetllaven i amb la porta dels temples oberta, esperaven al peu de l'altar, revestits, per si la seva era la parròquia escollida. Qui ho escollia o determinava és un misteri encara no escatit. De la mateixa manera no se sap ningú que s'hagués descasat d'aquella guisa.

I ja que hem parlat dels ciris de cap per avall, diguem que entre els fadrins de la pagesia alacantina més propera a l'Aragó hi havia el costum el dia dels Sants Innocents d'anar a missa i, a la sortida, amb atxes i ciris de cap per avall fer una col·lecta pel culte als Sants Innocents car existien confraries sota aital advocació, com també a Catalunya.

Si descasar-se sí, casar-se no. És a dir, a la nostra terra hi ha comarques on diuen que el dia dels Innocents no es poden fer casaments, ni bateigs, ni estrenar roba o calçat ni emprendre cap negoci, ni empresa per poca importància que tingui.

NOTICIARI CULTURAL

Destrossat a Sobremunt (Osona) un cementiri del segle VII

Per tal d'ampliar un camp de conreu de la finca "Conjunta", al terme de Sant Martí de Sobremunt, una màquina eruga aterrà un cementiri que segons l'historiador Antoni Pladevall pot ser del segle VII. Una sèrie de tombes en les que s'han trobat diferents ossos i lloses llindants al camí que va a l'ermita de Santa Llúcia. Un arquitecte de la Generalitat va anar a l'ermita de Santa Llúcia a veure les obres de reconstrucció i es va adonar que una màquina estava maniobrant sobre aquest cementiri, en el que s'havien fet alguns treballs de recerca per tal d'esbrinar la seva antiguitat. Tot seguit es va informar el Servei d'Arqueologia de la Generalitat i, posats en contacte amb l'amo dels terrenys, se'l va advertir que podia ser sancionat amb una multa que podria ascendir a vint-i-cinc milions de pessetes.

De moment, el cementiri ha quedat aterrat, i en espera del que dictaminin els tècnics, s'ha prohibit que hi passi cap més màquina o tractor per sobre.

Veredictes del IV Concurs sobre Història de la Catalunya Cinematogràfica

Els membres del Jurat del Quart Concurs de Treballs Escrits sobre HISTÒRIA DE LA CATALUNYA CINEMATogràfica, constituït per el senyor Miquel Porter i Moix, professor de la Universitat de Barcelona; el senyor Joan Fuster i Sobrepere, director de L'Avenç. Revista d'Història; el senyor Àngel Quintana i Morraja, crític de cinema a Punt Diari i dirigent del cine-club Torroellenc (Torroella de Montgrí), emeteren el següent veredictes, per unanimitat, una volta examinats els cinc treballs presentats a concurs:

1. Atorgar el primer premi, dotat amb 75.000 pessetes, al treball "Les avantguardes catalanes, i el seu context cultural, enfront del cinema. Textos i teories: 1917-1931", de JOAN M. MINGUET i BATLLORI, de Cornellà de Llobregat, per l'interès i profunditat

amb què tracta un tema especialment significatiu.

2. Declarar deserts el segon i tercer premis, tenint en compte que els altres treballs presentats no reuneixen la qualitat exigible.

3. Recomanar la publicació dels treballs següents:

"Viatge sentimental al Cine Nic: 1931-1974" de JORDI ARTIGAS i CANDELA, de Barcelona.

"L'exhibició cinematogràfica a Sant Joan Despí" de MONTSERRAT DURAN i ALBAREDA, de Sant Joan Despí.

"Col·lecció de Cinema Tomàs Mallol" de LLUÍS VALENTÍ i BOHIGAS/JORDI TURON i VALENTÍ, de Girona atès l'interès temàtic, tot i recomanant als seus autors una revisió no només formal, sinó d'aprofundiment en els temes tractats.

LA SARDANA I LA DANSA

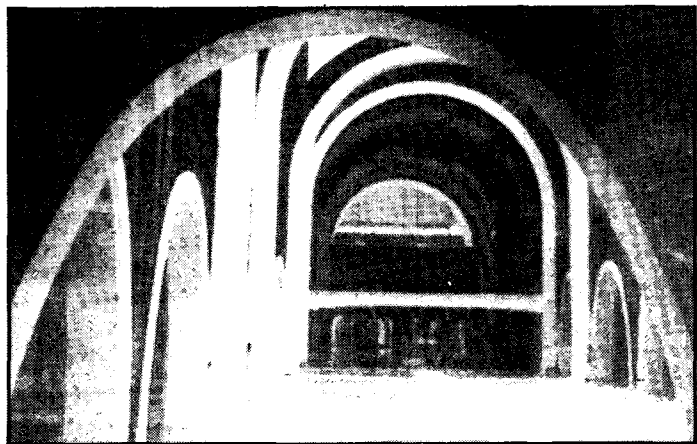
JOSEP VENTURA

SARDANA A L'ESCOLA.

La Comissió de treball "Sardana a l'Escola", creada després de la celebració a Vic de les Jornades "Sardana i futur", demana a aquelles persones o entitats que tinguin material per a l'ensenyament de la sardana o experiències sobre aquest tema que vulguin posar-se en contacte amb aquesta comissió per col·laborar amb el treball que s'està preparant. Poden dirigir-se a: Albert Canal, carrer Francesc Ollé 73, 3r.4.ª., tel. 780 73 01, 08225 Terrassa; Maria Àguila, Travessia Sardà 4, 2n., tel. (977) 30 66 18, 43201 Reus; o Maria Carme Puig, Dr. Castany 21, tel. (972) 23 45 55, 17190 Salt, indistintament.

LA SARDANA, IMATGE I SO.

Amb aquest títol, l'Agrupació Sardanista de Cardedeu va preparar la vetllada de presentació del disc "Sardanes a Cardedeu-4", que ha estat enregistrat per la cobla Els Montgrins. Aquest acte, que tingué lloc el dia 13 de desembre, a dos quarts de deu de la nit, al cinema "Las Vegas" de Cardedeu la cobla Els Montgrins interpretà les deu sardanes que configuren aquest quart àlbum discogràfic i hom pogué veure la cobla i les imatges àudio-visuals dels compositors en directe, en una singular presentació que fou a càrrec de Jaume Nonell i Lluís Subirana.

MERITXELL

Màgia i Paisatge

40 fotografies de color

Andorra 1986

Fotos: Brigitte Schmieg Text: Esteve Albert

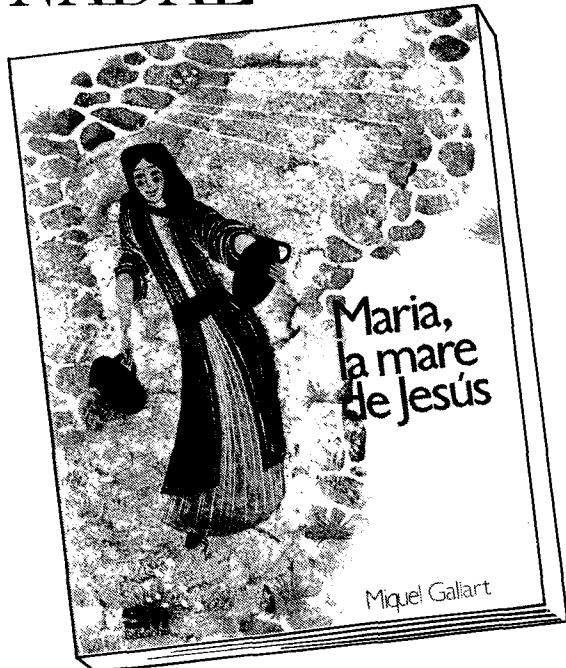
"Aquell any, tota la nit de Reis va estar nevant a les Valls d'Andorra.

A punta d'alba, un pastor que baixava dels cims, així que hagué travessat les quatre cases de Prats, vegé més enllanet una gavarnera ben florida, per la banda de Meritxell..."

Aquest llibre —branquilló florit d'enguany— és el present més indicat com regal d'aquestes Diades i Bon Auguri de l'ANY NOU.

Contra reemborsament (1.000,- ptes.) al Sr. Rector de Canillo (Principat d'Andorra), les llibreries d'Andorra i quioscs i a Barcelona, Catalunya (Rda. Sant Pere, 3) i Llar del Llibre (Bergara, 3).

UN LLIBRE PER AL TEMPS D'ADVENT I NADAL

Format: 18 x 24 cm.

86 pàgs. amb il·lustracions en color. 640 ptes.

ediciones **sm** editorial **Crúilla**

Distribuidor exclusiu: CESMA S.A. c/ Progrés, 294-296 - Tel. (93) 383 10 11. BADALONA (Barcelona)

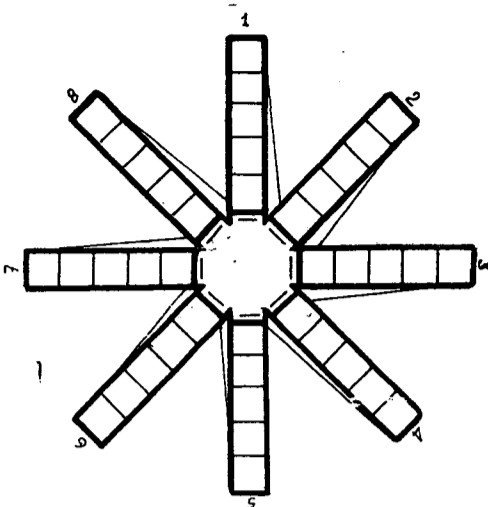
ENCREUATS

Per ROSA COLLELL

L'ESTEL

Buscar la lletra amb la qual acaben tots els mots.

1.- No coneguda, dit especialment d'una terra. 2.- Treballa prolongadament, Fem. 3.- Instrument musical propi de diversos pobles de l'Amèrica del Sud, que consisteix en una carbassa seca i buida i a dins hi ha pinyols o pedretes, i és subjectable per un mànec. 4.- Tipus de vegetació propi de les regions tropicals, amb una estació seca, que consisteix en una praderia d'herbes altes, entre les quals predominen les gramínies, amb arbres o arbustos dispersos. 5.- Arbre que fa un fruit de figura turbinada característica. 6.- Individu que dirigeix la tripulació, o que en forma part, d'una embarcació dedicada a capturar-ne d'altres per tal de robar-hi. 7.- (Fem.) que té lloc amb una gran velocitat. 8.- Composició poètica que posa al descobert i colpeix, amb l'escarni o la burla ridiculitzadora, passions, maneres de viure i comportaments comuns a tota la humanitat o característics d'una categoria de persones o d'un sol individu.

SOLUCIÓ

Lletra del centre: A

- 1- Ignota.
- 2- Labora.
- 3- Maraca.
- 4- Sabana.
- 5- Perera.
- 6- Pirata.
- 7- Ràpida.
- 8- Sàtira.

FILATELIA

Per ENRIC GRAUPERA

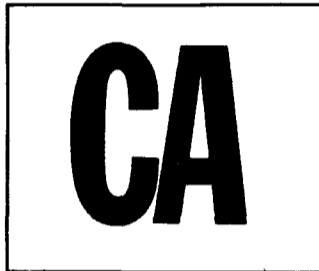

El propassat 19 de novembre, Espanya posà en circulació dos segells, valor 19 i 48 ptes, que commemoren el Nadal d'enguany. Tiratge: 10 i 4 milions, respectivament. Paper: Estucat, engomat i fosforescent. Estampació: gravat al buit policolor. Mides: 28,8 x 40,9 mm. (vertical); i 40,9 x 28,8 mm. (horitzontal). Dentat: 13 3/4. Plects: de 80. El de valor 19 ptes., hi podem veure un magnífic alt-relleu en fusta sense policromar i que representa la Sagrada Família. Es troba en el Museu Nacional d'Escultura de Valladolid. És obra de l'escultor Diego de Siloé (1495-1563). El de 48 ptes., reproduceix un fragment de la Nativitat del retaule Major de la Catedral de Toledo. És obra de l'artista conegut per Felip de Borgonya (1475-1543). Els dos segells estan dedicats, doncs, a dos famosos tallistes del segle XVI.

JEROGLÍFIC

Per SNOF

NO GRIMPO MÉS, EM...

Solució al 377

SETMESÓ

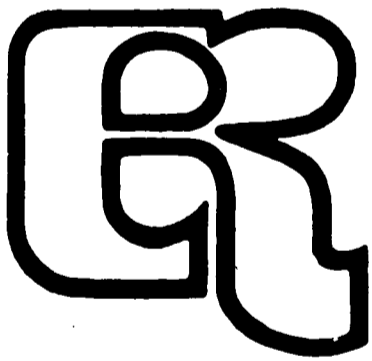
(7) SET (FEBRER) MES O

Divagació festiva

Per santa Constitució,
el govern dicta precepte,
i li planteja un mal repte
a un sant que no té parió.
Patró de gremis i pobles,
i fins i tot de nacions.
A Barcelona els grans nobles
ballaven bons "rigodons".
I els pobres de l'estacada
per no ser menys, tots ballaven
el ball de la "patacada".
Però el govern de Madrid,
segurament no comptava

que la Generalitat vetllava
per conservar dia i nit
la tradició tan sentida,
sant Esteve beneït!,
que l'endemà de Nadal
ens serva del tràgic mal
de tornar a guanyar jornal
almenys sigui per un dia.
I així ens manté l'alegria,
perquè ja vindrà després
el SANT-TORNEM'HI, i res més.

El poeta de Secà

EDITORIAL REGINA, S.A.

Mallorca, 87-89 - Tel. 322 17 11 - 08029 BARCELONA

EDICIONS BÍBLIQUES I LITÚRGIQUES
PRIMERES COMUNIONS
AGENDES I DIETARIS
ESPECIALITATS PAPERERIA
JOCES D'ESCRITORI
ÀLBUM FOTOGRAFIES

MISHIMA
MISHIMA
MISHIMA .
MISHIMA
MISHIMA

Sou un tímido, vós? O un assassí?

YUKIO MISHIMA

El mariner que va perdre la gràcia del mar

A tot vent

XAVIER BENGUEREL

L'home dins el mirall
La màscara

A tot vent

A TOT VENT Els Llibres Taronja De venda a totes les llibreries

Per a més informació, adreceu-vos a EDICIONS PROA, Roger de Llúria, 116 - Barcelona 08037

NOM _____ 2
ADREÇA _____
POBLACIÓ _____ Telèfon _____

CONCERTS DE NADAL I CAP D'ANY

DESEMBRE

- 14 LLEIDA**
Institut d'Estudis Ilerdencs
A les 19.15.
JOSEP M. ESCRIBANO, piano
Liszt
- 15 BARCELONA**
Auditori Col·legi La Salle
Bonanova
A les 22.30.
TRIO SÀXIA
Telemann, Vivaldi, Mozart, Haydn
- TARRAGONA**
Saló d'Actes Caixa d'Estalvis
Provincial
A les 19.45.
GIOVANNI VIOLA, guitarra
Guiliani, Paganini, Rodrigo, Barrios, Villa-Lobos
- 17 BELLATERRA**
Auditori Escola de Mestres
Universitat Autònoma
A les 12.
COR MONTSERRAT DE TERRASSA
JOAN CASALS, director
«Bestiari», P. Quart/M. Oltra
- 19 TERRASSA**
Basílica St. Esperit
A les 18.
ESCOLANIA DE MONTSERRAT
P. IRENEU SEGARRA, director
Britten, Civil
- LA GARRIGA**
Auditori Escola de Música
A les 22.
MARIÀ CAPELLA, laüt
RAFAEL SALA, guitarra
Robinson, Johnson, Dowland, Mertz, Sors, Ponce, Myers
- 20 VILANOVA I LA GELTRÚ**
Teatre Principal
A les 22.30.
ORQUESTRA DE CAMBRA DEL GARRAF
JOAN LLUÍS MORALEDÀ, director
Scarlatti, Mozart, Ambrosio...
- BARCELONA**
Parròquia St. Pius X (Barri del Congrés)
A les 22.
CORAL LA GUINEU
RAMON VILAR, director
P. Donostia, Schubert, Brahms
- BARCELONA**
Església Sta. Maria de Jesús de Gràcia
A les 20.30.
CORAL EUTERPE
MANUEL VALDIVIESO, director
Dowland, Lassus, Bataille, Gastoldi, Cererols...
- MORA D'EBRE**
Església Prioral St. Joan Baptista
A les 22.30.
COR DE L'ESCOLA MUNICIPAL DE MÚSICA I GRUP DE CAMBRA
JORDI REGUANT, clavecí
GINA SUREDA, soprano
RONALD DE ROECK, director
Händel, Bach, Telemann...
- L'HOSPITALET DE LLOBREGAT**
Ateneu de Cultura
A les 19.
LOURDES RODON, piano
SILVIA VIDAL, piano
Bach, Beethoven, Chopin...
- 21 BARCELONA**
Parròquia de St. Rafael (La Guineueta)
A les 20.
CORALS INFANTIL I JUVENIL ROSSINYOLS, CORAL CANTICORUM
CONSTANTÍ SOTELO, director
Händel, Marzi, Faria...
- CANET DE MAR**
Església Parroquial
A les 18.
ORFEÓ MISERICÒRDIA
JAUME DOTRAS, director
Nadales S. XVII, XVIII, Bach...
- ARENYS DE MAR**
Església Sta. Maria
A les 17.
ESCOLANIA DE MONTCADA
PERE PAGÉS, orgue
FRANCESC GARRIGOSA, director
Pérez Moya, Oltra, Ribó...
- BARCELONA**
Cercle Catòlic de Gràcia
A les 12.
CORAL INFANTIL ELS PICAROLS
TOMÀS ROSADO, director
Cançons Nadalenques
- BALAGUER**
Sala d'Actes Ajuntament
A les 19.
ROBERT ORÓ, violí
CIRIL SAURET, violoncel
MONTSERRAT COTS, piano
- BARCELONA**
Palau de la Música Catalana
A les 18.
CORAL ST. JORDI, L'ESQUITX, I L'ESPURNA
ORIOL MARTORELL, director
Victòria, Brahms, Mompou
- PALLEJÀ**
Castell
A les 18.
CORAL INFANTIL LA GUINEU
Mª TERESA NEGRE i ALFRED CAÑAMERO, directors
Cançons Nadalenques
- 25 L'ALEIXAR**
Església Parroquial St. Martí
A les 13.
JOSEP M. MAS BONET, orgue
P. de Arauxo, Correa de Arauxo, Cabanilles, Soler, D'Aquin...
- MANRESA**
Sala d'Audicions del Conservatori
A les 19.
CORAL RESSÒ, CORAL IXENT, ORFEÓ MANRESÀ
MARIA DIEZ, JUDIT CAMPRUBÍ i JOSEP M. DESCARGA, directors
Miquel Blanch (50è aniversari de la seva mort)
- 26 BARCELONA**
Palau de la Generalitat
A les 12.
GILDAS DELAPORTE, carilló
Bach, De Guittiers, Dowland, Rameau, Poulenc, Joplin
- ST. VICENÇ DE MONTALT**
Església Parroquial
A les 18.
ORFEÓ PARROQUIAL EL DELME
LLUÍS MONT, director
Cançons Nadalenques
- MANRESA**
Sala «Plana de l'Om» Caixa d'Estalvis
A les 19.
ORFEÓ MANRESÀ
GRUP INSTRUMENTAL
ÀNGEL TULLEUDA, recitador
JOSEP M. DESCARGA, director
«El Poema de Nadal», J.M. de Segarra (25è aniversari de la seva mort)
- VILAFRANCA DEL PENEDÈS**
Ateneu Popular Municipal
A les 19.
AGRUPACIÓ POLIFÒNICA DE VILAFRANCA
CELDONI FONOLL, veu
LINA SERRACARABASSA, arpa
XAVIER CERVERA, director
Nadalenques, J.V. Foix, Britten

- 27 VILANOVA I LA GELTRÚ**
Teatre Principal
A les 22.30.
ANNA RICCI, mezzosoprano
ÀNGEL SOLER, piano
Toldrà, Blancafort, Mompou...
- SABADELL**
Teatre «La Faràndula»
A les 22.30.
ORQUESTRA DE CAMBRA SOLISTES DE SABADELL
Hindemith, Bach, Cimarosa...
- 28 ARTÈS**
Església Parroquial
A les 18.
GRUP DE CANT D'ARTÈS
PERE SOLDEVILA, director
ORQUESTRA SIMFÒNICA ESTELA
AGUSTÍ COHÍ GRAU, director
Rossini, Cohí Grau, Delibes...
- SOLSONA**
Església Companyia de Maria
A les 18.
ORFEÓ NOVA SOLSONA
ANNA CAMPS, directora
Vila, Bac, Cortada, Brahms, Comellas, Pérez Simó...
- EL VENDRELL**
Auditori Pau Casals
A les 18.
AGRUPACIÓ CATALANA DE CAMBRA
J.J. OLIVES, director
Haydn, Schubert
- CASTELLTERÇOL**
Església Parroquial
A les 18.
DIATESSARON
Telemann, Bach, Corelli, Duphly, Hume

GENER

- 1 BARCELONA**
Palau de la Música Catalana
A les 19.
CORAL JOVENTUT SARDANISTA DE PUIG-REIG, SOLISTES I CONJUNT INSTRUMENTAL
MANUEL CABERO, director
«El Messies», Händel
- ST. QUINTÍ DE MEDIONA**
Església Parroquial
A les 18.
ORQUESTRA DE CAMBRA DE L'HOSPITALET
MIGUEL ÀNGEL CHERUBITO, director
Vivaldi, Händel, Haydn
- PALLEJÀ**
Castell
A les 18.
GRUP VOCAL-INSTRUMENTAL JUVENIL «PEGA DOLÇA»
Cançons Nadalenques
- SIURANA**
Església Parroquial
A les 12.
ESTHER ESTRADA, arpa
Bach, Händel, Debussy, Fauré, Tournier
- 2 TORTOSA**
Catedral Basílica
A les 22.
CORAL JOVENTUT SARDANISTA DE PUIG-REIG, SOLISTES I CONJUNT INSTRUMENTAL
MANUEL CABERO, director
«El Messies», Händel
- 3 COLLBATÓ**
Església St. Corneli
A les 21.30.
CORAL PATRONAT CULTURAL RECREATIU DE CORNELLÀ
XEVI SOLÀ, director
Bach, Händel, Segarols
- SANT JUST DESVERN**
Can Ginestà
A les 22.
ORQUESTRA CATALANA DE CONCERTS
JOAN CASAS, director
Händel, Mozart, Grieg...
- BERGA**
Teatre Municipal
A les 22.
ORQUESTRA DE CAMBRA «SOLISTES DE CATALUNYA»
XAVIER GÜELL, director
Vivaldi, Pueyo, Bartók...
- 4 VILANOVA I LA GELTRÚ**
Teatre Principal
A les 22.30.
LINA SERRACARABASSA, arpa
JAUME FRANCESCCH, violí
Donizetti, Paganini, Spohr...
- CERVERA**
Gran Teatre
A les 19.
CORAL JOVENTUT SARDANISTA DE PUIG-REIG, SOLISTES I CONJUNT INSTRUMENTAL
MANUEL CABERO, director
«El Messies», Händel
- BARCELONA**
Parròquia de la Mare de Déu de Fàtima (Turó de la Peira)
A les 18.
CORAL OREIG
CORAL CANTICORUM
CONSTANTÍ SOTELO, director
Händel, Marzi, Faria...
- COLLBATÓ**
Església St. Corneli
A les 11.30.
NEUS BARTOLOMÉ, orgue
Bach, Cabanilles, Franck...
- ALBESA**
Església Parroquial
A les 11.30.
CORAL SÍCORIS
ANTONI PUJOL, director
Mozart, Txaikovski, Victòria...
- MONTCADA I REIXAC**
Casal Parroquial Sta. Maria de Montcada
A les 19.
GRUP SEPTIMINO
«La Canterina», Haydn
- 9 BARCELONA**
Casa Elizalde
A les 20.30.
RICARD SÁNCHEZ, guitarra
GEMMA MASSANAS, guitarra
Villa-Lobos, Corbetta, Barrios...
- 10 BARCELONA**
Parròquia St. F. Xavier (Horta)
A les 21.
GRUP CORAL D'HORTA
CORAL CANTICORUM
CONSTANTÍ SOTELO, director
Händel, Marzi, Faria...
- OTLOT**
Teatre Principal
A les 22.
MIQUEL FARRÉ, piano
Schumann, Liszt
- 11 CALONGE**
Sala Gran Castell Medieval
A les 12.
ANNA M. ALBORS, piano
Mozart, Händel, Brahms...
- GIRONA**
Teatre Municipal
A les 19.
CORAL JOVENTUT SARDANISTA DE PUIG-REIG, SOLISTES I CONJUNT INSTRUMENTAL
MANUEL CABERO, director
«El Messies», Händel

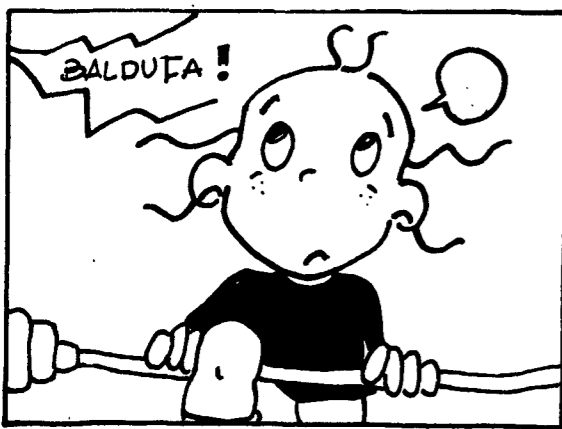
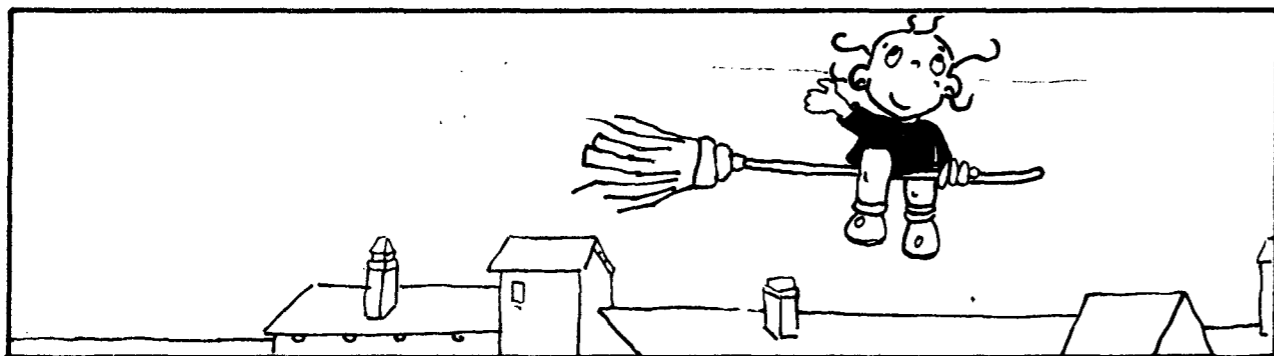
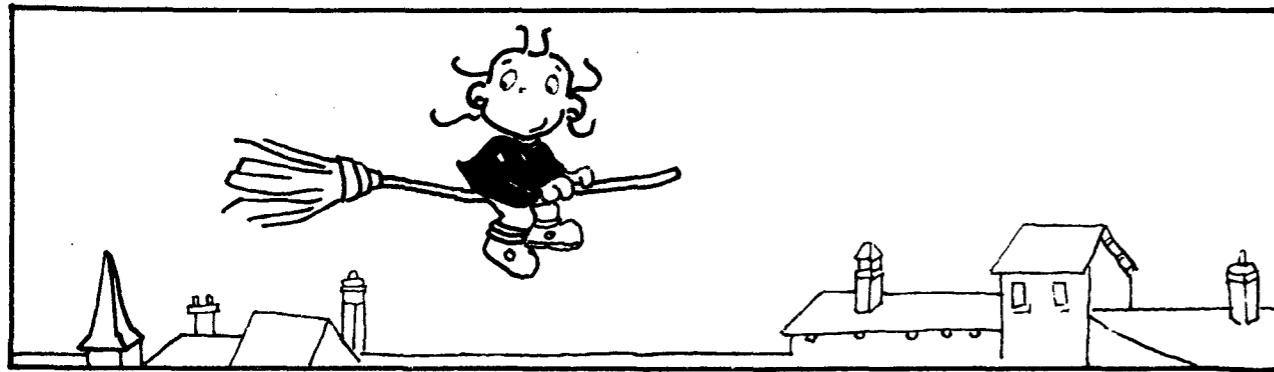
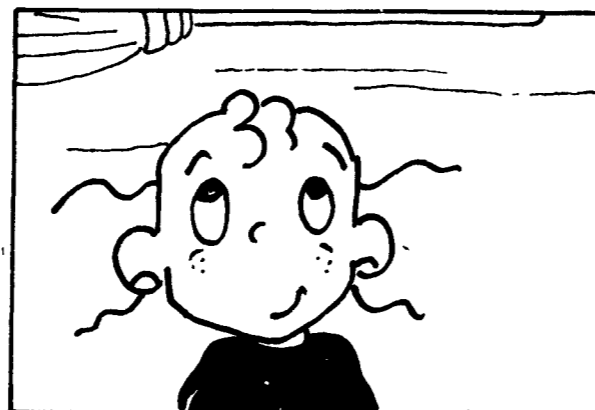
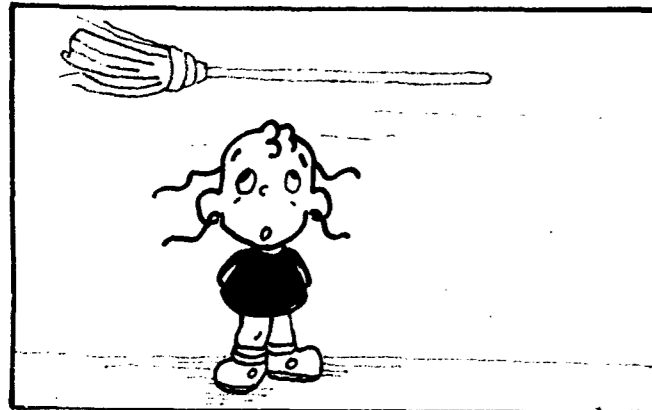

amb la col·laboració del

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

La Baldufa

Avet Set esllips per a nenes i nens

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

Nº 335

Històries d'Eixerits

Nadal

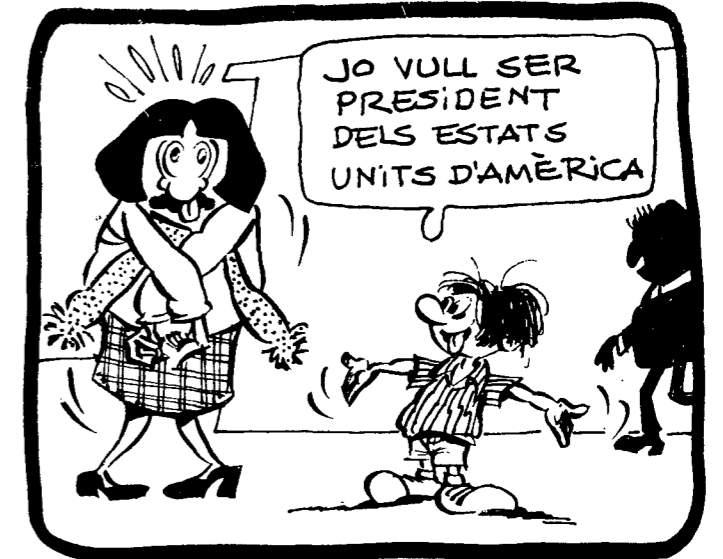
Amb aquesta paraula ja n'hi ha prou perquè una pila de pensaments i de sentiments ens vinguin al cap i al cor; i perquè tots ple-gats ens sentim cridats a pensar en el fet més important de la Història de la Humanitat: el naixement de Jesús, el Fill de Déu fet home.

Un despistat de campionat, en veure tot l'aldarull que s'organitza a les cases i carrers aquests dies de Nadal, podria preguntar: "però, que passa tio"? La resposta a aquesta pregunta és interessant de debò; perquè, és clar, quan les persones fem quelcom és natural preguntar: I això, per què?

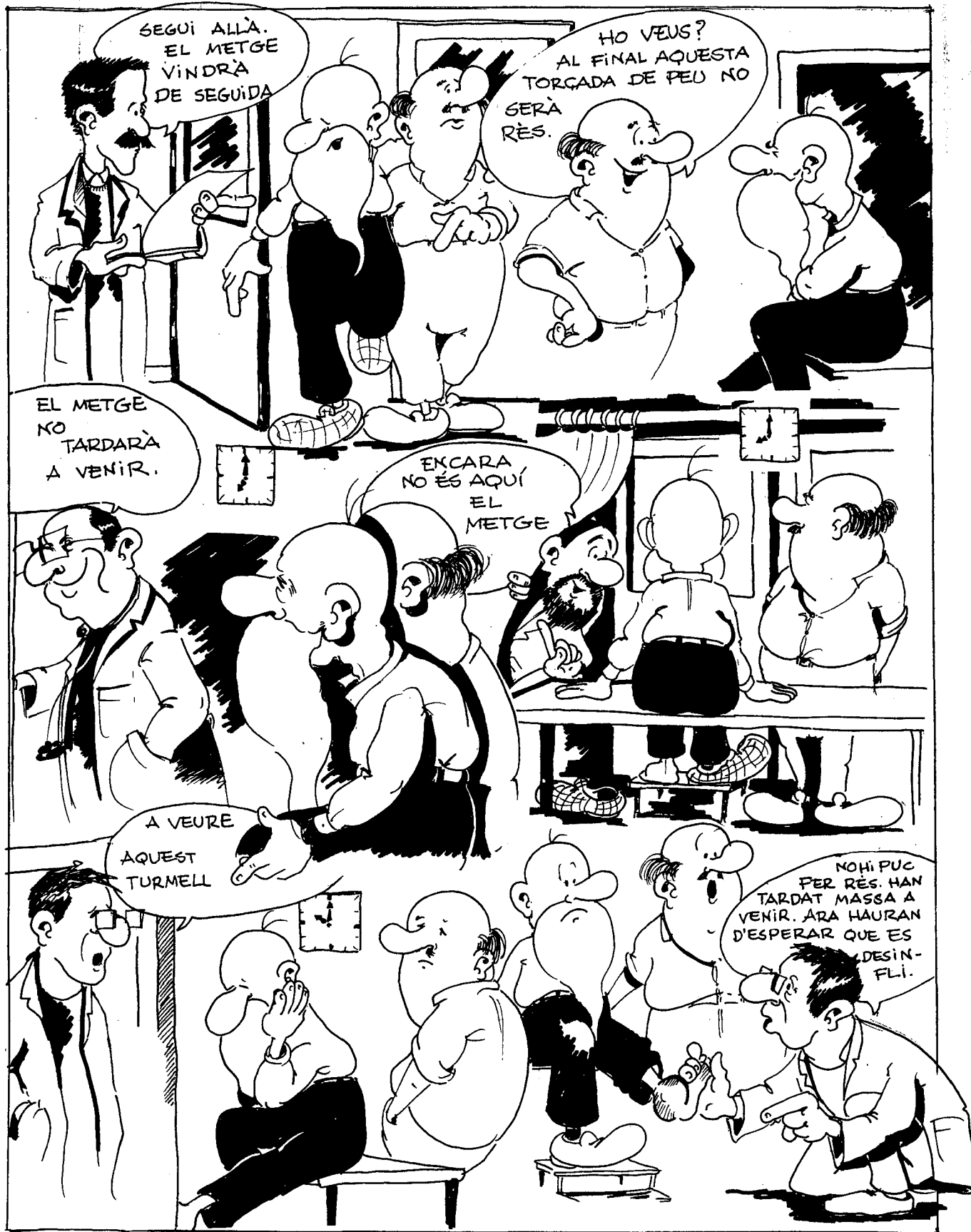
L'altre dia, a la Catequesi, dèiem que, per més que ens agradi la festa, els regals, les llaminadures i la gatzara, no podem oblidar que el motiu de tot això és celebrar que el Fill de Déu s'ha fet "un de nosaltres" per guanyar-nos per a tots la Vida i la Felicitat per sempre.

Eixerides i Eixerits d'arreu de Catalunya: "Feliç i bon Nadal"!!! Us desitjo que aquests dies de vacances, de festa, de regals, de torrons i de gatzara, ho passeu molt bé. Però, sobretot, no ens oblidem del "per què", i estimem Jesucrist. Sí, amigues i amics, estimem Jesucrist. De debò de debò, ESTIMEM-LO!

L'EIXERIT

Avet Set - Avet Set -

Avet Set - Avet Set -

Jesús ens parla

Busquem l'evangeli del diumenge: (Evangeli de la nit de Nadal). Evangeli segons Sant Lluç, capítol 2, versets de l'1 al 14 (Lc 2:1-14).

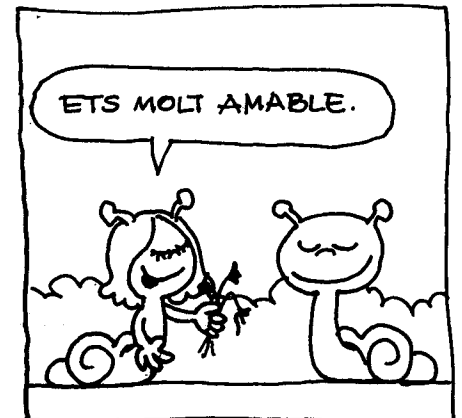
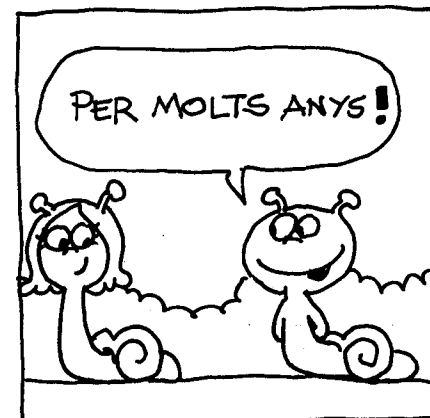
Reflexionem: 1. Un infant, quan neix, sempre porta alegria, festa, esperança. És una vida que comença i un gran projecte de futur a realitzar. Un naixement és sempre fruit de l'amor. El naixement d'un infant alegra els petits, rejoveneix els grans, i obre nous horitzons de vida.

2. Nadal és la celebració del naixement històric del Fill de Déu en fer-se home. Jesús, és el Fill de Déu fet home, fet "un de nosaltres" per a salvar-nos a tots. És el fet més important de la Història de la Humanitat. En Jesús, l'home sap d'on ve i a on va. I, per Jesús, gràcies a la salvació realitzada per ell, sap que assolirà la plenitud de la felicitat i de la vida.

3. Tot l'evangeli de la infància de Jesús està ple d'al·legories poètiques. El primer tros del fragment d'avui, emmarca el fet històric en les circumstàncies històriques. El segon paràgraf, l'autor, ple d'alegria, no troba paraules per expressar la importància del fet, i una multitud d'àngels lloa Déu perquè ofereix la pau (la salvació) als homes que estima.

El mossèn

SIGFRID

Avet Set esllips per a nenes i nens

Coca-Cola

Sabor únic!

Coca-Cola és així!

DIUMENGE - 21

- 10.45 Matinal a TV3.
- 12.45 Fi d'emissió.
- 15.00 Telenotícies.
- 15.30 Fèlix, el gat.
- 16.00 La pel·lícula del diumenge: "Nit rera nit".
- 17.30 Vida salvatge.
- 18.00 Plats de nata.
- 18.10 Identitats: "Paquita Reixach".
- 19.10 La gran vall: "La caça del puma".
- 20.00 Curar-se en salut.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 30 minuts.
- 21.30 A cort obert: "Remissió".
- 22.30 Ràdio Cincinnati: Cap. 11.
- 23.00 Gol a gol.
- 00.15 Fi d'emissió.

DILLUNS - 22

- 9.00 Loteria nacional.
- 13.33 TV3, segona vegada: "Gol a Gol".
- 14.30 Telenotícies.
- 15.19 La duquessa de Duke Street: "Un present sobirà".
- 15.10 La llegenda del llac màgic.
- 17.45 Fi d'emissió.
- 18.45 Avanç informatiu.
- 18.48 Fes flash.
- 19.20 Oliana Molls: "A Venus amb ascensor".
- 19.50 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.05 Informatiu cinema.
- 21.35 Cinema 3: "Paris, Texas".
- 00.10 Telenotícies.
- 00.25 Fi d'emissió.

DIMARTS - 23

- 13.00 Servei d'informació agrària.
- 13.30 Avanç informatiu.
- 13.33 TV3, segona vegada: "Joc de ciència", "30 minuts".
- 14.30 Telenotícies.
- 15.19 La duquessa de Duke Street: "Honor i obediència".
- 16.10 Johnny y Clementina a l'oest.
- 17.45 Esports.
- 18.45 Avanç informatiu.
- 18.48 Fes flash.
- 19.10 El petit dominic: "El turó de la forca".
- 19.50 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.05 Perry Mason: "El cas de la rossa de l'ull de vellut".
- 22.05 Jo, Claudi (11).
- 23.05 Dimensió desconeguda.
- 23.45 Fi d'emissió.

DIMECRES - 24

- 13.00 Servei d'informació agrària.
- 13.30 TV3, segona vegada: "Trossos" i "Curar-se en salut".
- 14.30 Telenotícies.
- 15.19 La duquessa de Duke Street: "Un establiment senyorial".
- 16.10 La revolta dels ocells.
- 17.45 L'home de neu.
- 18.05 Dibuxos animats de Nadal.
- 18.45 Avanç informatiu.
- 18.48 Fes Flash.
- 19.20 El petit dominic: "El rellotge".
- 19.50 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.05 Missatge de Nadal del Rei.
- 21.15 Simon i Simon: "Comptes falsos".
- 22.05 Pel·lícula: "El Pirata".
- 00.00 Missa del Gall.

DIJOURS - 25

- 13.00 Servei d'informació agrària.
- 13.30 Avanç informatiu.
- 13.33 TV3, segona vegada: "Informatiu Cinema", "Programa de mà".
- 14.30 Telenotícies.
- 15.19 La duquessa de Duke Street: "La ganga".
- 16.10 Festival Wald Disney.
- 18.45 Felicitacions dels programes de TV3.
- 19.20 Filiprim Nadal.
- 20.30 Telenotícies.

- 21.05 Pel·lícula: "Els senyors prefereixen les rosses".
- 23.00 Programa de mà: "Pessebre Vivent de Corbera".
- 23.30 Fi d'emissió.

DIVENDRES - 26

- 13.30 Avanç informatiu.
- 13.33 TV3, segona vegada: "A tot esport" "Temps de neu".
- 14.30 Telenotícies.
- 15.19 La duquessa de Duke Street: "Un llit de roses".
- 16.10 El llibre de la Selva.
- 18.05 Marina Rossell.
- 18.37 Avanç informatiu.
- 18.38 Digui, digui... (Llició 12):
- 19.00 Concert de Sant Esteve, des del Palau de la Música Catalana.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.05 Resum de l'Any.
- 21.45 Plácido Domingo.
- 23.00 Trossos.
- 23.30 Telenotícies.
- 23.45 Cinema de mitjanit: "La llei de l'hospitalitat".

DISSABTE - 27

- 15.00 Telenotícies.
- 15.30 Els barrufets.
- 16.00 Pel·lícula: "Dersu Uzala".
- 18.20 Digui, digui... (Llició 42).
- 18.40 Els germans Hardy i Nancy Drew: "El secret de Kwan Yin del jade".
- 19.40 Oliana Molls: "La nit de les rentadores".
- 20.00 Joc de Ciència-Magazine.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.05 Hostes vingueren que de casa ens traguieren: "Tot torna a ser com abans".
- 21.30 Eugeni.
- 22.00 Ai...! Smith i Jones.
- 22.30 Galeria oberta: Pessebre Vivent de Corbera (Rep.). Poema de Nadal de Josep M.ª de Sagarra.
- 23.30 Fi d'emissió.

DIUMENGE - 21

- 8.30 Caminar i veure.
- 9.30 Concert.
- 10.30 Santa Missa-El dia del Senyor.
- 11.30 Poble de Déu.
- 12.00 Estudi Estadi.
- 15.00 Telediari 1.
- 15.35 Els Snorkels: "La civilización es demasiado para mí".
- 16.05 S'ha escrit un crim: "Vida de perros".
- 17.00 Punt de trobada.
- 18.00 De 7 en 7.
- 18.30 Tarda de Teatre: "Los extremos se tocan".
- 20.30 Telediari-2.
- 21.05 Cançó trista d'Hill Street: "El espià que surgió de Delgado".
- 22.00 A vista d'ocell.
- 22.30 Estudi estadi.
- 00.00 Comiat.

DILLUNS - 22

- 7.30 Bon dia.
- 8.25 Loteria de Nadal.
- 11.45 Especial informatiu.
- 13.00 Dibuxos animats.
- 13.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 13.30 La cuina de les festes (2).
- 14.00 L'informatiu
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Desig de volar: Ep. 3.
- 16.30 Món Disney: "Un tigre se escapa".
- 17.30 Barri Sesamo.
- 18.00 L'espill màgic.
- 18.30 El planeta imaginari.
- 19.00 De pel·lícula.
- 20.00 Consum.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.05 Poetas a Nova York.
- 21.35 Noces de sang.
- 23.30 Telediari - 3.
- 00.00 Telesport.
- 00.10 Comiat.

DIMARTS - 23

- 7.30 Bon dia.
- 9.10 Música per a vostè.
- 9.25 La bossa de la compra.

- 9.40 La font de pedra - Ep. 101.
- 10.10 Punt de trobada.
- 11.10 Consum.
- 11.40 Només es viu una vegada: Ep. 91.
- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 12.33 Tres per quatre.
- 13.30 Terenci a la fresca.
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1ª ed.
- 15.35 Cor - 1.
- 17.05 Món Disney: "El tigre se escapa".
- 18.00 Barri Sesamo.
- 18.30 Els electrofollets.
- 19.00 A la naturalesa.
- 19.30 Les noies d'or: Ep. 9.
- 20.00 Els comptes clars.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.05 Allí et vull veure.
- 22.05 Els Colby: "El idolo caído".
- 23.00 A portada.
- 23.30 Telediari-3.
- 00.00 Telesport.
- 00.10 Testimoni.
- 00.15 Comiat.

DIMECRES - 24

- 7.30 Bon dia.
- 9.10 Música per a vostè.
- 9.20 La bossa de la compra.
- 9.35 La font de pedra: Ep. 102.
- 10.10 Allí et vull veure.
- 10.40 De pel·lícula.
- 11.10 Val més prevenir.
- 11.40 Només es viu una vegada: Ep. 92.
- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 12.33 Tres per quatre.
- 13.30 Al ritme d'un temps.
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1ª ed.
- 15.35 Cor - Ep. 2.
- 16.35 Món Disney: "El pato busca amigo".
- 17.30 Especial el quiosc.
- 18.30 Tot queda a casa.
- 19.00 Especial gent jove.
- 20.30 Telediari-2.
- 21.05 Missatge de S.M. el Rei.
- 21.15 Santa Nit amb Josep Carreras.
- 21.50 Sessió de nit: "Aeropuerto 80".
- 23.50 Missa del Gall.
- 01.00 Comiat.

DIJOURS - 25

- 8.30 Ballet del gran teatre de l'òpera de Kiev.
- 11.00 Especial estudi estadi.
- 11.55 Benedicció urbi et orbi.
- 12.30 Especial estudi estadi.
- 15.00 Telediari-1.
- 15.35 Cor - 3.
- 17.05 Llarg-metratge de dibuixos animats: "Alicia en el país de las maravillas".
- 18.40 Bàsquet.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.05 Contes populars europeus.
- 22.35 Especial Victor y Ana.
- 23.45 Comiat.

DIVENDRES - 26

- 7.30 Bon dia.
- 9.10 Música per a vostè.
- 9.25 La bossa de la compra.

- 9.40 La font de pedra: Ep. 103.
- 10.10 De pel·lícula.
- 11.00 Els comptes clars.
- 11.30 Només es viu una vegada: Ep. 93.
- 12.25 Especial quiosc.
- 13.25 Comiat.
- 15.00 Telediari - 1ª ed.
- 15.35 Cor - 4.
- 16.45 Món Disney: "Más allá de la Montaña mágica".
- 17.25 Especial Tocata.
- 19.00 Els visitants.
- 19.30 Al galop.
- 20.00 Val més prevenir.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.05 Entre amics.
- 23.00 Vendetta - 4.
- 00.00 Telediari - 3.
- 00.30 Telesport.
- 00.40 Comiat.

DISSABTE - 27

- 8.30 A portada.
- 9.00 Entre amics.
- 10.30 La bola de cristall.
- 12.00 Objectiu-92.
- 13.30 Gent jove.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Els Droids: "El príncipe perdido".
- 16.05 Primera sessió: "Los caballeros del Rey Arturo".
- 18.00 Si ho sé no vinc.
- 18.55 Futbol.
- 21.00 Telediari-2.
- 21.35 Dissabte cinema: "El Alamo".
- 00.15 Comiat.

DIUMENGE - 21

- 10.30 Santa Missa.
- 11.30 Miramar esportiu.
- 13.45 Recull informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Estudi Estadi.
- 17.05 Estrenes TV: "Apareció a la luz de la Medianoche".
- 18.50 Candy, Candy.
- 19.20 Moments.
- 20.15 Llum de lluna: "El dinero habla... Maddie anda".
- 21.05 El dominical.
- 22.10 Diumenge cinema: "Viridiana".
- 23.45 Metròpolis.
- 00.15 Comiat.
- DILLUNS - 22**
- 17.00 Pessebre vivent.
- 17.30 Mirades.
- 18.00 Picapuça.
- 19.00 Connexió amb Madrid.
- 19.00 Agenda informativa.
- 19.15 Dibuxos animats.
- 19.30 Els nostres arbres.
- 20.05 Kate i Allie. (Ep. 24).
- 20.30 Música i músics.
- 21.00 Escala interior, escala exterior.
- 21.30 Foren primera pàgina.
- 22.05 Dilluns cinema: "La ciudad desnuda".
- 23.45 Últimes preguntes.
- 00.05 Comiat

DIMARTS - 23

- 17.00 El carrer de l'espectacle.
- 18.00 Picapuça.
- 18.45 Connexió amb Madrid.
- 18.45 Bàsquet.
- 20.15 Planta baixa.
- 21.15 Torn d'ofici: "Juguetes bajo la lluvia".
- 22.15 Documents TV.
- 23.15 Tendido cero.
- 23.45 Comiat.

DIMECRES - 24

- 17.00 Mirades.
- 17.30 Picapuça.
- 18.45 Connexió amb Madrid.
- 18.45 Bàsquet.
- 20.30 Amb les mans a la massa.
- 21.00 Fi de segle.
- 22.45 Bert Keamphert i la seva orquestra.
- 23.45 Temps de creer.
- 24.00 Llargmetratge: "La mujer más guapa del mundo".
- 23.45 Comiat.

DIJOURS - 25

- 10.30 Santa Missa.
- 11.30 Tripijocs.
- 12.00 Retransmissió esportiva.
- 13.30 Una perella al vostre gust.
- 14.00 Trasnadal.
- 15.00 Mozart i Pedralbes.
- 16.00 Nadales.
- 16.30 Això és espectacle.
- 17.00 Pel·lícula: "Neix una cançó".
- 19.00 Connexió amb Madrid.
- 19.00 El diumenge és nostre.
- 19.30 A-u-an-ba-buluba-balam-bambu.
- 21.00 Fila 7.
- 22.10 Cinema Club: "Casablanca".
- 00.05 Comiat.

DIVENDRES - 26

- 10.30 Els pastorets.
- 12.00 Retransmissió esportiva.
- 13.30 Músic-mots.
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Guitarra al Palau Güell.
- 15.30 Musical.
- 16.00 Pel·lícula infantil: "Yeti, l'home de les neus".
- 18.00 Teatre: "Flight".
- 19.00 Agenda informativa.
- 19.15 El diumenge és nostre.
- 20.00 El cinema: "Xanadu".
- 21.35 L'ull de cristall.
- 23.10 Jazz entre amics.
- 00.10 Filmoteca TV: "El último vals".
- 01.50 Comiat.

DISSABTE - 27

- 10.30 Les aventures de Pepero: (4).
- 11.00 Saló de la Infància.
- 12.00 El brontosaure.
- 13.30 Canal 10.
- 14.00 Recull informatiu.
- 15.00 135 escons.
- 15.30 Musical.
- 16.00 Connexió amb Madrid.
- 16.00 Estadi 2.
- 19.00 Llargmetratge: "Moscu no cree en las lágrimas".
- 20.45 Curt-metratge.
- 21.00 La bona música.
- 21.55 Ballet Boshoi de Moscu.
- 00.25 Comiat.

El món de la televisió

TV-1

POBLE DE DÉU.— "Els nens canten el Nadal" Els nens, protagonistes principals de les festes nadalenes, canten el miracle del naixement del Fill de Déu a la ciutat de Betlem, amb els versos més bells de la llengua castellana. Direcció, J.L. Martín Descalzo. Realització: J.M. Morales (Diumenge 21, a les 11,30) EL RECOMANEM.

TARDA DE TEATRE.— "Los extremeños se tocan", de P. Muñoz Seca i P. Pérez Fernández. Direcció: Carlos Ballesteros. Realització: Eugenio García Toledano. Principals intèrprets: Juan José Otegui i Marisol Ayuso. Una altra "astracanada" de Pedro Muñoz Seca, creador de l'anomenat teatre "de astracán", que es pot definir com un tipus de comèdia, sense categoria literària, en el qual tot se sacrifica a l'acudit recargolat, als jocs de paraules i al disbarat de les situacions. El seu únic objectiu és provocar la hilaritat i la rialla d'un públic senzill i fàcil de fer content. (Diumenge 21, a les 18,30). APTE PER A TOTHOM.

PRIMERA SESSIÓ.— "Los caballeros del rey Arturo" (1953-Color), de Richard Thorpe, amb Robert Taylor, Ava Gardner i altres. Fou la primera pel·lícula d'aventures rodada per la M.G.M., en Cinemascope. Pura aventura, molt ben construïda i impecablement acabada. (Dissabte 27, a les 16,05). TOTS ELS PÚBLICS.

TV-2

DIJOURS, 25 DE DESEMBRE, dia de Nadal, per la SEGONA CADENA DE TVE, s'emetrà a les 12 del matí, una versió adaptada per a la Televisió de l'espectacle nadalenc PASTORETS DE CALAF, de Josep M.ª Folch i Torres, duta a terme per l'Agrupació Teatral de Calaf (CASCAL DE CALAF) i l'Esbart Dansaire de Calaf.

TV3

IDENTITATS.— "Paquita Reixach". Programa que m'agrada veure, per la seva gran qualitat, dirigit i conduït per l'il·lustre escriptor i periodista Josep M.ª Espinàs. Avui li toca el torn a una gran cuinera: Paquita Reixach. Esperem que ens parli, amb motiu de les festes, de la cuina de Nadal.

JOAN SANS

EL PESSEBRE VIVENT DE CATALUNYA

CORBERA DE LLOBREGAT

DATES I HORARIS

Les representacions de "El Pessebre Vivent de Catalunya", de Corbera del Llobregat, comencen, cada any, el segon diumenge de desembre i fineixen, l'últim de gener.

DISSABTES I VIGÍLIES DE FESTA: A les 19 i 20 h.

DIUMENGES I FESTIUS: De les 18 a les 20 h.

El dia 24, Vigília de Nadal, representació especial, a les 23 hores.

D'INTERÈS PER ALS COL·LEGIS: Les representacions dels dissabtes i vigílies de festa, preus especials per a tots els nens dels col·legis fins a 14 anys, sempre que vagin acompanyats dels seus professors.

Els actuants i organitzadors d'"El Pessebre Vivent de Catalunya" ofereixen una representació especial gratuïta, el dissabte dia 13 de desembre, a les 19 hores, per als nens dels Centres Benèfics de Barcelona i la seva província.

A l'última representació de la Vigília de Reis, dia 5 de gener, Adoració de SS.MM., amb repartiment d'obsequis als infants.

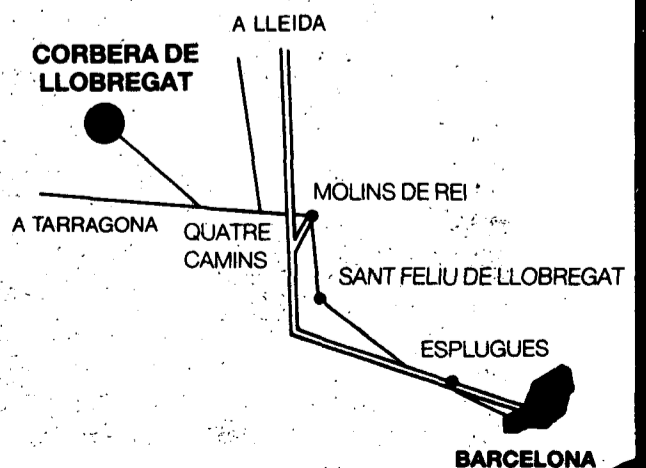
NOTES RELIGIUSES

Diumenges i festius, misses a Sant Antoni Abat, 8 i 11,30 matí. Santa Maria 8, 9 i 12.

Dissabte i vigílies, Sant Antoni i Santa Maria a les 20 hores.

NOTES: Les representacions només es suspendran en cas de pluja o neu.

Es feren representacions especials per a grups de més de 80 persones, previ avís a la Junta, amb vuit dies d'anticipació.

ESPECIAL CORBERA

Aquest Nadal fa 25 anys que se celebra el Pessebre vivent de Corbera de Llobregat. Aquest esdeveniment ha popularitzat el nom d'aquest poble del Baix Llobregat per tot Catalunya. Amb tal motiu "Catalunya Cristiana" dedica unes planes a Corbera i el seu pessebre. Incloem una entrevista amb Salvador Roig, alcalde del poble, i sengles articles de mossèn Jaume Inglavaga i Josep Rodrigo, president dels "Amics de Corbera".

El Pessebre vivent ha permès a Corbera viure intensament el Nadal, així com unir tots els seus habitants en la representació d'aquesta obra coneguda arreu de Catalunya. El Pessebre vivent, així mateix, ha permès a Corbera fer una sèrie d'obres amb els beneficis obtinguts. És, en definitiva, com diu Josep Rodrigo, "una manera de comunicar a tots els homes de bona voluntat el gran missatge de pau i amor".

Salvador Roig, alcalde de Corbera de Llobregat

"Som uns privilegiats"

Salvador Roig en un moment de l'entrevista que li féu "Catalunya Cristiana".

Corbera de Llobregat —enfilada al serrat espadat que separa les rieres de Corbera i Rafamans— ens rep la mateixa tarda que es col·loca al poble l'estàtua dedicada al "rabada", una de les figures més entranyables del Pessebre vivent de Corbera, l'esdeveniment que any rera any popularitza el nom d'aquest poble per tot Catalunya.

Al lloc de col·locació de l'estàtua, en plena tasca, hi trobem Salvador Roig, batlle de la vila. "Sóc a l'ajuntament des de fa tres anys i mig, des de les darreres eleccions municipals", ens diu. Va decidir presentar-se quan ell i altres persones "vam veure que hi havia una sèrie de coses que podíem fer per Corbera".

D'entre totes les realitzacions que ha portat a terme l'ajuntament del senyor Roig, aquest en destaca "la solució del problema de l'aigua, de les aigües negres, la instal·lació de la depuradora... quan vam entrar moltes parts de Corbera estaven sense aigua. Ara l'aigua arriba a tot el poble. Són tota una colla de problemes que hem arranjat amb l'ajut de la Generalitat". Amb tot, ara per ara, el principal objectiu de Salvador Roig és "acabar el Pla General, una tasca que hi estem treballant des de fa molt de temps. Espero que ben aviat arribem a una entesa entre tots els membres del Consistori i poguem tenir acabat el Pla General tan aviat com sigui possible".

Trenta-dues urbanitzacions

La tasca de Salvador Roig a l'ajuntament no ha estat mancada, però, d'oposició. El grup de l'oposició va presentar una moció de censura contra l'alcalde. Aquest opina que "hi ha dues maneres de fer oposició: de forma constructiva, ajudant l'ajuntament en la seva gestió, i, com la de Corbera, no col·laborant plenament. Ara, jo tinc clar que mentre el poble no em digui

el contrari, el que fem és positiu i plegarem només si ens ho demana el poble".

Salvador Roig considera que, avui dia, els habitants de Corbera "som uns privilegiats" pel fet de conservar aquell vell regust de poble enmig d'una comarca amb poblacions amb grans concentracions demogràfiques. "La vida aquí és diferent. Gairebé tots ens coneixem i mantenim la convivència típica dels pobles petits". Amb tot, les grans poblacions de les rodalies —especialment Molins de Rei, i, fins i tot, Barcelona— absorbeixen en certa forma l'activitat corberenca. "Sí, tot i que Corbera està força coberta en molts serveis, evidentment, la gent té tendència a baixar a aquestes altres ciutats, on pots hi troben coses que aquí no te-

nen", diu l'alcalde.

Els últims anys, Corbera ha experimentat un gran "boom" turístic. Moltes famílies de fora s'hi han construït la seva torre de segona residència. "Sí —diu Roig— en aquests darrers anys hem notat un lleuger augment demogràfic, sobretot a l'estiu. Passem dels tres mil habitants a l'hivern als divuit mil de l'estiu. Els caps de setmana també augmenta però no tant". Aquesta irrupció turística —hi ha actualment trenta-dues urbanitzacions al terme municipal de Corbera— ha fet canviar en certa manera la vida del poble, començant pels sectors econòmics als quals els seus habitants es dediquen més que tot a la indústria de la construcció, jardineria", —ens diu el nostre interlocutor.

Monument al rabada, que des d'aquest mes es pot contemplar a Corbera. Segons Salvador Roig, el XXV Aniversari del Pessebre vivent de Corbera es mereixia un monument com aquest.

El monument al Rabada

Salvador Roig insisteix en la bona convivència entre els habitants de Corbera, només trencada lleugerament per alguns disturbis nocturns generats arran de la tardana hora de tancament dels llocs de diversió de les rodalies que freqüenten els joves turistes que van

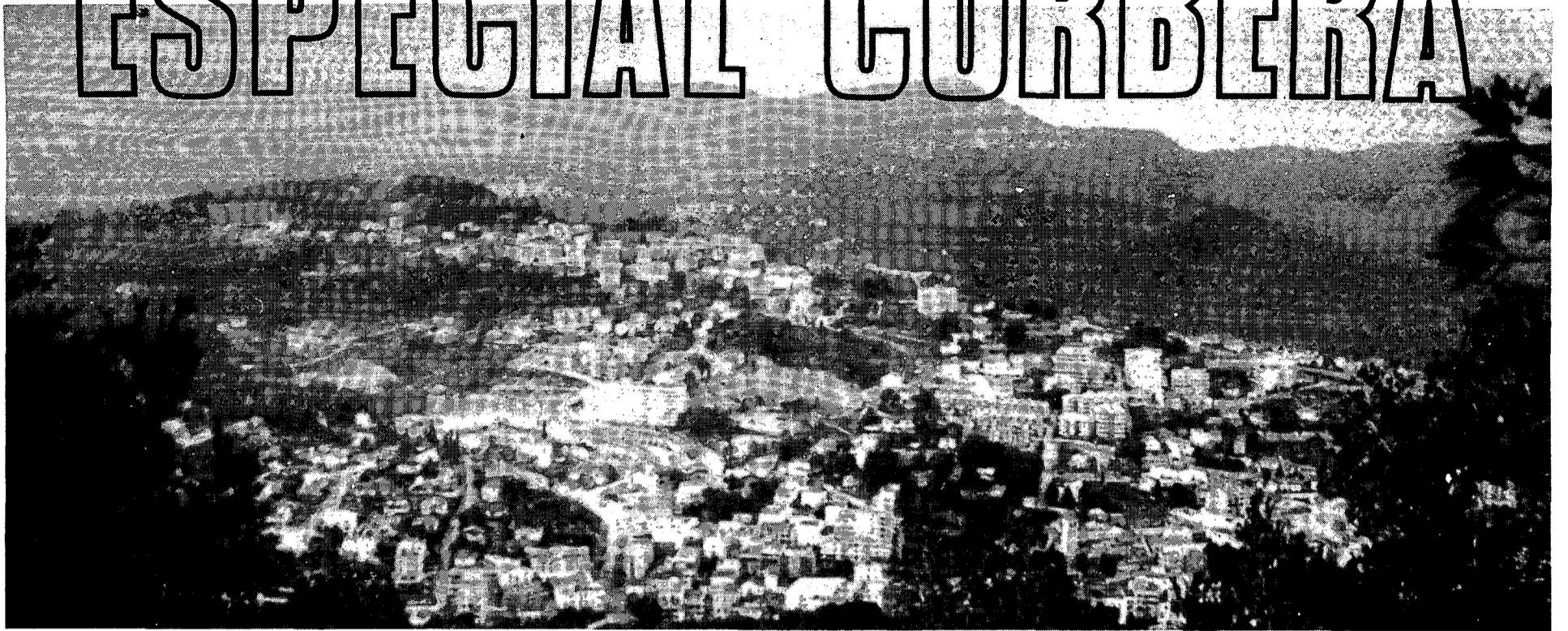
a espetegar a Corbera a altes hores de la matinada. Però és només una petita taca d'oli enmig d'una tranquil·litat general. És també, en certa manera, el preu que s'ha de pagar per l'afluència de turisme.

Un turisme que ha anat a raure a Corbera, atret per la seva gran bellesa natural. "Entre els atractius de Corbera destacaria les grans extensions de bosc i muntanya que té", diu l'alcalde. "També, evidentment, el Pessebre vivent que ha popularitzat el nom del poble a molts llocs". Precisament, Salvador Roig valora molt positivament aquests 25 anys de celebració del Pessebre vivent com a "element cohesionador entre tots els habitants de la població". Per això, "l'ajuntament va creure oportú atorgar un pressupost per alçar una estàtua dedicada al rabada quan vam saber que els organitzadors ja en volien fer una estatueta però de dimensions més reduïdes. Aquests 25 anys s'ho mereixien".

Amb l'alcalde de Corbera, no podíem acabar parlant de res més que del pessebre, amb un alcalde que no sap encara si tornarà presentar-se, "tots els membres de l'ajuntament tenim altres ocupacions. No dic ni sí, ni no. Cal veure si som necessaris". Així i tot, Salvador Roig no ha estalviat ni un moment de dedicació a la tasca municipal durant aquests gairebé quatre anys d'alcaldia. Valora especialment el fet de "ser a l'ajuntament cada dissabte, quan altres ajuntaments no ho fan. Sóc conscient que molta gent necessita acudir a l'ajuntament i entre setmana no li és possible perquè és a la feina. Així ho he entès i per això ho faig". Salvador Roig, un alcalde conscient del que vol i necessita Corbera, orgullós de la feina de la seva gent, empenedora i arriscada, com ho demostren aquests 25 anys de Pessebre vivent. Per molts anys.

JOSEP COMAJUAN
Fotos: Carles Cid

ESPECIAL CORBERA

TANT SI ÉS MODERN
COM SI ÉS ANTIC
PER BONS POLLASTRES
A CA

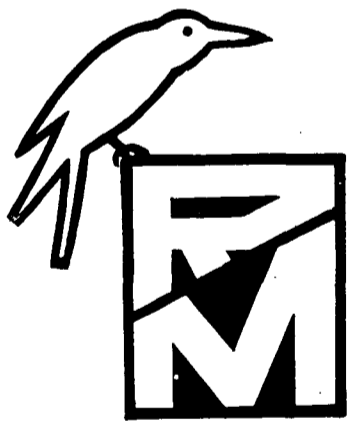
L'ENRIC

AVGDA. CATALUNYA, 56 - TEL.: 650 19 53
CORBERA DE LLOBREGAT

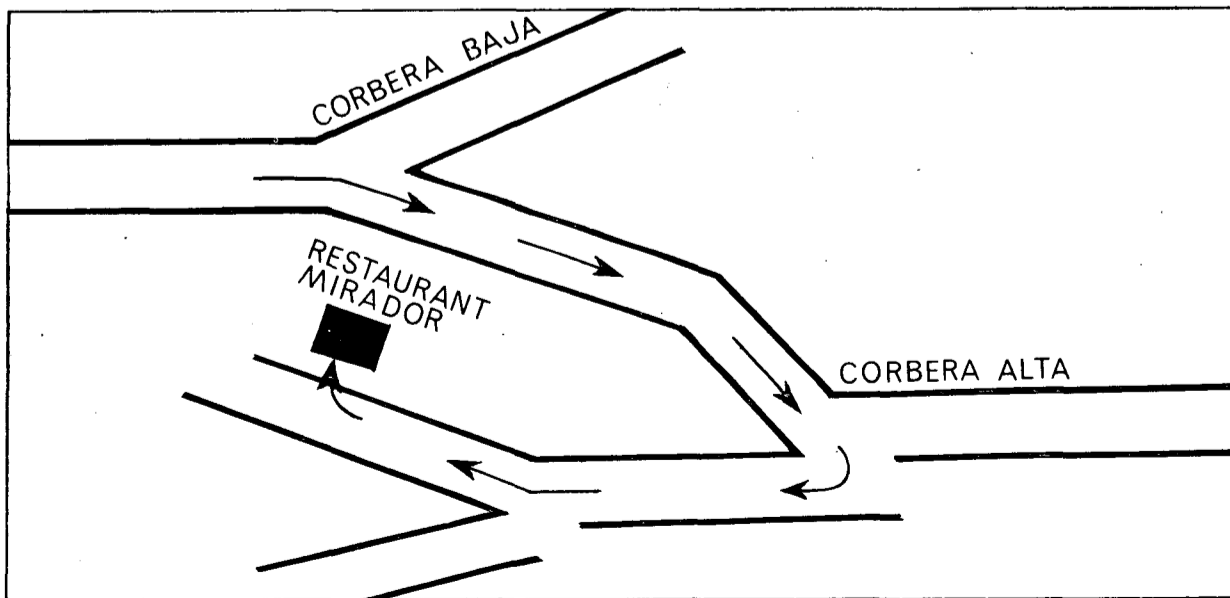
BODEGA PATEC

GRAN ASSORTIT DE VINS A RAIG
I EMBOTELLATS,
CAVES I LOTS DE NADAL,
I DE MÉS ARTICLES DEL RAM.
SERVEI A DOMICILI PER ENCÀRREC.

SANT JOSEP, 13 - TEL.: 650 17 55
CORBERA DE LLOBREGAT

RESTAURANT MIRADOR

- MAGNÍFICA VISTA PANORÀMICA
DES DEL NOSTRE MENJADOR
- SERVEI ACURAT
- FÀCIL APARCAMENT
- ESPECIALITATS A LA BRASA

CORBERA DE LLOBREGAT
TEL.: 650 06 53

ESPECIAL CORBERA

Fotos: Carles Cid.

Església parroquial de Sant Antoni Abat.

Església parroquial de Santa Maria de Corbera.

Corbera a l'entorn de les seves esglésies

Donat que som a l'època de les intercomunicacions, els pobles, cada dia, són més coneguts. Alguns ho són, fins i tot, per part del gran públic. Corbera de Llobregat és un d'ells.

Entre altres, dos motius convergeixen perquè el poble de Corbera sigui conegut arreu: el Pessebre Vivent i les urbanitzacions del seu entorn.

Cada any, als volts de les festes de Nadal, Corbera representa el seu Pessebre Vivent. La veu coneguda de l'Àngel del Naixement que, des de la penya del Corb, anuncia desigs de pau i de joia a més de 22.000 visitants anuals, contribueix que el poble de Corbera sigui ben conegut. Vint-i-cinc anys no han passat en va. ¿Qui no coneix Corbera pel seu Pessebre Vivent?

Per altra part, les urbanitzacions del seu propi municipi i algunes dels municipis veïns, però, annexes al poble, configuren la "gran Corbera", cada dia més coneguda. Són centenars els habitatges que, com una gran lluminària encesa de nits, il·luminen les muntanyes, des de la Creu Aregall fins a la carena de Puig-montmany - Can Rafael. És tan palesa aquesta realitat que Corbera no podria restar desconeguda, ni que ho volgués.

En aquest mateix setmanari de "Catalunya Cristiana" apareixen dues veus autoritzades que ens parlen d'aquestes esmentades realitats que configuren part dels goigs i neguits de Corbera. A mi m'ha semblat oportú dir quelcom de l'existència dels temples que, canònicament, pertanyen al poble de Corbera. Ens fixem, només, en el seu valor arquitectònic. De la seva dimensió pastoral —que òbviament tenen, especialment, les dues parròquies— no en parlem en aquesta ocasió.

L'església parroquial de Santa Maria de Corbera

La primera notícia documental d'aquesta església no apareix fins l'any 1305. Consta que, aquest any, el seu primer rector era Mn. Grau de Sant Jaume. Una petita capella romànica era l'església parroquial. Ben aviat, el creixement del poble motivà l'edificació d'una església amb més capacitat per abastir les necessitats culturals. Per tant, s'amplià. El 1589 es va començar la construcció d'un retaule de la Mare de Déu del Roser, adossat a una paret lateral de la mencionada església ampliada. Aquest retaule fou daurat el 1623. Actualment es conserva en un bon estat genuí. És un treball de talla policromada que ens presenta els cinc misteris de goig. A la part baixa del retaule, hi presideix una bella i serena imatge de la Mare de Déu del Roser.

També mereix atenció especial la imatge de santa Maria Magdalena, obra del segle XVI, que fou mutilada l'any 1936 i restaurada el 1941.

Durant els anys 1748-1777, es va anar ampliant el temple fins a tenir l'estructura actual. Des de l'exterior es noten perfectament les ampliacions.

Els anys immediats al Concili Vaticà II es varen fer reformes a l'interior de l'església per adaptar-la a les orientacions litúrgiques actuals. En aquesta ocasió fou esculpida, per Isaac Rodríguez, una imatge de la titular del temple, Santa Maria, que és la talla que ara presideix l'altar major.

L'església parroquial de Sant Antoni Abat de Corbera

El dia 17 de gener del 1904, es

va celebrar per primera vegada una Missa, al magatzem propietat d'en Magí Cañellas, situat al carrer "Cases de Can Roig" de la part baixa de Corbera de Llobregat. Tres anys després, el cardenal Casañas beneïa i col·locava la primera pedra d'un temple que, a poc a poc, esdevindrà primer, tinència i després, parròquia de Sant Antoni Abat de Corbera. El 1913, s'inaugurà una part de les obres que ja configuraven un recinte sagrat on se celebrava els cultes. Les obres, però, no paren i el 1944 es beneïx la façana i ampliació del temple. El campanar fou acabat el 1947. La sagristia nova, el 1961. El temple fou acabat, tal com ara és en la seva estructura de factura moderna, el 1965. Aquest temple malgrat haver-se construït en etapes diverses, forma un conjunt harmònic fidel a l'estil originari. Les ampliacions ni tan sols es noten; ni a l'exterior, ni menys a l'interior, bellament decorat.

Referent a la decoració interior del temple cal fer notal el PANTOCRÀTOR que, adossat a la paret del fons del presbiteri, presenta un relleu de 19 m², realitzat en ceràmica esmaltada. És obra de l'escultor J. Gual. La seva factura sembla talment un retaule romànic d'estil modern que emmarcat en el fons clar de la paret queda realçat i dignificat.

La imatge de sant Antoni Abat, titular de la parròquia, des del pedestal de l'entrada del presbiteri, ens introdueix a l'altar del Crist.

Un altre element de bella decoració el constitueix el conjunt de vidrieres. Decoren la cúpula un conjunt de 48 m² de vidre de color i de gran gruixària. A la vidriera nord hi ha representada la imatge de sant Antoni Abat. Al sud, l'escut pontifici. A llevant, l'escut de l'arquebisbe Dr. Modrego. A ponent l'escut de Corbera de Llobregat.

El creuer està decorat amb 32 m² de vidriera amb tema abstracte. El disseny és obra d'en J. Aragones. La capella del Santíssim i baptisteri mereixen una atenció especial pel seu bon gust en la decoració, amb motius propis d'aquests llocs sagrats.

Monestir de Sant Ponç

L'església d'aquest monestir és una construcció clàssica llombarda del final del segle XI. Edifici de planta i forma de creu llatina. És una nau amb trassepte, rematada amb tres absis i coronada per una magnífica cúpula on reposa el campanar de dos pisos. El seu conjunt constitueix una veritable joia arquitectònica.

Aquesta església es troba als afores de Corbera i és del municipi de Cervelló. Fou un priorat de l'orde de sant Benet i a les darreries del segle XVI va passar a ser sufragània de la parròquia de Santa Maria de Corbera.

La seva estructura arquitectònica es conserva íntegrament segons el seu estil genuí, donat que no s'hi han fet transformacions ni afegiments. Amb tot, però, urgeix tenir cura de la seva conservació. Apareixen esquerdes molt considerables en diferents indrets de l'edifici. Urgeix una reparació. Els Amics de Sant Ponç senten una gran preocupació perquè tenen consciència que aquest arranament depassa la seva capacitat. Necessiten l'ajuda urgent i seriosa dels organismes competents.

L'ermita de Sant Cristòfor

És una petita capella de l'època pre-romànica, reformada a principis del segle XI. Al segle passat

es varen fer uns murs de tanca davant l'ermita. La façana té una portalada d'arc rebaixat, un ull de bou amb relleus i un petit campanar d'espada. Aquest petit, però, interessant monument es troba als afores de Corbera. Per sant Cristòfor, la parròquia de Santa Maria de la qual depèn, s'hi reuneix per a pregar i beneir els cotxes.

Capella de Santa Rosa

Aquesta capella es troba al bell mig de la urbanització de Puig-montmany-Can Rafael del municipi de Cervelló. En una parcel·la cedida per la família Canals i amb el concurs i col·laboració popular de tots els veïns de la urbanització es va començar a construir l'any 1962. Ara dona bon contemplar aquesta capella molt ben acabada, llevat d'alguns projectes de decoració interior que es volen portar a terme ben aviat.

Durant l'estiu s'hi celebra Missa tots els diumenges i festes. Entorn de l'ermita de Santa Rosa s'hi aplega i existeix una fervent comunitat. Aquesta capella depèn canònicament de Sant Antoni Abat de Corbera.

Hem fet una breu presentació dels llocs de culte que enriqueixen el patrimoni arquitectònic de Corbera. No hem parlat —tot i considerar-ho el més important— de les activitats pastorals que la presència d'aquests edificis significa. El lector les suposa, i de fet, hi són, força vives. Ambdues parròquia treballen unides a la pastoral de conjunt de la Zona 7 del Baix Llobregat i de l'Arxiprestat de Sant Vicenç dels Horts al qual pertanyen.

MN. JAUME INGLAVAGA
VILARRUBLA

Com és el Pessebre Vivent de Catalunya

Pel nostre poble és una manera de viure intensament el Nadal, de comunicar a tots els homes de bona voluntat el gran missatge de pau i amor. És per això que en el Pessebre ens barregem actors i visitants vivints plegats "aquella Nit Santa de Llum i de Pau".

El Pessebre Vivent de Catalunya va néixer l'any 1962 del constant desig de superació dels habitants de Corbera. Es realitza en el marc meravellós de penyes i vegetació anomenat Penya del Corb, vertadera obra mestra del Creador. Els visitants han de caminar per un circuit ben il·luminat al llarg del qual hi ha els diferents quadres del Pessebre, guiats per un guió megafònic.

Tota la muntanya, arbres i edificacions estan il·luminats amb diferents tipus de projectors, que ens permeten donar a cada cosa la seva tonalitat natural. El visitant, en el recorregut pot admirar els diferents quadres:

L'Anunciació de l'Àngel a la Verge. Un bonic carrer de cases d'estil hebreu i flors. L'Àngel anuncia la bona nova a Maria. És un quadre plàstic de gran efecte. Al costat dret de la casa hi ha un bonic salt d'aigua que brolla de les roques rogenques del poble, i es recull a l'estany on unes noies omplen els seus càntrics.

L'Anunciata als pastors. En un recer sotes les penyes. Tres troncs fan el forcat on bull l'olla de les sopes. Al entorn d'un bon foc amb soques, sis pastors i el rabadà fan torrades. En primer terme, el ramat tancat a la pleta.

Camí de la Cova, el visitant troba una masia catalana. Dintre, tota una família sopa a l'entorn d'una llarga taula. Estris i mobles de l'època completen el quadre. Davant la masia, el pou i el safareig amb noies pouant l'aigua i fent bugada.

El Naixement. Sota la Penya del Corb, una cova amb un bou. Josep i la somera portant Maria, fent camí cap a Betlem, hi fan estada.

Al so de les dotze campanades la llum omple l'estable: Jesús és nat. L'Àngel apareix anunciant la bona nova i tota la muntanya s'il·lumina. Els pastors criden de muntanya en muntanya: "Ha nascut el fill de Déu".

Tots: pastors, llenyataires i pagesos surten de tots els indrets

dirigint-se a l'establa a adorar l'Infant. L'Adoració acaba quan els pastors de l'Anunciata, amb el ramat d'ovelles, besen el Nen Jesús i retornen a la pleta.

Mentre s'enfosqueixen la cova i la muntanya, Maria amb el nen s'ajeu al jaç que Josep ha preparat. Ell els tapa amb la millor manta que té i es posa al costat de Maria. Un raig de llum il·lumina la cara de Josep.

Ell es lleva, pren l'infant i la seva mare i s'en van. Al marxar de la cova, i en desaparèixer d'escena darrera unes roques, s'il·lumina, a uns tres-cents metres de l'espectador, un nou paratge on hi veiem, Josep i Maria amb la somera fent camí. És **La fugida a Egipte**.

Els guies ens indiquen que continuem. Anirem trobant focs i grups de gent a l'entorn de les fogueres, frondosa vegetació i roques rogenques corcades. En arribar als afores de les primeres cases de Natzaret, veurem uns nòmades amb la seva tenda de pell i un camell. —Vestuari i construccions són, ara, de tipus hebreu. — La dona que fa esperdenyes, la que va a buscar aigua, la del feix de llenya... Arribarem a una fusteria, **El taller de Natzaret**. Josep treballant la fusta, Maria al costat del foc brodat, i el Nen ajudant el seu pare, formen, el que és l'últim quadre del nostre Pessebre Vivent.

Una mica d'història

L'any 1961, Corbera es projectà a l'exterior presentant a la Gran Cavalcada de les Festes de la Mercè de Barcelona una original carrossa, "La Verema", amb el número 13: ceps plens de raïms, una gran alzina amb una font d'aigua fresca, unes boniques noies collint raïms, una somera amb dues portadores plenes de rossaquis rossos com un fil d'or, que repartíem als visitants (més de 200 kgs.) i el vell sastre trepitjant raïms en un cup: Fou, certament, la nota alegre de la Gran Cavalcada. Ens atorgaren el 1er. Premi i Medalla d'Or del Cercle Artístic.

L'any 1962 presentàrem "Una llar Catalana", una bonica masia amb cuina, llar de foc; les golfes amb tomàquets penjats, cebes, botifarres, cansalada, pernils, el celler amb les seves botes plenes de vi, el corral amb gallines i conills i el seu paller. El se-

gon dia de la desfilada, repartírem tot el que hi havia penjat a les golfes i es buidaren les botes. Un nou èxit: 1er. Premi, Placa de l'Exm. Capità General de Catalunya.

Tot el poble i els estiuejants ens esperaven al "Centre" per felicitar-nos: reïem i ploràvem alhora, abraçades i petons. Fou una Gran Festa.

I d'aquí nasqué el que seria **El Pessebre Vivent de Catalunya**: el dia 24 de desembre del mateix any (l'any de la gran nevada), es va fer la primera representació.

Però Corbera continuà portant carrosses a Barcelona durant 10 anys: "El Timbaler del Bruc", "Costums del nostre Poble", "Pau, Treball i Germanor", "El que el Poble Català a la Lluna vol portar", "Barcelona Arxiu de Cortesia" (amb Quixot, Sanxo Panza i el Moli, fets amb ferro forjat d'un pes de més de dues tones), "Ahir i Avui"... Al llarg d'aquests 10 anys, Corbera col·laborà amb Barcelona el dia de la seva Festa Major.

Barcelona és agraïda i també col·laborà amb nosaltres, deixant-nos projectors i material elèctric pel muntatge del nostre Pessebre, fins i tot una parella de la guàrdia urbana.

El que no saben molts visitants és que, per assegurar la continuïtat del Pessebre, hem comprat més de la meitat del terreny on el representem i que tenim fetes amb obra una colla d'edificacions:

—La Masia, de 155 metres quadrats, té tres plantes. Els baixos serveixen de quadres per als animals (bous, ases, ovelles, camell...) i magatzem de menjar (palla, gra i alfals). La segona planta s'utilitza per dipòsit de material elèctric, vestuaris i serveis. La tercera planta és una

llar catalana on es representa un quadre més del Pessebre.

—L'Anunciació, amb la casa de la Verge i un carrer de cases d'estil hebreu on tenim instal·lat en una d'elles el transformador de llum i quadres de maniobra.

—La Cova, de 50 metres quadrats, és una construcció molt igual a les roques que l'envolten. Al costat, tres cases d'estil hebreu.

—Natzaret. És un petit poble hebreu amb nou cases, la fusteria i unes arcades que uneixen les cases d'una i altra banda de carrer.

El circuit de més de 600 metres és ben pavimentat i amb baranes. El bosc que l'envolta i la Penya del Corb és agençat com un jardí.

La instal·lació elèctrica i de megafonia consta d'una escomesa de llum fixa de 200 kW, més de 700 projectors, 8.000 metres de fil elèctric i 55 altaveus. Tot aquest material s'instal·la i es treu cada any.

Si tenim en compte que l'any 1962 per muntar-lo per primera

cotxes no passaven pel camí. El Pessebre l'ha eixamplat, hi ha posat baranes i té cura del pis, convertint-lo en un agradable passeig. També s'ha donat al poble part del terreny de la plaça del cementiri.

—L'any 1961 l'Ajuntament es va gastar 630 ptes. en la conservació del camí. D'ençà que es fa el Pessebre, som nosaltres que tenim cura de la conservació i millora.

—L'any 1970 el Pessebre pagà 100.000 ptes. a la parròquia de Santa Maria per la compra de l'actual imatge de la Mare de Déu, tallada en fusta i realitzada pel escultor Isaac Rodríguez.

—Els guanys que s'obtenen de la venda de castanyes durant les representacions són, i han estat per al Centre d'Espai de Corbera. Els guanys de la venda de records, són per a la Societat Sant Telm.

—El Pessebre col·laborà en un viatge de fi de curs de les escoles del poble.

—El Pessebre ha convidat diverses vegades 200 infants de les Llars Mundet, pagant els autotcars i obsequiant-los amb un berenar.

—El Pessebre va pagar les obres de clavegueres i asfaltat de la pujada de l'Església.

—Avui Corbera és coneguda pel "poble del Pessebre Vivent". Més de 500.000 visitants procedents de més de 300 pobles de tot el Principat han vingut a Corbera a veure el Pessebre.

—Al voltant de 1.000 enquestes (moltes d'elles d'estrangers) ens feliciten i encoratgen a seguir endavant.

Aquestes i moltes d'altres, són realitats que han estat possible gràcies a la col·laboració de més de 180 persones del poble que, al llarg de vint anys dels mesos de desembre i gener, els més freds de l'any, treballen desinteressadament.

També comptem amb la col·laboració d'altres pobles de Catalunya que ens ofereixen el bestiar: someres, bou, camell, ovelles... i és per això i moltes d'altres coses que ens anomenem "EL PESSEBRE VIVENT DE CATALUNYA".

JOSEP RODRIGO I PUIG
President d'"Amics de Corbera"

LLIBRES

Una introducció a la història

Durant molt de temps de la història local només se n'ocupava algun erudit o un clergue lletraferit. Fins i tot hi ha una colla d'escrits de més o menys qualitat històrica que no han vist mai la impremta o tan sols han aparegut en capítols o en publicacions locals.

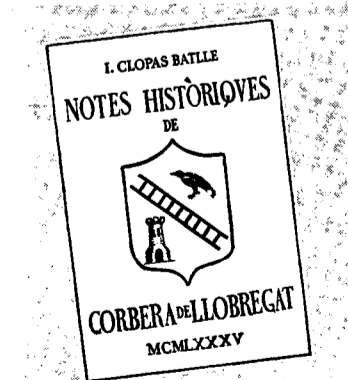
Però darrerament, i sobretot a partir dels ajuntaments democràtics, aquests han tingut especial cura a donar a conèixer la història de la seva comunitat i això ha produït una proliferació de llibres d'història local.

Corbera de Llobregat ha tingut la sort que una persona prestigiosa de la comarca del Baix Llobregat tenia elaborades unes notes històriques i ara per iniciativa de l'ajuntament de Corbera han estat editades. El treball d'Isidre Clopas i Batlle és el primer que apareix, i no consta que n'existeixi un altre, tot i que Clopas recorda en la seva introduc-

fundaren un priorat dedicat a sant Ponç i hi bastiren un extraordinari monestir d'estil romànic lligat a Sant Pere de Caserres (Osona).

El senyor feudal de Corbera aviat fou un personatge important relacionat amb el castell de Púbol a l'Empordà, avui propietat de Salvador Dalí, amb el castell del Far o Castell Vell de Llinars del Vallès, i amb Corbera del Castell al Rosselló. A més, Rimbau I de Corbera fou l'artífex del domini català a Sardenya, segons explica Clopas.

De l'antic castell poca cosa queda, ja que Felip V manà en-

derrocar-lo i tan sols es conserva el doctor Josep M. Simon de Guillema recollí una nombro-

sa documentació amb la idea de fer una història monumental, però el treball s'estronca amb la seva mort el 1965. Tot i que Isidre Clopas qualifica de modestes notes el seu treball, cal dir que és més que el que ell diu.

La zona muntanyosa de Corbera era possiblement poblada de corbs fa dos mil anys. Amb la Reconquesta que refen els comtes de Barcelona la cediren a diferents famílies nobles perquè hi establissin un castell i els donaren jurisdicció en terrenys marítims propers al delta del Llobregat. No se sap si abans o simultàniament els fills de sant Benet

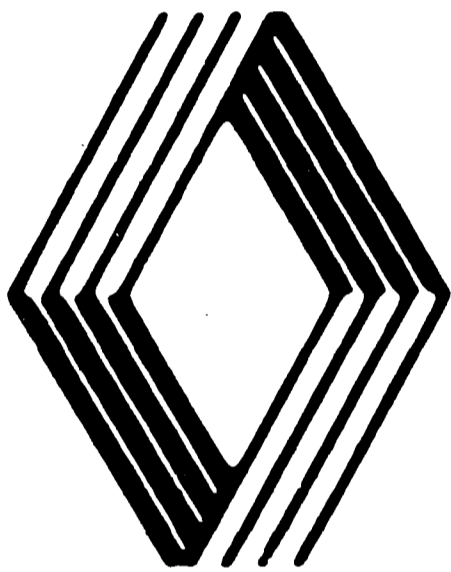
l'antiga capella avui convertida en parròquia de santa Maria. A més els barons de Corbera s'han extingit recentment...

Però el que sí que hi ha, és un poble dinàmic i emprenedor que ha vist transformat una sèrie de camps en zones de segones vendes. Primer foren urbanitzacions d'estiueig i actualment són ja molts els barcelonins que hi han passat a residir. Aquesta nova faceta de la història contemporània també és explicada, així com una sèrie d'informacions complementàries que ajuden a conèixer aquesta vila actualment amb més de tres mil habitants.

El llibre porta sengles pròlegs del batlle Salvador Roig i del rector de la parròquia Jaume Inglavaga, i nombroses fotografies i il·lustracions que fan augmentar el seu interès.

FERRAN CAMPS

ESPECIAL CORBERA

TALLERES

Comas

Riera Fafamans, 52
Tel.: 850 12 62
CORBERA DE LLOBREGAT

SANT PONS

CARDONA

**FORN DE PA
PASTISSERIA**

CORBERA DE LLOBREGAT

Sant Antoni Abat, 23
Avda. Catalunya, 49
Raval, 19
Sant Jordi, 18

ELABORACIÓ PRÒPIA DES DEL 1932

SANT ANTONI, 12

TEL. 650 13 04

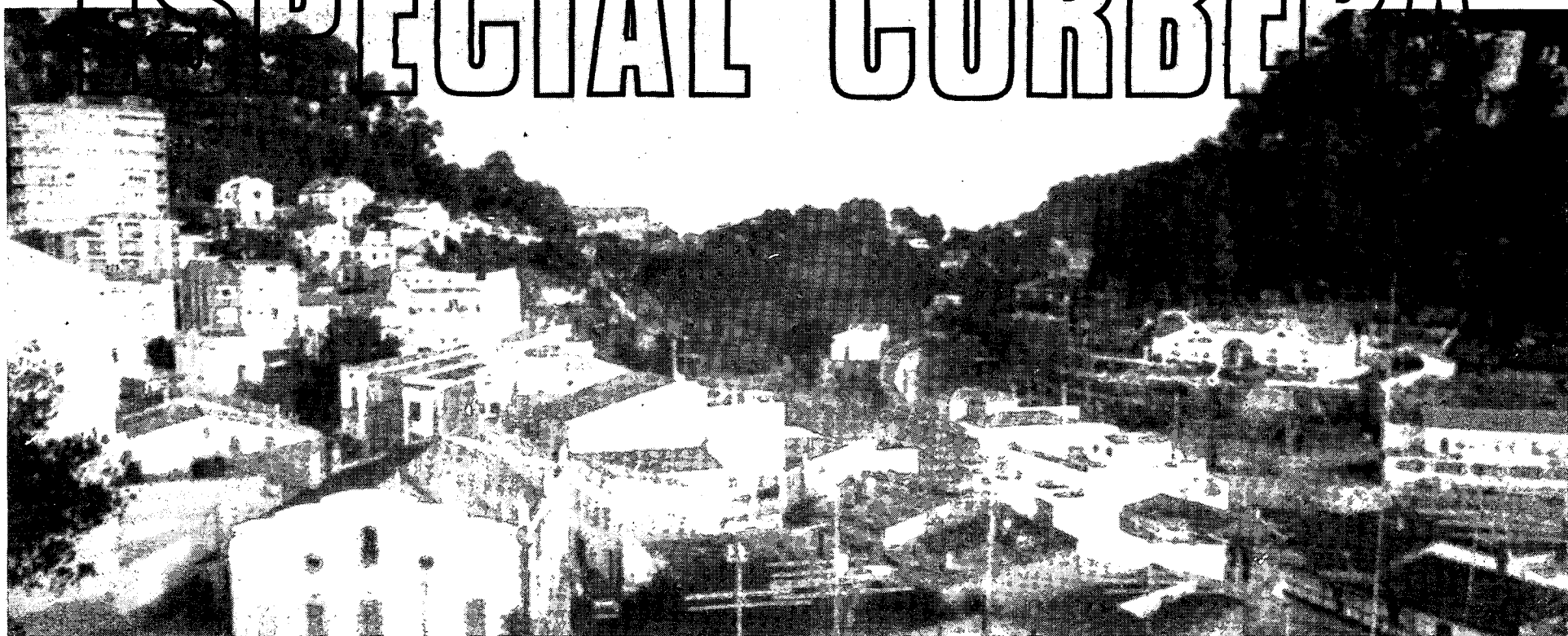
CORBERA DE LLOBREGAT

HOSTAL CAN RAFEL

Situat a 3 kms. de Corbera de Llobregat a plena natura, amb unes esplèndides vistes panoràmiques.
Ideal per a caps de setmana i vacances.
Estades de persones de la 3.^a edat.
(preus especials)

Tel.: 650 10 05

ESPECIAL CORBERA

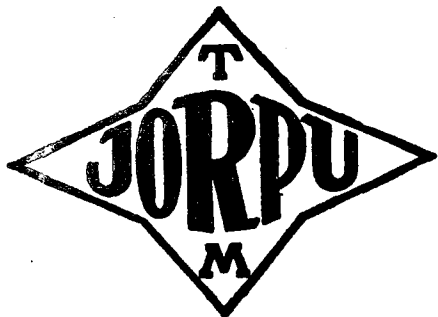
CANELLAS S. A.

SUBMINISTRAMENTS PER A LA CONSTRUCCIÓ

PASSEIG DELS ARBRES, 5
TEL. 650 02 45
CORBERA DEL LLOBREGAT

**MERCERIA
CAL IBERIC**

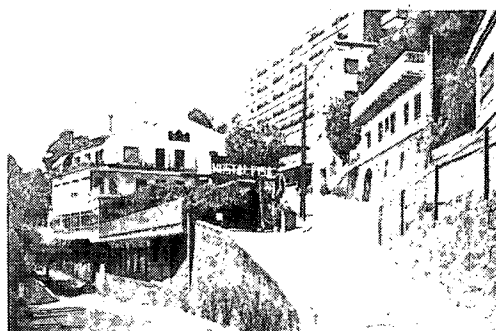
AVGDA. DE CATALUNYA, 76
TEL.: 650 17 52
CORBERA DE LLOBREGAT

**TALLER DE SERRALLERIA,
D'OBRA I FORJA ARTÍSTICA**

Lampisteria, electricitat i instal·lacions de piscines
Especialitat en il·luminacions de jardins i exteriors.

RESTAURANT FISA

- CASAMENTS
- BATEIGS
- COMUNIONS

Bellavista, 1 - Telèfon: 650 02 61
CORBERA DE LLOBREGAT

LLIBRERIA PAPERERIA CORBERA

- Fotocòpies
- Distribució a domicili de premsa i revistes
- Segellat de travesses futbolístiques i hípiques

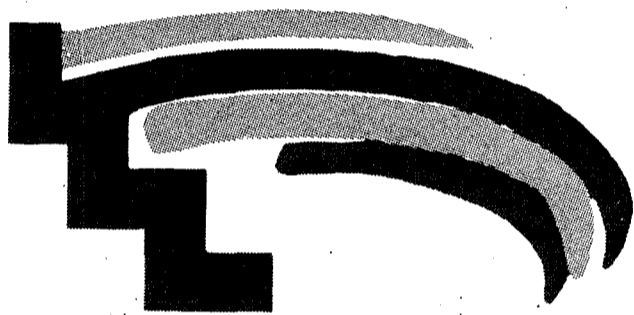
Pg. dels Arbres, 4
Tel.: 650 03 78
CORBERA DE LLOBREGAT

DISTRIBUIDOR DE "CATALUNYA CRISTIANA"

*Les parròquies de Santa Maria i
de Sant Antoni Abat de Corbera
s'adhereixen a
l'"Especial Corbera" que
"CATALUNYA CRISTIANA"
ha dedicat al nostre poble.*

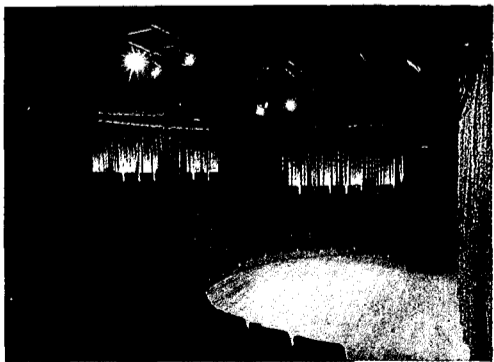
Aixequem el teló d'una obra important.

TEATRES DE L'INSTITUT

Dues noves sales per acollir els espectacles més diversos.

Aquesta temporada
aixequem el teló d'una gran
obra: els nous Teatres de

l'Institut. Tot un complex
que ofereix dos nous
escenaris, la "Sala Gran"
i "La Cuina", amb una
capacitat total per a 450
espectadors, una sala
d'exposicions i un bar.
Dos espais per acollir tota
mena d'espectacles i
gèneres, des de treballs
d'alumnes a espectacles de
companyies de prestigi
mundial.

Tota una plataforma
d'impulsió i difusió del
món de l'espectacle.
No te'ls perdis.

PER NADAL, VENEN ELS FREDS,
I ELS CAMINS SÓN PLENS DE GEBRE,
MISSA DEL GALL, EL PESSEBRE,
EL TIÓ I ELS PASTORETS.

(Preludio de "La Flor de Nadal")

LA FLOR DE NADAL

Autor: **Francesc A. Picas**

ELS PASTORETS DE L'AMETLLA DE MEROLA

*Un espectacle teatral realitzat amb la més acurada tècnica moderna
Uns "Pastorets" que inclouen tot el sentit bíblic, doctrinal i popular de
la festa de NADAL*

**UNA TRADICIÓ NADALENCA QUE OFERIM A TOTES
LES FAMÍLIES DE CATALUNYA**

DIES DE REPRESENTACIÓ

26 DESEMBRE	1986	SANT ESTEVE
28 DESEMBRE	1986	DIUMENGE
4 GENER	1987	DIUMENGE
6 GENER	1987	REIS
11 GENER	1987	DIUMENGE
18 GENER	1987	DIUMENGE
25 GENER	1987	DIUMENGE
1 FEBRER	1987	DIUMENGE

**HORA DE LES
REPRESENTACIONS:
Tarda a 2/4 de 5**

COMANDA D'ENTRADES

A L'AMETLLA DE MEROLA

RAMON RIERA - Carrer Vell, 18 - Tel. 839 02 36
de 7 a 10 del vespre. Dissabtes d'11 a 2 de la tarda.

A BARCELONA

JOAN COSTA I FERRER - C. Menorca, 94-98 2.º D
Telèfon 313 15 49

A MANRESA

VIATGES BAIXAS, S.A. - Carretera de Cardona, 2
Telèfons 872 41 16 - 872 11 04

A VIC

JOSEP SERRA i MANENT Carrer Verdaguer, 6
Telèfons 885 21 61 - 886 39 47

Prefix telefònic de Barcelona (93)
Situació geogràfica: Carretera de Manresa a Berga,
kilòmetre 21.

R. FOLCH I CAMARASA

EN MASSAGRAN i els negrers

EDITORIAL CASALS

ESPECIALITZADA EN LLIBRES DIDÀCTICS

MATERNAL - PRE-ESCOLAR - EGB - BUP

Casp, 79 - 08013 Barcelona - Tel. 232 37 13